

۶۰

وزارت کشور، فرماندار اصفهان

فهرست مجالس سخنرانی همگانی که در ماه اسفند / ۱۳۱۹ در بخش شهرضا انجام شده است.

نام بخش	نام و کار سخنران	موضوع سخنرانی	تاریخ سخنرانی	شماره شنوندگان	ملاحظات
شهرضا	آقای کسرابی رئیس آمار	فواید نظام وظیفه	۱۹/۱۲/۲۱	۴۰۰ نفر	
"	" مسعود رئیس بانک ملی	" پس انداز بانک ملی	۱۹/۱۲/۲۷	۳۸۰	

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]

۱۶۶۰۴ الف الف

۶۱

وزارت فرهنگ، اداره فرهنگ اصفهان

دایره فرهنگ سده، شماره ۱۶۳۶، تاریخ ۱۹/۱۲/۲۶ [۱۳]

اداره فرهنگ اصفهان (پرورش افکار)

محترماً دو نسخه متن سخنرانی همگانی ۱۹/۱۲/۱۲ فرهنگ سده را به شرح پائین از لحاظ

مبارک می گذرانند.

ردیف	تاریخ سخنرانی	نام سخنران	موضوع سخنرانی	عده تقریبی حضار
۱	۱۹/۱۲/۱۲	آقای مرتضی مسرت	ورزش و تندرستی	۱۰۰ نفر

(نماینده فرهنگ و اوقاف سده) (نوربخش)

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]

[امضا و مهر فرهنگ و اوقاف سده]

۱۶۶۰۴ الف الف

۶۲

وزارت کشور، فرماندار اصفهان

فهرست مجالس سخنرانی عمومی فرهنگ اصفهان در فروردین / ۱۳۲۰

تعداد شنوندگان	موضوع سخنرانی	نام سخنران	نام بخش	تاریخ
۴۵۰	بیماری حصبه	آقای دکتر شکوهی	شهرستان اصفهان	۲۵ فروردین ۲۰
۸۰	بهداشت	آقای حسین امامی	اردستان	" ۲۰
۳۵۰	انواع آب خوراکی	آقای ابوالقاسم اشراقی	شهرضا	" ۲۸
۱۵۰	میهن پرستی	آقای ستاری، دبیر	شهرکرد	" ۱۵
۱۸۰	محبت واحسان	آقای نحوی، دبیر	"	" ۲۸

[امضا] ۲۰/۲/۲۴

برابر اصل است.

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]

۱۶۶۰۴ الف الف ۱

۶۳

آمار مجالس پرورش افکار در فروردین ماه ۱۳۲۰ شهرستان اصفهان بخش شهرضا

شماره ردیف	محل انعقاد مجلس	ساعت و روز	نام سخنران	سمت سخنران	موضوع سخنرانی	نوع نمایش	شماره نمایش دهندگان	شماره نوازندگان	شماره حضار
۱	دبیرستان	۲۰/۱/۱۴	ابوالقاسم	دبیر	انواع آب	-	-	-	-
۲	"	۲۰/۱/۲۸	معزی زاده	نماینده فرهنگ	فوائد آموزش سالمندان	-	-	-	۴۰۰
				جمع		-	-	-	۷۵۰

ملاحظات

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]

۱۶۰۴ الف الف ۱

۶۴

آماره مجالس پرورش افکار، شهرستان اصفهان بخش داران، [تاریخ] ۱۳۲۰/۲/۱۱

شماره ردیف	محل انعقاد مجلس	ساعت و روز	نام سخنران	سمت سخنران	موضوع سخنرانی	موضوع نمایش	نوع موسیقی	شماره نمایش دهندگان	شماره نوازندگان	شماره حضار
۱	دبستان دولتی داران	۲۰/۲/۱۱ سه ساعت بعد از ظهر	رضا سجادی	مدیر دبستان دولتی	فوائد تحصیل علم	-	-	-	-	۸۰ نفر
-	-	-	عباس صانعی	یک نفر نوآموزان	-	-	-	-	-	-
-	-	-	جم آسمانی	متصدی کشاورزی	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	جمع	-	-	-	-	۸۰ نفر

ملاحظات: در روز ۲۰/۲/۱۱ دومین جلسه سخنرانی در دبستان دولتی داران تشکیل و با حضور عده [ای] از رؤسای ادارات دولتی و کارمندان و اهالی محل به شرح زیر برنامه سخنرانی عملی گردید.

- ۱- خواندن سرود دانایی و توانایی به وسیله دانش آموزان.
- ۲- گزارش مدیر دبستان راجع به سال تحصیلی و تعداد شاگردان و جریان کارهای آموزشگاه.
- ۳- خطابه یکی از نوآموزان فارغ التحصیل سالمند راجع به سواد و استفاده کلاس سالمندان.
- ۴- سخنرانی آقای جم آسمانی، متصدی بنگاه کشاورزی راجع به مزایای تحصیل.
- ۵- خط نوشتن یکی از نوآموزان کلاس اول روی تخته سیاه.
- ۶- توزیع گواهینامه سالمندان از طرف (بخشدار داران) و جلسه با سپاسگزاران از مراسم ملوکانه در ساعت ۶ بعد از ظهر خاتمه یافت.

بخشدار داران - صاحبقرانی

[امضا و مهر]

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]

۱۶۰۴ الف الف ۱

۶۵

آمار مجالس پرورش افکار فروردین ماه و اردیبهشت و خردادماه / ۱۳۲۰

شماره ردیف	محل انعقاد مجلس	ساعت و روز	نام سخنران	سمت سخنران	موضوع سخنرانی	موضوع نمایش	نوع موسیقی	شماره نمایش دهندگان	شماره نوازندگان	شماره حضار
۱	دبیرستان دولتی	۲۰/۱/۴	آقای چهاربعلد	دبیر	محبت واحسان	-	-	-	-	۴۰۰ نفر
۲	" "	۲۰/۱/۱۸	ستاری	دبیر	میهن پرستی	-	-	-	-	۱۰۰
۳	" "	۲۰/۲/۱۸	علوی	دبیر	جدال با اوهام و خرافات	بازی های پشاهنگی	سرود پشاهنگی	۳۰ نفر	-	۴۰۰
۴	" "	۲۰/۲/۳۰	صمیمی	آموزگار	آداب معاشرت	-	-	-	-	۳۵۰
۵	" "	۲۰/۳/۱۹	منصور	دبیر	منظورهای اجتماعی	عملیات ورزشی	سرود ورزش	۱۶	-	۴۰۰

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]

۱۶۰۴ الف الف ۱

۶۶

آمار مجالس پرورش افکار، شهرستان اصفهان، در فروردین ماه ۱۳۲۰

شماره ردیف	محل انعقاد مجلس	ساعت و روز	نام سخنران	سمت سخنران	موضوع سخنرانی	موضوع نمایش	نوع موسیقی	شماره نمایش دهندگان	شماره نوازندگان	شماره حضار
۱	تالار دبیرستان سعدی ازظهر	۲۰/۱/۲۵	آقای شکوهی	دکتر	بیماری حصبه	-	ارکستر ایران	-	۱۰	۴۵۰
هشتاد و شش جلسه سخنرانی های خصوصی آموزشگاهها که کارکنان فرهنگ در موضوع های آموزش و پرورش نموده اند										
جمع ۱۱۷۷۹ ۱۲۲۲۹										

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]

۶۶۰۴ الف الف ۱

۶۷

آمار مجالس پرورش افکار در اردیبهشت ۱۳۲۰ شهرستان اصفهان، بخش شهرضا

شماره ردیف	محل انعقاد مجلس	ساعت و روز	نام سخنران	سمت سخنران	موضوع سخنرانی	موضوع نمایش	نوع موسیقی	شماره نمایش دهندگان	شماره نوازندگان	شماره حضار
۱	شهرداری شهرضا	۲۰/۲/۹	علی اکبر حقیقت	بخشدار و شهردار شهرضا	بهداشت و فواید آن	-	-	-	-	۴۰۰
۲	مسجد جامع هنیگان	۸ صبح ۲۰/۲/۱۸	" "	" "	شاهپرستی و میهن دوستی	-	-	-	-	۳۵۰
۳	دبیرستان شاهرضا	۴ بعد ازظهر ۲۰/۲/۲۷	آقای اورنگ	رئیس کمیسیون سخنرانی	نوابی که به عالم بشریت خدمت کرده اند	-	-	-	-	۳۰۰۰
جمع ۳۷۵۰										

ملاحظات -

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]

۶۶۰۴ الف الف ۱

۶۸

آمار مجالس پرورش افکار شهرستان اصفهان بخش اردستان، اردیبهشت ماه ۱۳۲۰

محل انعقاد مجلس	ساعت و روز	نام سخنران	سمت سخنران	موضوع سخنرانی	موضوع نمایش	نوع موسیقی	شماره نمایش دهندگان	شماره نوازندگان	شماره حضار
دبیرستان	۴ ساعت بعد از ظهر دوشنبه	آقای توانگر	دبیر	بهداشت	-	-	-	-	۷۰ نفر

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]

۱۶۶۰۴ الف الف ۱

۶۹

آمار مجالس پرورش افکار، شهرستان اصفهان، در اردیبهشت ماه ۱۳۲۰

شماره ردیف	محل انعقاد مجلس	ساعت و روز	نام سخنران	سمت سخنران	موضوع سخنرانی	موضوع نمایش	نوع موسیقی	شماره نمایش دهندگان	شماره نوازندگان	شماره حضار
۱	تالار دبیرستان سعدی	۲۰/۲/۲۳ بعد از ظهر	آقای اورنگ	نماینده مجلس شورا	برای زیستن باید اصفیانی شد	-	ارکستر ایرانی	۶	۱۰۰۰	
۲	مدرسه چهارباغ	۲۰/۲/۲۵ بعد از ظهر	-	-	چرا برخی زمانها و مکانها نزد ملت ملت هامقدس است	-	ارکستر ایرانی	۱۰	۱۲۰۰۰	
۴	یکصد و هشتاد و پرورش نموده اند	جلسه سخنرانی های خصوصی	آموزشگاهها که کارکنان در موضوع های اخلاقی و آموزش							۲۹۲۸۰

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]

۱۶۶۰۴ الف الف ۱

۷۰

اداره فرهنگ اصفهان

شماره ۳۸۵۶۰/۴۷۳ [تاریخ] ۱۹/۱۱/۱۶ [۱۳]

اداره فرمانداری

خواهشمند است دستور فرمایند نام ۲ تن از کارمندان ارشد آن اداره را با ذکر سمت و رعایت ترتیب اولویت هریک به این اداره ارسال دارند.

رئیس فرهنگ اصفهان - بیانی [امضا]

[حاشیه ۱:] موضوع چه بوده است. فرهنگ نباید بخشنامه به فرمانداری صادر نماید.

[حاشیه ۲:] به عرض مبارک آقا برسد، از دفتر اداره فرهنگ پرسش شد، به قراری که اظهار می دارند برای دعوت در مجالس سخنرانی پرورش افکار خواسته اند.

[۲۹۱۰۰۱۲۸۱]

۱۲۷ ط ۱۲۵

۷۱

[سخنرانی حسین معتمدی تحت عنوان حس شاه پرستی و میهن دوستی]

[۱۳۱۸/۷/۲۲]

(حس شاه پرستی و میهن دوستی)

خیلی مفتخرم از این که برای اولین مرتبه خود را در یک چنین مجلس پرافتخاری مشاهده نموده، آقایان محترم را به شنیدن عرایض و جملات نارسای خود زحمت میدهم. موضوع عرایض بنده (حس شاه پرستی و میهن دوستی) است. شاه پرستی بالاترین و مقدس ترین حسی است که عظمت و استقلال هر کشور متکی بدوست. شاه پرستی به منزله بزرگترین پایه ایست که عظمت کشور بر آن قرار گرفته است. نیاکان ما بزرگترین فریضه را که برای خود می دانستند خدا پرستی و شاه دوستی و میهن پروری بوده است و همیشه ورد زبانان جز خدا، شاه، میهن چیز دیگری نبوده و این حس به قدری در نهاد آنها ریشه دوانیده و سرشته شده بود که

می توان گفت بالاترین افتخار برای یک نفر ایرانی این بوده است که حس شاه پرستی و میهن دوستی را بدو نسبت دهند.

شاه را سایه خدا می دانستند و امر او را وحی آسمانی.

چنانکه چکامه سرای بزرگ ایرانی فردوسی طوسی می فرماید:

جهان را دل از شاه خندان بود که بر چهره او فر یزدان بود

و در جای دیگر فرمایند:

چنان دان که آرام گیتی است شاه چو نیکی کنی او دهد پایگاه

یکی از درخشنده ترین احساسات نیاکان ما همین حس شاه پرستی و میهن دوستی است که مانند ستاره درخشانی براوج آسمان تمدن پیشین می درخشد و در صفحه تاریخ با کلمات برجسته نوشته شده است. در انجام اوامر شاهانه از هیچ گونه جان فشانی مضایقه و دریغ ننموده و پاکترین روان آن را می دانستند که در راه میهن نثار گردد. چنانکه فردوسی طوسی که خود این حس مقدس را به درجه اکمل دارا بوده از زبان ایرانیان قدیم می فرماید:

چنین گفت کز خسرو دادگر نیچید باید به اندیشه سر
که او چون شبانست و ماگوسفند و گر ما زمین او سپهر بلند
نشاید گذشتن ز پیمان اوی نیچیدن از راه و فرمان اوی
به فرمان شاهان نباید درنگ نباید که باشد دل شاه تنگ
دو دیده ز شاه جهان برمدار فدا کن تن خویش در کارزار

و در جای دیگر فرماید:

اگر کوه فرمانش گیرد سبک دلش تیره خوانیم و مغزش سبک

بالاترین آرزویی که داشته اند همان خوشنودی پادشاه بوده:

ز گیتی تو خوشنودی شاه جوی مشو پیش تختش مگر تازه روی

این بزرگترین دلیلی است که ایرانیان پیشین از دل و جان حاضر به جانبازی و فداکاری در راه شاه پرستی و میهن دوستی بوده و مقدس ترین وظیفه خود آن را می دانستند. ما نیز که نوباوگان این آب و خاک و جگرگوشگان آن نیاکانیم این حس شریف را باید دارا باشیم. زبانمان جز به یاد شاه گشوده نشود و گوشمان جز به فرمان او نباشد. همیشه حس شاه پرستی را مدنظر داشته، پادشاه خود را عزیز و مقدر بدانیم و میهن خود را گرامی و ارجمند. در راه پرستش پادشاه از

جانفشانی و جان‌نثاری دریغ نداشته باشیم. این فرض مقدس در عهده هر کدام از ماهاست. باید با قلبی مملو از محبت و سرشاری و با دیده‌ی پراز امید عرصه این میدان مبارک را پیموده و در راه علاقه و پیمان آن جانبازی کنیم. جسم و جان ما را قدر و منزلتی نباشد مگر در راه ایفای اوامر شاهانه سپری گردد. ما باید چون نیاکان خود شاه را دانسته و میهن خود را چون جان و با روحی پاک این وظیفه مقدس را انجام دهیم.

ما باید مرام پیشینیان خود را سرمشق قرار داده و پایه شاه‌پرستی و میهن‌دوستی خود را به جایی برسانیم، فوق نیاکان و همه وجود و هستی خود را پا بست بدین کلمه بدانیم. ما باید خود را طوری پرورش دهیم که قابل این موهبت عظمی گردیم و این کلمه که رشته جان کشور است جز با احترام بر زبان جاری نسازیم. باید از خداوند خواستار شویم وسیله [ای] را که بتوانیم برای آب و خاک جانبازی نموده و نسبت به شاهنشاه خود پرستش روا داریم و این حس را عملاً به دیگران نشان داده و به آواز بلند بگوییم: ماییم که در راه پرستش شاهنشاه و میهن خود حاضر به هرگونه جانبازی و جان‌فشانی هستیم. ماییم که با ایمان کامل رضای پادشاه خود را رضای خدا دانسته و روزی را انتظار داریم که این چندقطره خونی که در عروقمان می‌جنبد با افتخار در ایفای اوامر شاهانه نثار کرده و پرافتخارترین روزگار زندگانی خود را درک نماییم. باید به جهان و جهانیان ثابت کنیم که ما از همان توده‌ایم که آوازه شاه‌پرستی‌شان ضرب‌المثل ملل گیتی شده است. ما نیز به نوبه خود میتوانیم و می‌خواهیم این حس مقدس را در گیتی نمایش داده و با قلبی که جز مهر پادشاه محبتی را نمی‌داند این وظیفه را انجام دهیم.

ما درخشان‌ترین روز عمر خود را آن‌دم می‌دانیم که سرمان در راه شاه‌پرستی رود و نیکوترین ساعت آن هنگام را می‌خوانیم که با کله [ای] پراز شور و شعف آبروی میهن را به جان خریدار گردیم و شاهد مراد را در آغوش گرفته و ستاره این امید از افق دل پرامیدمان سر بر آورد. بتوانیم این حس که سرشته جان ماست با بهترین طرزى به عالم و عالمیان ثابت کنیم. بتوانیم خود را لایق خدمت‌گذاری و جانبازی درگاهش بشماریم. این آرزویی را که برای هر یک نفر ایرانی از خرد و بزرگ منتهای آزمایش بشمار میرود. سر در مقابلش فرود آوریم و با چشم خود نیل به مقصود را مشاهده کنیم و با بیان سر و پا شکسته خود بگوییم:

ماییم که خود را شایسته شاه‌پرستی دانسته و ایفای آنرا در خود مشاهده می‌کنیم. ماییم که شاه خود را پرستش نموده و در راه خدمت‌گذارش از هرگونه جانبازی دریغ ننموده و نیکوترین

اوقات خود را آن دم می‌دانیم که جانبازی خود را مقبول درگاهش دانسته و این وظیفه دیرین را ادا نموده باشیم و همانا این حس، بزرگترین عامل محرک نیاکان ما بوده، ما نیز پیرو مرام آنان باشیم و همچنین میهن را در [نظر] داریم و در راه استقلال آن از هیچ‌گونه جانفشانی مضایقه نداریم.

میهن مانند مادر مهربانی است که همیشه سر در آغوشش گذاردیم و علاقه و ایمان به عظمتش داریم. باید در حفظ آبرویش بکوشیم و در تزئید آبادیش بجوشیم تا گلهای امیدش طراوت گیرد و باغ آمالش را خرمی فرارسد، چه با جانبازی ماست که درخت حیاتش بهره ور و شاخ زندگانش باثمر است.

باید آرزوی این مام گرامی را بر آورد و با جان بخشی در راه آزادیش او را سربلند نمود و همان طور که ایرانیان قدیم آبرویش را به جان خریدار بودند و روانهای خود را در راهش می‌فروشدند ما نیز هماهنگ آنان شده بگوییم:

چو ایران نباشد تن من مباد	بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
هنر نزد ایرانیان است و بس	نگیرند شیرزیان را به کس
همه یکدلانند و یزدان شناس	به گیتی ندارند از کس هراس
مرا ارج ایران ببايد شناخت	بزرگ آنکه با نامداران بساخت

و فراموش نکنیم در آن هنگام که روزگار بدبختی ایران را در چنگال خود می‌فشرد و ابواب سختی از هر سو برویش گشوده می‌شد و در حالتی بود که هر شنونده و بیننده را به رقت می‌آورد و دست اغیار از هر طرف بسویش باز بود که ناگاه همای اقبال ایران و ایرانیان به منتهای اوج رفعت و سربلندی رسید و صبح خوش این سرزمین از افق نورانی این آب و خاک سر برکشید و بر اثر طلوع کوكب شاهنشاه معظم ما اعلی حضرت اقدس همایون رضاشاه پهلوی ستاره سعادت مملکت درخشان و یکایک حقوق پایمال شده به دست آمد اینک باید قدر این موهبت عظمی را دانسته و از دل و جان حس تقدیر و پرستش خود را نسبت به این گوهر عالیقدر تقدیم بداریم و بقای دولت و شوکتش را از ایزد بی‌زوال خواستار گردیم.

پراز مهر شاه است ما را روان	بدین کار داریم شاهها توان
که جاوید بادا سر تاجدار	خجسته بر او گردش روزگار

و همه یک دل و یک زبان می‌گوییم زنده باد شاهنشاه معظم و محبوب ما. پاینده و جاوید باد

زنده کننده ایران و ایرانیان .

حسین متمدنی

رونوشت برابر اصل است [مهر و امضای دفتر اداره طرق اصفهان]

[حاشیه ۱:] ملاحظه شد قرائت و درج شود. بلا مانع است. پاسپار ۲ بهنام ۱۸/۷/۲۲ [۱۳]

[حاشیه ۲:] بسیار خوب تهیه شده است. رئیس فرهنگ، شکرایی ۱۸/۷/۲۲ [۱۳]

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]

۱۱۰۲ غ ۱۱۱۲

۷۲

وزارت کشور

فرمانداری شهرستان کاشان، [تاریخ ۱۳۱۸]

(سخنرانی سوم آقای لسان سپهر فرماندار شهرستان کاشان و رئیس پرورش افکار)

سلطنت سه هزار ساله یا تقدم تمدن ایران

برای این که بهتر بتوانم مقصود اصلی خود را راجع به عنوان نامبرده بیان نمایم، ناگزیرم تا درجه موضوع را در آغوش برهان و استدلال جای داده تا آقایان حاضرین از راه دلیل، بیانم را قبول نمایند. تاریخ آینه شفافی است که حوادث گذشته در آن نمودار و از آن مشاهده می‌گردد که ایران باستان ایام با افتخاری را گذرانیده و می‌گذراند از روزی که اثری از تشکیل اقوام و ملل در جهان نبود سرزمین ایران در زمانهای گذشته اساس سلطنت و استقلال و تمدن را چید و ساکنین کشور کهن سال ایران خدمات مهمی به تمدن بشر نموده‌اند. ریشه تمدن و استقلال از ابتدا در سرزمین ایران نشو و نما نموده، اولین کسی که در ایران مردم پراکنده را جمع و سلطنتی را تشکیل داد کیومرث بود.

نخستین خدیوی که کشور گشود سرپادشاهان کیومرث بود.

از روزی که قبیله بازارگاد از مادها تشکیل سلطنت دادند تقریباً (۶۵۵) قبل از میلاد (مسیح) ایرانیان همواره استقلال و تمدن داشته از موقعی که جم (جمشید) پسر طهمورث بنای شهر باعظمت اصطخر را گذاشت که کاخ مجلل سلطنتی در آنجا با بهترین معماری و حجاری دیده

جهانیان را به خود متوجه نمود، بساط استقلال و تمدن در این سرزمین گسترده گردید و آثار آن کاخ سلطنتی از تمدن ایران حکایت می نماید.

مملکت داریوش که شمالاً به بحر خزر و دریای سیاه و غرباً به دریای مدیترانه می رسد برهان عظمت و استقلال و تمدن ایران را به سایرین فهمانیده موقعی که شخصاً از دریای مدیترانه و آدریاتیک عبور نمودم عظمت و قدرت ایران در مقابلم محسوس و مجسم می گردید و غرور ملی اعصابم را محرک شده و بی اختیار گفتم ماییم که از دریا امواج گرفتیم ماییم که از پادشهان تاج گرفتیم

باری بزرگان ایران که با روح قوی و فکر بلند و عزم آهنین مظهر توانایی و کارهای عجیب در این سرزمین قدمهای بزرگی برداشته و همواره بشر را برای سیر ترقی و بسط تمدن آماده ساخته و برای نیل به کاخ تمدن زحمت ها کشیده و رنج ها برده که بالتبیین تاریخ به ما ثابت می کند. هر چند حوادثی در عمر تاریخی کشور ایران روی کرد و گهواره مدنیت را تا لب پرتگاه فنا روانه نمود [و] استقلال کشور کهنسال را متزلزل ساخته بودند لیکن خداوند توانا دستی از پرده غیب برون آورد و بر سینه نامحرم زد. آن دلاوریهایی که جوانان پاکدل ما برای استقلال در مقابل صفوف دشمنان نمودند. آن رزمجویی ها و دلیری هایی که در پیکارهای سخت ایرانیان از خود بروز دادند. آن جان فشانی هایی که در مواجهه با دشمن نمودند، سر تا پای کتاب فردوسی را فرا گرفته که آن مردنامی با طرزی ادیبانه حقیقت را گوشزد جهانیان نموده از این رو معلوم می شود که کشور باستان از نخستین روزگاران شالوده تمدن را طوری محکم ریخته که از طوفان حوادث کاخ بلند اساس تمدن محفوظ و مصون بوده. در هر موقعی سلحشوران ایران در راه عظمت و استقلال سرزمین خویش فداکارها نموده اند، تاریخ سوابق درخشان ما را محرز می دارد که هر موقع کشور ما دچار هرج و مرج یا مورد حمله بیگانگان بود روح سلحشوری ایرانی باز به جنبش درآمده نابغه [ای] برای تمدن و استقلال کشور باستان شهادتهای مردانه نموده مملکت را از گرداب غرق نجات داده. از آن موقعی که اسکندر مقدونی خود را هموار شاهنشاه ایران (دارا) دانست و با سپاهی بی شمار مملکت ما را تاخت و تاز کردند، باز هم دستی قوی از آنها جلوگیری نموده، چنانکه حکیم نظامی گفته:

که آمد برون ازدهایی ز روم
ز غوغای زنبور هم بیشتر

شدهی نیست در همه مرزوبوم
سپاهی چه زنبور پر نیست

همه آلت داوری ساخته	به پرخاش دارا سرافراخته
گرفتند بر لشکرروم راه	نبرد آزمایان ایران سپاه
زچشم جهان دور شد روشنی	سیاست درآمد به گردن زنی
زمین شد شش و آسمان گشت هشت	زسم ستوران در آن پهن دشت
عنان سلامت برون شد زدست	غبار زمین بر هوا راه بست

باری چندی ایران گرفتار حملات ملالت بار یونانیان بود ولی سرانجام بازوی بهمنی اردشیر بابکان مقاومت نمود، ریشه‌هایی که زده بودند قطع و بالاخره آن بساط را درهم نوردید کشور را مجدداً در شاهراه تمدن و استقلال انداخت. هرچند کتابخانه ایران بعد از غلبه اسکندر در قصر جمشید طعمه زبان آتش گردید و آن مدار مثبت قدمت تمدن ما دچار آتش بیداد شد ولی باز مدارک و دلایلی در دست است. آن وقتی که افسر و اورنگ کیان و ساسانیان سرنگون گردید و سهمگین‌ترین روزگاری را ایرانیان گذرانیدند و متاسفانه باز کتابخانه مفصل ما از برق آتش عده سخت. آخر الامر شمشیر برنده ابومسلم اصفهانی^۳ کار را واژگون نمود.

ایرانیان موقع شناس به فرمانداری و سپهبدی ابومسلم باز کشور خویش را مستقل ساختند. شهادت‌های دلیرانه آنها بر صفحه روزگار به خطوط برجسته باقی مانده. آنگاهی که کشتی چنگیزیان بر روی خون جوانان ایرانیان چهارموجه سیر می‌کرد و چندی در کشور ما لنگر انداخته بودند عاقبت به استقامت شجاعان و دلاوران و قوت نیروی علم میهن ما علم استقلال کوبیدند بدیهی است، هر موقعی سلحشوری و فداکاری قد مردانگی برافراشته چنانچه در موقعی که ملت ایران در خواب عمیقی فرورفته بود کابوس ملوک الطوائفی، راهزنی، یغماگری، چیره شده بود کشور مورد تاخت و تاز بیگانگان بود محتاج به بسط مقال نیست.... دفعتهاً پنجه توانای شاهنشاه پهلوی از آستین بیرون آمد مجدداً قدرت و عظمت کشور را به دنیا معرفی فرمود بطوری که ساعت به ساعت کشور ما در پیشرفت ترقی است و ایرانیان این روزها را مقدس و پیروز می‌دارند.

همان طور که ملت ژاپن مفتخر است که سابقه سلطنت دوهزار و پانصدساله دارد و همه ساله جشن تشکیل سلطنت دوهزار و پانصدساله را برپا می‌نمایند ما نیز همینطور به قدمت تمدن و تشکیل سلطنت سه هزارساله مفتخریم.

۳. منظور ابومسلم خراسانی است.

اکنون پرچم استقلال میهن و پرچم قدرت دولت شاهنشاهی در سرتاسر مرز ایران در اهتزاز و دنیا متوجه عظمت ایران شده است و یکی از آثار فراموش نشدنی که تاریخ ثبت می نماید و به سیاست کشور ایران و مصر قیمت و اهمیت می گذارد وصلت بین دو خانواده سلطنتی است که بالنتیجه تحکیم اتحاد دول اسلامی را نشان داده و سبب می شود که دول اسلامی عظمت و اقتدار از منته گذشته را مجدداً در روی شالوده محکمی آشکار نماید. آری والا حضرت همایون ولایت عهد عظمی نه فقط واسطه رابطه نزدیکی ایران و مصر شده اند بلکه سعادت آینده ایران و مصر مرهون به این حسن سیاست است که دنیای دول اسلامی در تمام پیشامدها به قدرت و توانایی ملت خود امیدوار و در مقابل هرگونه حوادثی محفوظ و برقرار خواهند بود.

[۳۲۶۶]
۱۰۸۰۱۱

۷۳

وزارت فرهنگ

اداره نگارش - سخنرانی پرورش افکار

شرایط موفقیت و کامیابی

ساعت ۶ بعد از ظهر بیست و هفتم فروردین ماه جلسه سخنرانی همگانی پرورش افکار در دانشسرای ایراندخت تبریز با حضور آقای استاندار و جمع کثیری از رؤسای ادارات دولتی و افسران ارتش شاهنشاهی با خانم هایشان تشکیل و «آقای محمد امین ادیب طوسی» در پیرامون شرایط موفقیت و کامیابی سخنرانی بسیار سودمندی ایراد نمودند که ما خلاصه آن را برای استفاده خوانندگان ذیلاً درج می کنیم:

سخنران محترم بدو راجع به اهمیت موضوع مورد بحث با ذکر این که کدام بشر است که جویای کامیابی و خوشبختی نباشد و کیست که دلباخته موفقیت نیست و این که دانشمندان و نادانان بزرگان و بینوایان همه در جستجوی سعادت و خوشبختی می باشند شرحی ایراد و بعد چنین بیان نمودند:

«بعضی از دانایان می گویند سعادت حقیقی در عالم وجود ندارد و آنچه انسان سرگشته آن است

از حدود امکان خارج می‌باشد انسان خوشبختی را به سرابی تشبیه کرده‌اند که تشنه لبی از دور آن را می‌بیند و به خیال آب با عجله و شتاب تحمل سختی کرده راه می‌پیماید ولی هرچه بیشتر می‌رود کمتر به نتیجه می‌رسد.

عده [ای] معتقدند که سعادت پیرامون اشخاصی را گرفته است و در هر جا و در هر حال خوشبختی موجود است ولی بیشتر مردم از دریافت آن عاجزند و آن را در جای دیگر جستجو می‌کنند، حافظ در وصف حال این گونه مردم می‌گوید:

سالها دل طلب جام جم از ما می‌کرد آنچه خود داشت زیگانه تمنا می‌کرد
گوهری کز صدف کون و مکان بیرون بود طلب از گمشدگان لب دریا می‌کرد
زاهدی در همه احوال خدا با او بود او نمی‌دیدش و از دور خدایا می‌کرد

این دانایان خوشبختی را به آبی تشبیه کرده‌اند که عده ماهی در آن شناورند ولی آب را در اطراف خود درک نمی‌کنند و آن را در خارج می‌جویند»

پس از آن که به بحث در اطراف این دو عقیده پرداخته و رجحان رای دسته ثانی را اثبات و پس از ذکر این که سعادت امری واقعی است و همیشه و همه جا می‌توان آن را بدست آورد منتها باید دانست که سعادت ارتباطی با شئون و تجمل ظاهری ندارد و اشخاصی که از روزگار گله دارند خود مقصرند که نتوانسته‌اند از نیروی مجهول نهاد خود بهره‌مند گردیده و کامیاب شوند و اضافه کردند:

«سنت بوم می‌گفت بخت یعنی بدست آوردن صفاتی که زیر و زبر تصادفات نیستند بلکه با آنها هموار و در یک سطح جای دارند عین همین معنی را کلیم همدانی با بهترین وجهی ادا کرده است.

طبعی بهم‌رسان که بسازی به عالمی یا همتی که از سر عالم توان گذشت

آن همت در مانیست که از سر عالم بگذریم زیرا بدن عضوی است که پای‌بند خور و خواب و شهوت است و ناچار باید در روی این زمین و با این مردم زندگانی نماییم. باید شق دوم را گرفت یعنی طبعی پیدا کرد که بتوانیم با عالمی بسازیم به اصطلاح دیگر باید خود را با این محیط همانگ سازیم و مستوجبات جلب خوشبختی و کامیابی را فراهم سازیم.

اشخاصی که منتظرند همیشه روزگار بر مراد آنها بگردد و در همه وقت زمین و زمان مسخره مقاصدشان باشند مردمانی طمع‌کار و بدبخت‌اند چه به هیچ حال کل تابع جزء نمیشود و ممکن نیست که این نظام پهناور عالم بازبچه هواهای ما باشند بلکه این ماییم که مسخره دست تقدیر

شده و مانند پرکاهی بر سطح اقیانوس زندگانی می‌کنیم و همواره دستخوش تلاطم امواج هستیم، بنابراین باید خود را با محیط هماهنگ سازیم و از ناملایمات زندگانی نهراسیم و طوری زندگی کنیم که از هر وضعیت بد بهترین فایده را بگیریم و کامرانی را در خود پیورانیم. مرد دانا کسی است که هرگز از روزگار گله‌گزاری نکند و با نهایت جدیت و کوشش برای تحصیل سعادت کار کند و در هر حال خوشدل باشد و بداند که نه با کسی جهان مهر دارد نه نین، بر مرد داننده بخت آفرین».

بعد شرایط کامیابی را به دو دسته خصوصی و عمومی تقسیم و شرایط خصوصی را که سبب رسیدن به مقصود معینی است دو چیز دانستند، یکی عشق به کار و دیگری ایمان به موفقیت، در مورد عشق به کار پس از تشریح این قسمت که انسان برای کار کردن خلق شده و طفل همین که قادر به حرکت شد می‌خواهد کار کند و اشخاص بیکار و تنبل علاوه بر آن که عملی برخلاف طبیعت انجام می‌دهند استقلال روح و متانت معنوی خود را نیز از دست می‌دهند چنین بیان داشتند:

«وقتی که سرگذشت زندگانی سرداران بزرگ عالم را بخوانیم روح ما به اهتزاز در آمده و آرزوی تکامل می‌کند آیا آنها از چه راهی بزرگ شده‌اند یقیناً از راه کار و عشق به کار. افلاطون، ارسطو که اولین سنگ‌های رفیع فلسفه را بنا نهاده‌اند یا سقراط که دنیا را به طرف معنویت و اخلاق سوق داد و ابوعلی و زکریای رازی که پایه طب را مستحکم نمودند یا سعدی و فردوسی و امثال آنها که آیات کمال و اخلاق و جوانمردی و ذوق را در دل‌های شب سروده‌اند، اینها همه برای عالم انسانیت کار کرده‌اند و در نتیجه فداکاری‌های خود زنده و جاوید مانده‌اند از قرون وسطی به بعد عده این مردان فداکار بی‌اندازه رو به ازدیاد گذاشته و هزارها امثال رافائل، لامارتین، پاسکال، لاوازیه، برتلو، امپر، هوگو، پاستور، لیوتن، گوتنبرگ^{۳۳}، اولن و عده [آی که] نامشان را در سرلوحه دفتر انسانیت ثبت کرده‌اند و دنیا به چشم عظمت و حق‌شناسی به آنها می‌نگرند اینها همه اشخاصی بوده‌اند که در نتیجه عشق به کار دنیا را مرهون فداکاری‌های خود ساخته‌اند».

سپس علائم عشق به کار را که نظم در کار و دقت^{۳۴} در انجام آنست بیان و در مورد ایمان به موفقیت اظهار نمودند:

«کسی که ایمان به موفقیت خود داشته باشد اولاً در کار کوشش می‌کند و از هیچ‌گونه فداکاری خودداری ندارد و ثانیاً ثبات قدم ورزیده و اگر در راه او موانعی پیش آید از کار نمی‌ایستد زیرا یقین دارد که بالاخره به نتیجه خواهد رسید. [به] سرگذشت مردان بزرگ عالم مراجعه کنید همه آنها مردمانی بوده‌اند که در سایه کوشش و پشتکار به نتیجه رسیده‌اند.

برای آنکه در کار موفق شویم باید میل را در دل نموداده و به وسیله قوای محرکه نهاد خود را نیرومند سازیم میل قوای دماغی را برمی‌انگیزد و اندیشه را به کردار می‌پیوندد بلکه میل انسان را به کارها علاقه‌مند ساخته و قوه اراده را به کار وامید دارد و در نتیجه برای شخص حالتی پیدا می‌شود که تا انجام کاری استقامت ورزیده و آن را با بهترین وجهی به انتها برساند».

آنگاه شرایط عمومی کامیابی را در ضمن تغییر دو کلمه تقویت جسم و تقویت جان تشریح و پس از ذکر مقدمه در مورد بستگی جسم و جان و لزوم تقویت نیرو برای نیل به خوشبختی جملات زیرین را ادا نمودند:

«اغلب افکار و اشعار عرفای قدیم ایران انسان را به خمول و عزلت و ترک هواهای نفسانی دعوت می‌کند ولی بعضی مواقع به حدی مبالغه آمیز است که گویی انسان موظف است برای رهایی از بند تن به وسیله ریاضت تدریجاً خودکشی کند. یکی از آنها گفته است:

چند خواهی پیرهن از بهر تن تن رها کن تا نخواهی پیرهن

باید به این آقایان بگوییم می‌خواهیم تن را رها کنیم اما افسوس که تن ما را رها نمی‌کند، اگر واقعاً این بدن زیادی و مزاحم است لازم نبود خداوند ما را با این بدن خلق کند درست است که توجه بی‌اندازه [به] شهوات و هواهای نفسانی معنویت را از بین می‌برد اما از طرفی بدن مظهر تجلیات روح است.

بدن مرکب جان انسان است و البته نیرومندی و قوت آن برای سعادت و کمال روحانی لازم است.

تجربه و علم ثابت کرده است که مابین حالات روحانی و اعضای بدن وابستگی به کمال است و هر عضوی از بدن منشا یکی از فعل و انفعالات نفس انسانی است.»

در این موقع برای تقویت جسم مطالب پایین را گوشزد کردند:

۱- یکی دو ساعت گردش روزانه در هوای آزاد و یا ورزش در منزل و تنفسهای عمیق در هوای آزاد

۲- دقت در نوع و میزان و دفعات غذا و صرف غذا در مواقع معین

۳- شستشوی دهان و مراقبت کامل دندانها

۴- اجتناب از دخانیات و مشروبات الکلی

۵- مراقبت در نظافت چشم، گوش، بینی

۶- راه ندادن غم و اندوه به خود که مایه عصبانیت و پریشانی و ضعف مزاج می‌گردد.

۷- تسلط بر نفس و جلوگیری از تمایلات مضره آن.

برای تقویت جان نکاتی را ذیلاً به اطلاع خوانندگان می‌رسد لازم دانستند:

۱- تقویت اراده و هوش حافظه

«اراده عامل و اساس زندگانی انسان است و هیچ کاری بدون دخالت اراده انجام‌پذیر نیست. شخصیت و ارزش اشخاص بسته به قوه اراده آنهاست هرچه اراده قویتر باشد نیرومندی و موفقیت انسان بیشتر است. بزرگان عالم همه مردمانی بوده‌اند که در نتیجه اراده و عزم قوی به مقامات عالیه رسیده‌اند کسی که دارای اراده قوی باشد حتماً عزم و جدیت او نیز قوی خواهد بود زیرا اراده خلاقیت دارد و انسان به وسیله اراده می‌تواند هر حالتی را در خود تولید کند».

«هوش و حافظه نیز باید تا حدی تقویت شوند زیرا اساس زندگانی انسان بر روی آن استوار است و آنچه مایه امتیاز انسان از دیگر حیوانات است همان مزیت هوش و حافظه است پس هر که هوش و حافظه اش قوی تر باشد بهتر می‌تواند وسایل موفقیت و موجبات برتری خود را فراهم نماید».

۲- شجاعت و عزت نفس

«باهمت باز باش باز ای پلنگ

زیبا به گه شکار و پیروز به جنگ
کم کن بر عندلیب و طاووس و رنگ
کاینجا هم بانگ آمدو آنجا همه رنگ

شجاعت بزرگترین فضیلت انسانی است مقصود از شجاعت زورآزمایی نیست بلکه مراد معنی مطلق شجاعت است، یعنی همان صفتی که مردان بزرگ عالم را سربلند ساخته».

عادت کن از جهان سه خصلت را

ای خواجه وقت مستی و هوشیاری
زیرا که رستگار بدان گردی
امید رستگاری اگر داری

هرگز از این سه مرحله بیزاری
در هیچ دین و کیش کسی نشنید

دانی که چیست آن بشنو از من رادی و راستی و کم آزاری
با هیچ کس نگشت خود همراه کان هر سه را نکرد خریداری»

مردمان شجاع استقلال فکر داشته و شخصیت خود را محفوظ می‌دارند. مرد شجاع کینه و کدورت را در قلب خود راه نمی‌دهد و نسبت به دیگران خوش‌بین و مهربان است. مرد شجاع تا آخرین دم ثابت قدم است و پایداری می‌کند. مرد شجاع حمیت^{۳۳} و عزم بلند دارد و عمر خود را در راه مقاصد عالی صرف می‌کند ولی باید به خاطر داشت که بلند همتی لازمه‌اش آن نیست که انسان حریص باشد. بلکه باید دانست قناعت جزء مهم و عامل اساسی حیات انسان است زیرا بی‌نیازی قدرت و عظمت نفس را زیاد می‌کند و خود یکی از شرایط خوشبختی است.

در پایان سخنرانی خود اظهار داشتند، به عقیده من برای کامیابی و موفقیت از هر چیز مهم‌تر ایمان است، باید نسبت به خدا مؤمن باشیم ایمان دستگیر عالم بشریت است، ایمان بزرگترین پشتیبان حیات است. علایم ایمان عبارت است از عشق و فضیلت و بردباری و تحمل [و] خوش‌بینی، نشاط دایم، علاقه و محبت اجتماعی، خداپرستی و میهن‌دوستی.

«عشق و فضیلت ما را به رستگاری و پاکدامنی و شوق دایم وامی‌دارد. بردباری و تحمل به ما نیرو می‌بخشد که در مقابل سختی‌های جهان مقاومت ورزیده و زیاده از حد رنجیده نشویم و هوش و نشاط دایم دیده حقیقت‌بین ما را باز می‌کند تا به آثار اجتماعی و اوضاع طبیعت با دیده تحسین و محبت بنگریم. محبت اجتماعی باعث می‌شود که به دیگران کمک کنیم و آنها را دوست بداریم. خداپرستی اطمینان نفس و امیدواری ما را زیاد می‌کند. میهن‌دوستی موجب می‌شود که در مواقع لزوم با تمام قوا در راه میهن فداکاری کنیم و آن را از دست‌برد اجانب محفوظ بداریم.

مهر میهن در هر ملتی عامل عمده پیشرفت آن ملت بشمار می‌رود^{۳۴}. ملتی که میهن خود را دوست می‌دارد در راه ترقی آن جدیت به خرج می‌دهد. اشخاصی که در راه میهن کار می‌کنند در نظر ملت محترمند. هر ملتی فداکاران میهن خود را برای همیشه دوست می‌دارد. ملت ایران نیز که از قدیم‌الایام به میهن‌دوستی موصوف بوده پیشوایان ملی خود را از خاطر فراموش نمی‌نمایند. در خاتمه همه از دل و جان بقای سعادت و سلطنت دودمان باعظمت شاهنشاه ایران پهلوی را که در راه سربلندی این کشور از هیچ‌گونه فداکاری خودداری نفرموده از خداوند متعال

۳۳. اصل: است.

۳۴. اصل: همیت.

خواستاریم و زبان حال ما گویای این مقال است.

همی اختر سعد پاینده باد
شهنشاه ما پهلوی زنده باد

[۳۲۷۰]
[۱۰۸۰۱۱]

۷۴

وزارت کشور

فرمانداری شهرستان کاشان، [تاریخ ۱۳۱۸]

امنیت و آسایش

نعمتان مجهولتان الصحة والامان - نعمتی که قدر آن مجهول و بهای آن گزاف است امنیت و صحت است.

ویژه موضوع امنیت و آسایش که در عصر حاضر نصیب مردم ایران گردیده می توان گفت در دنیای کنونی که غالب ممالک و ملل در تزلزل و اضطرابند ضرب المثل و طرف توجه دنیای کنونی است. زیرا با اندک مراجعه به صفحات تاریخ ایران تصدیق می شود که چنین امنیت و آسایشی که امروزه در کشور ایران وجود دارد در ادوار گذشته و قرون ماضیه سابقه نداشته.

رشته زندگانی اقوام و ملل دنیا به زنجیر محکم امنیت بوده طبیعی است هر ملتی که آسایش و امنیت نداشته اند از مسایل حیاتی برکنار و تاروپود کشورشان از هم گسیخته در هم و برهم می گردیده. روزگارشان سیاه تر از دل مجرم و تبه کار بوده، انسان موقعی که در نعمتی مستغرق گردید بهای نعمت موهوب را نمی داند تا موقعی که نعم موهوبه از او سلب گردیده در این حال بی اختیار شده و هر آنی انتظار دارد که شاهد نعمت مسلوب را باز در کنار گرفته دوره زندگانی از سر بگیرد. در این موقع است که قدر و قیمت آن را دانسته و فهمیده مجاهده و کوشش در طریق آن می نماید.

شاید به نعمت اولیه برخوردار گردد. ما اگر نظری عمیقانه به تمام جهان افکنیم می بینیم ملت‌هایی که نعمت بزرگ امنیت از آنها سلب گردیده چگونه امروزه دستخوش هزاران گرفتاری و بدبختی

شده‌اند که یکبارہ دست از زندگانی شسته، جانبازی می‌نمایند تا شاید روزی دوبارہ شاہباز امنیت و آسایش بہ سرزمین آنها بال گسترده مجدداً او را رام نموده و در آغوش گیرند. ای مردم ایران شماها می‌توانید امروز برای آسایش و رفاهیتی کہ از دست توانای قائد بزرگ شاہنشاه دلیر عظیم‌الشان بہ کشور ما اعطا شده، شہر افتخار بر تمام جهان گسترده، ببازید و ببالید کہ در زمانی کہ در هیچ نقطه از باختر دور تا خاور نزدیک آسایش بہ تمام معنی وجود ندارد در سرزمین باستانی ایران چنان آسایش و رفاهی نصیب ملت گردیده کہ بہ دیدہ عبرت بین دیگران بہ ما می‌نگرند و حسادت می‌ورزند.

ملتی کہ ما آنها را ملل حیه وراقیہ می‌شماریم قطع نظر از مللی کہ دستخوش بلای جنگ گردیدہ چنانچہ از دور دورنمای زندگانی آنها را ببینیم وارد زندگانی عمومی آنها می‌شویم می‌نگریم و می‌بینیم در زندگانی سهل و سادہ نیز سررشته زندگانی خود را گم کردہ و از این راه برای مایحتاج زندگانی خود دچار صدها اشکالات و موانع می‌شوند.

ہر صاحب‌خانہ کہ بخواہد تدارک غذا و قوت خود و عایلہ‌اش را برای سہ روز فراہم نماید مورد بازجویی دولت واقع گردیدہ و برای صدور تصدیق و پروانہ عبور دچار اشکال شدہ سرانجام نیز موفق بہ مقصود خود نمی‌گردد و باید روزمرہ با ترتیب مخصوص، مایحتاج عایلہ‌اش را فراہم نماید، اما در کشور ما بہ آسایشی و رفاهیتی ملت ایران برخوردارند کہ اگر ہرکس بخواہد گندم، برنج، حبوبات و ہر ما بہ‌الاحتیاج خود و عایلہ‌اش را در چند دقیقہ برای چندسال تہیہ و ذخیرہ کند. جز خریدن و حمل نمودن بہ انبارخانہ دیگر نہ نیازمند بہ تصدیق صدور و نہ محتاج بہ پروانہ عبوراست و در کمال آزادی بہ مقصود خود نایل می‌گردد.

مردم ایران باید افتخار نمودہ و برای این زندگانی آسودہ کہ موجبات رفاه آنها پیدایش یافته تشکر نمودہ و سپاسگزاری^۳ نمایند کہ در عصر کنونی کہ غالب و مغلوب ملل ہر دو پریشانند از حسن سیاست شاہنشاه عظیم‌الشان سرتاسر کشور امنیت بہ تمام معنی استقراری دارد کہ می‌توان گفت حقاً و واقعاً در دنیای کنونی نظیر ندارد؟ چرا؟ زیرا کشورهایی کہ مانند دانہ زنجیر شہرہای آن بہ یکدیگر پیوستہ و ارتش آنها مانند شرایین خون در عروق مملکت تنیدہ و اتصال بہ یکدیگر دارند با آن عظمت قشون و اتصال بلاد در نعمت آسایش و امنیت ہمسنگ ترازوی ایران نمی‌باشند.

کشوری که شهرهای آن بیابانهای دور و درازی فاصله می‌گذرد و قتل و جبالی باید پیمود تا به شهری رسد در چنین کشوری پرتو شجاعت و دلیری و فروغ خیره‌کننده شهامت از پایتخت بر تمام قتل و جبال و راههای دور و دراز تابیده آسایش و رفاه را در سرتاسر کشور جای داده. این نیست مگر از حسن سیاست و میهن‌پرستی ملت و متحد ایران که انصافاً و وجداناً شایسته پرستش است، عزم و اراده در مدتی قلیل و کوتاه به اعجاز کوشش و عمل آثار برجسته و خجسته در صفحات تاریخ ایران باقی خواهد بود که دسته‌بدسته گروه به گروه شکر این آسایش و رفاهیت را نموده هر کسی به سهم خود در خدمت به میهن خود ایران فداکاری می‌نماید.

شکر نعمت نعمت افزون کند کفر نعمت از کفت بیرون کند

در پایان از پیشرفت محسوسی که اهالی برای قبول درخواست کارمندی‌های ایرانی کرده سپاسگزارم و این ذوق و علاقه ملی را شادباش می‌گویم. پایان

[۳۲۶۶]
[۱۰۸۰۱۱]

خلاصه و نقادۀ سخنرانی یوم ۲۵/۱۰/۱۳ [۱۳] راجع به قانون

رب اشرح لی صدی ویسری لی امری واحلل عقدة من لسانی یفقها قولی

از بانوان و آقایانی که قدم‌رنجه فرموده، کارمندان فرهنگ را قرین افتخار و امتنان نموده‌اند تشکر و تقدیر می‌نمایم. سپس تذکر و بشارت می‌دهم که از این به بعد همه هفته در این دبیرستان مجلس نطق و سخنرانی قائم و دایر است و برای شرکت و ورود در این انجمن مانع و حاجزی در بین نیست و هریک از رؤسا و کارمندان دوایر ممکن است یک موضوعی را انتخاب نموده از سخنرانی خویش دیگران را مستفیض فرمایند.

امروز که نوبت انتخاب است کلمه [ای] چند راجع به قانون و محسنات و فواید آن عرضه می‌دارم. چنانچه از عهده ادای مطلب بر نیامدم البته معذورم خواهند داشت که موضوع بسی کبیر و خطیر است و من بس صغیر و حقیر و شاید تقصیری متوجه من نگردد. چنانچه دیرزمانی است که آن قلندر شیرازی سروده:

با ادب باش که هرکس نتواند گفتن سخن پیر مگر برهمنی و دانایی ما وقتی صفحات و اوراق تاریخ را از نظر بگذرانیم این نکته را می‌فهمیم که بشر از دیرزمانی احتیاج شدید خود را به قانون دریافته و دانسته که برای جمیع امور و شئون خویش چه معقولات و چه محسوسات باید قانون داشته باشد.

لذا برای هر یک از اعمال و افعال و اقوال خویش وضع قانون نموده و عاملین و موافقین آنرا مثاب و ماجور دانسته و مخالفین و کاهلین را معذب و معاقب شمرده. تعریف و تحدید مختصری ابتدائاً از قانون نموده شروع در اصل مطلب می‌نمایم. قانون و سایر مترادفاتش از قبیل زاکون^{۳۳} و میزان و مقیاس امری است کلی که بر جمیع جزئیات مصادیق واقع [ای] تحت آن منطبق آید.

قوانینی که امروز بشر بدون نموده و اجرا می‌دارد به قسمت اولیه بر دو قسم است: اول قوانینی سماوی که آن را قوانین الهی و دینی خوانند، دوم قوانین ارضی که آن را قوانین بشری و مدنی نامند، و هر یک از این دو قسم به اقسام متعدده منقسم می‌گردد ولی چون از موضوع سخنرانی امروز خارج است به ذکر آن نمی‌پردازیم. این دو قسم قانون در اغلب آثار و نتایج و مصالح و محاسن مشترکند و از بعضی حیثیات و جهات مختصر، من باب المثال به باره [ای] از آنها اشاره می‌شود از جمله موافقت و عمل به قانون، خواه الهی و خواه مدنی موجب آسایش و آرامش است و مخالفت و عدم عمل مورث عذاب و عقاب. قانون الهی ثابت و لایتغیر است زیرا مقنن آن احاطه به جمیع ازمنه و امکانه دارد و مستقبل و ماضی در نظر او یکسان است. بدین واسطه در موقع عمل و اجرا به اشکالات، اصطکاک نمی‌نماید تا باعث تغییر و تبدیل قانون گردد، ولی قانون مدنی به مقتضیات ازمنه و امکانه و اشخاص متغیر متبدل است، زیرا واضع آن محیط به جمیع جزئیات و اطراف آن نیست و ممکن است در هنگام عمل و اجرا [ای] معایب و مثالبی داشته باشد که سبب تغییر و تبدیل آن گردد و از این جهت است که می‌بینیم قوانینی را که خود بشر وضع کرده تجدید می‌نماید.

چون وقت منقضی است به همین مقدار اکتفا نموده. الحمدلله که امروز ملت قدیم و قوم ایران به برکت وجود شاهنشاه عظیم الشان والاقدر^{۳۴} خویش از هر دو قسم قانون بهره‌مند و برخوردار است و به مصداق شکر نعمت، نعمت افزون‌کند. لیلاً و نهاراً به دعای ذات اقدسش اشتغال

۳۳. اصل: والفدر

۳۴. زاکون: قاعده. قانون، رسم

دارد و دوام و بقای سلطنت او را از حضرت باری خواهان. دعا و کف زدن حضار

[۲۹۱۰۰۱۲۸۱]
۱۲۷ ط ۱۵ آ

۷۶

وزارت کشور، فرماندار اصفهان

حفظ آثار تاریخی باستان ایران

هویت هر کشوری منوط به حفظ آثار تاریخی است. چه از حقیقت نشانه و اشاره‌ای از شاهکارهای مهم و قدرت سلاطین باستان را نشان می‌دهد. طاق کسری شوکت و اقتدار استقلال ایرانیان را در برابر کشورهای دنیا ثابت و روشن می‌کند. که این مملکت همواره زمام اختیارش در قبضه کفایت شاهان غیور و نیرومند بوده و پیوسته سلیقه خوش و طبع موزون و افکار منور نیاکان ما را در دنیا معلوم و آشکار می‌دارد. خطوط برجسته آن، همانا بزرگترین یادگار عظمت ایران باستان را در کتیبه خود به دنیا اعلان می‌کند.

هر کنگره [ای] از آن کاخ با عظمت ما را آواز می‌دهد که ای نوباوگان، این جایگاه و آرامگاه ساسان است. شاهان مغرب سر از اطاعت در این آستان فرود آورده و در دربار این قصر، ملوک با شوکت مجاور بوده‌اند. ما خاک آن شاهانیم و یادگار آنان بر ذره‌ایی [چند کلمه ناخوانا] و چشم و گوش کسرای ما بودیم که مهد ایران را با کیوان از رفعت برابر ساختیم.

حیت^{***} سلسله عدل ما دنیا را فراگرفت ترفعه خاطر ملت از ما بود. اکنون ای فرزندان عزیز که من بعد در این سامان نشو و نمایی کنید، ذرات وجود ما با این خاک آمیخته است و به صورت کنگره ایوان درآمده ما از رفته بر ایرانی، با شما به حقیقت در راز و نیازیم و پند ما به شما فقط حفظ و حراست ماست. بنامی که از وقت نامه نگاری از روم...^{***} اکنون هان بنگرید که در زیر پای پایمالیم، و از دست غیری به شما نالانیم.

چگونه از ما غافلید و خود را به بدبختی سوق می‌دهید اگر ترقی و تعالی خود و کشور خود

***. به معنی آوازه. شهرت ***

***. این قسمت از سند افتادگی دارد و در آرشیو سازمان نیز موجود نبود.

را به طیب خاطر مایلید در حفظ امارت^۳ و کاخ آنان بکوشید تا پیشینیان شما که اکنون به جای تاج و تخت در زیر خاک رخت بسته‌اند از شما راضی و خشنود شوند، هم‌چنین است باید از جان و دل در حراست چنین بناهای باعظمتی بکوشیم و نام اجداد خود را به جاویدان یادگار گذارده از هر شعر خاقانی که در این خصوص فرموده پندی بگیریم:

دندان هر قصری پندی دهدت نونو پند سردندان بهش نو زین دندان
رونوشت برابر اصل است. [امضا]

[۲۹۱۰۰۱۲۸۱]

۱۲۷ ط ۱۵ الف الف ۱

۷۷

به نام خداوند بخشاینده مهربان

در پیشگاه محترم ارباب فرهنگ و دانش و خداوندان خردوینش بخوبی روشن و آشکار است که پایداری و استقلال هر ملت و دوام و بقای هر کشور به فرهنگ آن ملت بسته و به معارف آن کشور پیوسته است.

چه، هر توده [ای] که دامنه فرهنگش وسیع‌تر، سعادت و آزادیش بیشتر و هر فرقه [ای] که دانش و خردش بیشتر شرافت و بزرگواریش زیادت

به کشوری که کند آفتاب علم طلوع برآید اختر اهل وی از حضيض و بال

تاریخ به ما نشان می‌دهد که چه اقوامی در صحنه گیتی با نهایت اقتدار و عظمت زندگی کرده ولی به واسطه نداشتن فرهنگ صحیح، رفته‌رفته استقلال و بزرگی خود را از دست داده تا بالاخره رهسپار طریق فنا گردیده حتی نامشان نیز از عرصه جهان بکلی معدوم گردید. و به عکس چه بسا ملل کوچک و گمنامی که ابتدا در تحت رقبت و فرمان همسایگان خود در نهایت ذلت و پریشانی به سر برده ولی در پرتو فرهنگ و دانش، خود را از زیر بار مذلت

بیگانگان بیرون کشیده شاهراه سعادت را پیمودند و در مهد بزرگی و سیادت غنودند.

پس بدیهی است ترقی و تنزل هر ملت رابطه خاص و نسبت مستقیم با فرهنگ آن ملت دارد و

بس.

اگر به تاریخ میهن باستانی خویش مراجعه نموده و اوضاع اسفناک و ملال آور زمان پیش از کودتا را در نظر آوریم و پی به علت بیچارگی این کشور بریم، خواهیم دید بزرگترین عوامل بدبختی نبودن فرهنگ صحیح بوده. ملاحظه بفرمایید توده [ای] که از سواد عاری و در اثر بیسوادی از خواندن کتابها و اوضاع جهان به کلی بی خبر بوده و زندگانی خانه بدوشی را بهترین زندگانی دانسته کجا می توانسته پی به عظمت و اقتدار سابق خویش برده یا به فکر چاره پریشانی و بدبختی خود افتد.

آری در همان زمان بود که توده ایرانی با محرومیت از کلیه وسایل آسایش و مهجوری از نعمت امن و امان به زندگانی اسف آور خویش ادامه و نزدیک بود یکباره استقلال و آزادی را که بزرگترین مایه افتخار هر ملت است فدای جهل و بی فرهنگی خود نماید.

که دست توانای فرزند غیور ایران از آستین قدرت و عظمت بیرون آمده با عزمی آهنین و اراده [ای] محکم و متین بر روزگار پریشان هم وطنان خود خاتمه داده، آنها را چهار اسبه به طرف ترقی و تعالی سوق داد.

آری چنین کنند بزرگان چو کرد باید کار

از موقعی که ذات همایونیش زمام این کشور کهن سال را به کف با کفایت خویش گرفت، هر روز سعادت روزافزون ما ایرانیان را استقبال نمود. اگر قبل از زمامداری یکتا قائد بزرگ ایران به کلی فاقد فرهنگ و معارف بودیم، بحمدالله، امروز در پرتو وجود اقدس همایونیش، دارای بهترین سازمان های فرهنگی و فرهنگ صحیح و آبرومند هستیم.

باش تا صبح دولتش بدمد کاین هنوز از نتایج سحراست

چون کلیه ترقیات و پیشرفت های ما رهین امتنان ذات اقدس ملوکانه است، لذا به جا و سزاوار است که با صدایی رسا عرض کنیم، زنده باد نجات دهنده ایران اعلیحضرت اقدس پهلوی.

[۲۹۱۰۰۱۲۸۱]

۱۲۷ ط ۵ الف الف ۱

۷۸

وزارت پست و تلگراف و تلفن

تلگراف از [مشهد] به [تهران] تاریخ ۱۱/۲۴/۱۳۱۷]

گزارش مشهد ۲۴ بهمن

۱: اولین نشست شورای پرورش افکار طبق دستور واصله قبل از ظهر امروز در اداره فرمانداری، با حضور فرماندار شهرستان و رؤسای ادارات کشوری تشکیل، ابتدا راجع به تاسیس کلاس برای دبیران و آموزگاران مذاکره و قرار شد اداره فرهنگ کلاس مخصوصی را فوراً تشکیل و از مرکز تقاضا نماید، جزوه‌هایی از درس‌هایی که در تهران^۳ در این کلاس تدریس می‌شود به ولایات نیز بفرستند که مطابق همان جزوه‌ها عمل تدریس کلاس شهرستانها نیز انجام شود.

دوم: چون شهر مشهد فاقد مطبوعات آبرومندی است قرار شد دعوتی از مدیران جراید در فرمانداری به عمل آید و ترتیبی داده شود که شهر مشهد اقلأ دارای یک روزنامه یومیة جامعی بشود که ضمناً عملیات مطبوعاتی راجع به انجمن پرورش افکار را انجام دهد.

راجع به نشست‌های سخنرانی نیز قرار شد از سخنوران و فضلاء محلی دعوت شود که این قسمت را نیز با طرز مطلوبی مورد استفاده عامه قرار دهند.

۲: ساعت ۱۲/ جناب آقای استاندار و عده [ای] از مامورین ادارات در میدان جدید مجسمه مبارک حاضر شده، برای ساختمانهای جدید ادارات شهرداری، شهربانی، استانداری، پست و تلگراف، که دستور آن از مرکز رسیده بود، محل‌های اطراف میدان را تقسیم‌بندی نموده، قرار شد اداره شهرداری نسبت به تعیین قیمت زمین‌ها و مساحت هریک از ادارات اقدام لازم نموده، نتیجه را اطلاع بدهند که مقدمات ساختمان بناهای جدید دولتی شروع شود.

ارجمند

[۳۲۵۶]
۱۰۸۰۱۱

۷۹

ایران امروز، نامه ماهانه
رونوشت نامه شماره ۱۱۱۵، [تاریخ ۱۳۱۸]

اداره مجله ایران امروز

سفارت کبرای شاهنشاهی ایران در کابل طی نامه شماره ۱۶۴۵ مورخ ۱۸/۱۲/۵ شرحی نوشته و پیشنهاد می نماید که به منظور تبلیغات و آشنا کردن بعضی مقامات و محافل افغانی به ترقیات روزافزون و پیشرفتهایی که تحت توجهات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی به عمل آمده است، ده دوره از مجله ایران امروز به آن سفارت ارسال گردد تا بین اشخاص برجسته و محافل مربوط افغانی مجاناً تقسیم گردد و این تقسیم ممکن است فقط برای یک سال عمل شود و برای سالهای بعد در صورتی که مایل باشند خودشان آبونه شوند.

پیشنهاد سفارت شاهنشاهی قابل توجه و وزارت فرهنگ با انجام آن نظر موافقت دارد، بنابراین مناسب است ده دوره از مجله ایران امروز از شماره اول برای سفارت کبری ایران در کابل فرستاده شود تا همانطور [ی] که پیشنهاد کرده اند تقسیم گردد.

متمنی است نتیجه اقدام را اطلاع دهند که به اطلاع سفارت دولت شاهنشاهی در کابل برسد.

وزیر فرهنگ

[امضا]

رونوشت برابر اصل است.

۳۲۶۴
۱۰۸۰۱۱

۸۰

وزارت کشور، اداره جغرافیایی و بررسی های عملی
شماره ۲۰۷۶۷/۱۵۷۸، پیوست شماره اول ایران امروز، [تاریخ ۱۳/۵/۱۸] [۱۳]

جناب آقای نخست وزیر

چنانکه خاطر مبارک مستحضر است، به امثال اوامری که از پیشگاه اعلیحضرت همایون

شاهنشاهی شرفصدور یافته و به وسیله ریاست دفتر مخصوص شاهنشاهی ابلاغ گردید، برای اصلاح وضع روزنامه‌های تهران سابقاً کمیسیونی با حضور جناب آقای کفیل وزارت فرهنگ و تیمسار سرپاس مختار رئیس کل شهربانی در وزارت کشور تشکیل گردید. ضمن اصلاحاتی که نسبت به روزنامه‌های مرکز، کمیسیون در نظر گرفت و به مدیران جراید ابلاغ نمود انتشار یک مجله ماهیانه با قطع بزرگ و عکس نیز لازم تشخیص شد. مجله مزبور که همان «ایران امروز» است از شرف عرض همایون شاهنشاهی گذشت. اساساً تصویب و دستور تکمیل آن را نیز صادر فرمودند و مخصوصاً مقرر فرمودند «که متدرجاً کوشش و اهتمام شود تاسیساتی مثل مطبوعه مجلس ایجاد نمایند که از هر حیث کامل و آراسته بوده و اسباب خوبی مجله و نتایج دیگر فراهم گردد». اینک در امثال او امر شاهانه اساسنامه برای مجله «ایران امروز» تهیه شده که به اطلاع جناب عالی می‌رساند و استدعا دارد که اگر تصویب می‌فرمایند ابلاغ شود

وزیر کشور [مضاعلی اصغر حکمت]

[حاشیه]: محرمانه و مستقیم، جواب داده شود. گزارش شماره ۲۰۷۶۷/۱۵۷۸ و اصل و در هیأت وزیران قرائت گردید، نظریاتی که برای اداره مجله ایران امروز اظهار و پیشنهاد کرده‌اید تصویب می‌شود، البته اداره مجله مذکور باید تحت نظر اداره نامه‌نگاری و روی اصولی که ذکر کرده‌اید اداره شود. باید وزارت کشور همواره از این مجله تقویت نموده و بقای آن را تامین نماید. چون مناسب نبود رسماً و علناً مجله را جزو وزارت کشور قرارداد با تصویب نظریات وزارت کشور به صدور این نامه که به جای تصویب نامه می‌توان تلقی نمود، مبادرت ورزید.

[امضا]

[۳۲۷۳
۱۰۸۰۱۱]

۸۱

وزارت داخله، اداره جغرافیایی و بررسیهای علمی
شماره ۴۷۱۵/۳۷، تاریخ ۱۳۱۸/۷/۲، فوری، محرمانه

جناب آقای نخست‌وزیر

چنانکه خاطر مبارک آگاه است، برای معرفی ایران امروز مجله [ای] به همین نام بر حسب تصمیم هیأت دولت تأسیس و برای سازمان آن نیز آیین‌نامه [ای] با نظر هیأت تنظیم گردید. برای

هزینه‌های مختلف مجله نامبرده، تاکنون به ضمانت تیمسار سرپاس مختار رئیس اداره کل شهربانی بانک ملی ایران مبلغ صد هزار ریال با سود تقریباً صدی نه، وام داده است. پیشنهاد شده بود که وزارت دارایی از اعتبار دولت دوست هزار ریال به اداره نامبرده وام بدهد تا به ترتیب که تنخواه اشتراک از شهرستانها می‌رسد مبلغ نامبرده رد شود. وزارت دارایی با دادن وام موافقت ندارند. وام مجدد از بانک هم در صورت ضمانت وزارت کشور مستلزم سود گزافی است که البته تحمیل زیادی برای مجله خواهد بود. چون نبودن تنخواه موجب عدم نظم انتشار مجله می‌شود مستدعی است مراتب را در هیأت وزیران مطرح فرموده و تصمیم مقتضی را امر به ابلاغ فرمایند.

از طرف وزیر کشور

[امضا]: احمد فریدونی

[۳۲۷۳]
۱۰۸۰۱۱

۸۲

نخست وزیر

شماره ۱۰۵۱۳، تاریخ ۱۳/۸/۱۳۱۸، بخشنامه، فوری

فرمانداری استانداری یکم - دوم - سوم - چهارم - پنجم - ششم - هفتم - هشتم - نهم - دهم

زنجان - قزوین - اراک - رشت - قم - کاشان - سمنان - ساری - گرگان - تبریز - اردبیل - خوی - رضائیه - مهاباد - مراغه - بیجار - ایلام - شاه‌آباد - کرمانشاهان - سنندج - ملایر - همدان - خرم‌آباد - گلپایگان - اهواز - خرمشهر - بهبهان - شیراز - بوشهر - آباده - کرمان - بندرعباس - بیرجند - تربت حیدریه - مشهد - قوچان - بجنورد - سبزوار - اصفهان - یزد.

چندی قبل یک عده مجله ایران امروز جهت جلب مشترک برای آن (استانداری - فرمانداری) فرستاده شده، چون این مجله که به مقصود کمک به فرهنگ عمومی و شناساندن ترقیات کشور ایجاد گشته است مورد توجه مخصوص می‌باشد لازم است همان طوری که در مورد باشگاه هواپیمایی برای آشنا کردن اهالی به فواید آن بنگاه تبلیغ و اقدام شده، در این مورد نیز برای جلب مشترکین لااقل به عده شماره‌های مجله که برای آن فرمانداری فرستاده‌اند، اقدام

فوری و مؤثر نموده، نتیجه را مستقیماً به این جانب اطلاع بدهید که باید به عرض برسد.

نخست‌وزیر

رونوشت بخشنامه بالا برای اداره مجله ایران امروز فرستاده می‌شود. رئیس دفتر نخست‌وزیر

۳۲۷۶
۱۰۸۰۱۱

۸۳

نخست‌وزیر

شماره ۱۰۵۱، تاریخ ۱۳۱۸/۸/۲۵، بخشنامه

وزارتخانه‌ها و ادارات مستقل

چنانکه استحضار دارید یکی از وسایل مؤثر برای شناساندن ترقیات و حیثیات کشور در داخله و خارجه مجلات مصور است.

در تمام دول متمدن از این‌گونه مجلات دایر و برای بسط و تکمیل آن اقدامات جدی می‌شود. مجله ایران امروز نیز برای این مقصود ایجاد شده بر افراد روشنفکر واجب است که برای کمک به تعمیم فرهنگ بین اهالی و آشنا کردن آنها و کلیه مردم جهان به ترقیات و حیثیات روزافزون کشور در حفظ این مجله کوشیده خودشان مشترک بشوند و دیگران را با اشتراک ترغیب نمایند. البته پس از این که کارمندان آن وزارتخانه را به این نکته آشنا و علاقه‌مند فرمودید لااقل آنهایی که هزارریال در ماه حقوق دارند به رغبت قبول اشتراک مجله ایران امروز را خواهند نمود. لازم است صورت نام و نشانی کلیه کارمندان وزارتخانه را در تمام کشور که حقوقشان به هزارریال می‌رسد بفرستید که مجله برایشان ارسال شود. قیمت اشتراک را مستقیماً به اداره مجله ایران امروز خواهید فرستاد.

نخست‌وزیر

[امضا]

[حاشیه ۱: مرقومه رونوشت این بخشنامه نزد آقای حجازی فرستاده‌شود. ۱۳/۱۹/۱۴]

[حاشیه ۲: فرستاده‌شود. ۱۳/۱۹/۱۵]

[۳۲۶۵]
۱۰۸۰۱۱

۸۴

وزارت کشور، فرمانداری شهرستان خرم آباد
شماره ۱۲۹۹۷، تاریخ ۱۳۱۸/۸/۲۸

جناب اشرف آقای نخست وزیر

بخشنامه شماره ۱۰۵۱۳ مورخه ۱۸/۸/۲۳ راجع به جلب مشترکین مجله ایران امروز زیارت گردید، در چندی قبل از طرف اداره مجله ایران امروز برحسب امر وزارت کشور، پنجاه شماره ارسال داشته اند که پنجاه نفر مشترک معرفی گردد. در صورتی که شهرستان خرم آباد صدیک نفراتش فاقد سواد باشند و با این که منطقه لرستان از حیث تمدن ده سال عقب تر از سایر شهرستانها می باشند. متأسفانه وزارت فرهنگ نیز آن طوری که باید و شاید به فرهنگ این شهرستان کمک و توجه موثری نمی فرمایند. معذک از پنجاه نفر مشترک مجله های ایران امروز تا به حال ۳۰ نفر معرفی و بقیه نیز تقریباً معرفی خواهد شد و تا امروز مبلغ ۲۲۰۰ ریال نیز بابت آبونه مجله های نامبرده به اداره مجله ایران امروز فرستاده شده است، استحضاراً عرض شد.

فرماندار شهرستان خرم آباد

[امضا]

[۳۲۶۳]
۱۰۸۰۱۱

۸۵

وزارت کشور، استاننداری هفتم
فرمانداری بوشهر، شماره ۸۴، تاریخ ۱۳۱۸/۸/۲۹، محرمانه

مقام محترم جناب آقای نخست وزیر

بازگشت به بخشنامه فوری شماره $\frac{۱۰۵۱۳}{۱۸/۸/۲۳}$ موضوع تشویق و جلب مشترکین مجله ایران امروز خاطر مبارک را مستحضر می دارد در تشویق اهالی و تامین مشترکین مجله مزبور اقدام فوری به عمل آمده، نسخه های ارسالی از مرکز که کلیتاً ۳۰ نسخه بود به فروش

رسیده و بهای قسمتی از آنها هم که وصول شده بود مستقیماً به دفتر مجله فرستاده شده است، منتها چون بعضی از مشترکین در بخش‌های تابعه هستند و به وسیله پست فرستاده‌اند هنوز نرسیده است و نیز یک نسخه برای اطلاع ایرانیان بحرین که علاقه‌مندی مفراطی به ترقیات و پیشرفت‌های ایران دارند به وسیله دبیر آموزشگاه ایرانیان بحرین که عازم آنجا بوده فرستاده شده است، بقیه بهای اشتراک به مجرد وصول به دفتر مجله فرستاده شده و حساب آن تسویه می‌شود.

فرماندار بوشهر، فرزانه

[امضا]

[حاشیه] برونوشت حجازی ۱۸/۹/۶ شهربانی

[۳۲۶۳
۱۰۸۰۱۱]

۸۶

وزارت کشور، (استان چهار)

فرمانداری شهرستان خوی، شماره ۷۷۲۶، تاریخ ۱۳۱۸/۹/۱، پیوست ۱

جناب آقای نخست وزیر

در پاسخ بخشنامه شماره $\frac{۱۰۵۱۳}{۱۸/۸/۲۳}$ معروض می‌دارد که تدارک مشترکین برای مجله ایران امروز با موقعی تصادف کرده است که اهالی این شهرستان باید تعهداتی برای کارمندی باشگاه هواپیمایی کشوری بکنند، با این وصف از سی شماره [ای] که برای این شهرستان فرستاده بودند، ۲۲ شماره آن را تا کنون توانسته‌ام به اهالی بقبولانم و مبلغ یک هزار ریال هم از وجه اشتراک را وصول و به مرکز ارسال داشته‌ام. برای هشت شماره بقیه هم اگرچه تدارک مشترک مشکل است، سعی خواهم نمود، امر مبارک اجرا شود و نتیجه نهایی را به عرض خواهم رسانید.

برای مزید استحضار صورت اسامی ۲۲ مشترک و میزان وجهی که بابت حق اشتراک وصول و ارسال شده لفاً تقدیم می‌گردد.

فرماندارخوی [امضا علیقتی هشیار]

[حاشیه: ۱] رونوشت شهربانی

مجله ایران امروز

[۳۲۶۳]
[۱۰۸۰۱۱]

۸۷

وزارت کشور

شماره ۱۲۹۹۹، تاریخ ۱۳۱۸/۹/۱

جناب آقای نخست وزیر

معطوفاً به بخشنامه شماره ۸/۸/۲۳/۱۰۵۱۳ راجع به مجله ایران امروز معروض می دارد: سیصدشماره از مجله های نامبرده برای مصرف به فرمانداری اصفهان ارسال گردیده که نهایت جدیت در فروش آنها به عمل آمده و تاکنون ۵۶ شماره طبق صورت ضمیمه مصرف و جوهی که دریافت شده به وسیله بانک ملی به اداره مربوطه ایفاد گردیده است، ولی نظر به این که از مجله های مزبور به اغلب دوایر دولتی و شهرداری های تابعه فرستاده شده از طرفی کتب و مجلات دیگری از قبیل (کتاب والا حضرت همایونی، دوسال در دانشکده افسری کتاب جنگ، مجله ایران نوین و غیره) برای فروش و تهیه مشترک از مرکز به فرمانداری ارجاع گردیده، بدین جهت فروش و مصرف مجله های ایران امروز با زحمت فوق العاده مواجه شده حالاً هم برحسب امریه مبارک نسبت به فروش مجله ها اقدام جدی و مؤثر نموده نتیجه را نیز بعداً به عرض خواهد رسانید.

[فرماندار اصفهان]

[حاشیه ۱]: دفتر، به اداره مجله اطلاع دهید ۱۱/۹/۱۳ [۱۳]

[حاشیه ۲]: رونوشت شهربانی

مجله ایران امروز

[۳۲۶۳]
[۱۰۸۰۱۱]

۸۸

وزارت کشور، فرماندار شهرستان ایلام
رونوشت نامه شماره ۶۶۰۵ فرستاده از فرمانداری ایلام، تاریخ ۱۳۱۸/۹/۳

کفیل بخشداری مهران - کفیل بخشداری دهلران

با ارسال رونوشت نامه شماره ۱۰۵۱۳ نخست وزیر. نظر بر این که شما دو جنبه بخشداری و کلاتر مرزی دارید، لهذا اشتراک به مجله ایران امروز را که نماینده ترقیات روزافزون کشور است لازم می باشد که در موقع ملاقات با مامورین دولت عراق که اغلب در خاک ایران و عراق اتفاق می افتد، مناظر ساختمانهای جدیدالبنای خیابانها - دانشگاهها - اینورسته ارتش^۳ - آسمان پیمان - کشتی جنگی و غیره مشاهده نمایند و گراورهایی که در مجله برداشته شده متقاضی است به مرزنشینان و به خصوص ایرانیانی که در خاک بین النهرین مقیم هستند، نشان بدهد که بفهمید در اندک مدتی چگونه ترقیاتی در خاک دولت شاهنشاهی به عمل آمده و برای تحریض و تشویق آنها به میهن و علاقه به ایران بهترین وسیله است، البته محرراً درخواست نامه نوشته، با مبلغ ۱۰۷/۲۰ ریال آبونه سالیانه ارسال دارید که به مرکز فرستاده شود.

رونوشت برابر اصل است [امضا و مهر]

فرماندار ایلام سرتیپ ابوالحسن پورزند

[امضا]

[۳۲۶۳
۱۰۸۰۱۱]

۸۹

استانداری نهم، فرمانداری مشهد
شماره ۷۸۰۱۰، تاریخ ۱۳۱۸/۹/۴

جناب آقای نخست وزیر

در پاسخ نامه شماره ۱۰-۱۸/۸/۲۳ راجع به فروش مجله ایران امروز معروض می دارد. با این که مجلات مزبور پرائر اقدام داریی در اخذ عوارض و نبودن محل برای پرداخت آن تا

روز ۱۸/۷/۱۸ در دسترس فرمانداری قرار نگرفته بود، مع هذا از همان روز که تحویل گرفته شده با مراجعه به صورت‌هایی که از بازرگانان و متعینین شهر موجود بود یک عده را برای اشتراک مجله نامزد و با نامه مؤثری توسط اداره شهرداری برای آنها فرستاده شد و نهایت جدیت هم به عمل آمده که حتی المقدور موافقت آنها را در قبول اشتراک جلب و تنخواه آن وصول گردد و بالتیجه تاکنون مبلغ ۱۴۵۵۸۰/۵۰ ریال وجه اشتراک ۱۳۶ نفر مشترک را جمع آوری و به اداره مجله فرستاده است، ده نفر دیگر هم قبول اشتراک نموده‌اند که وجه اشتراک چهار نفر اخیراً وصول شده و پس از وصول بقیه برای اداره مجله فرستاده خواهد شد و پنجاه جلد هم برای بخشهای تابعه فرمانداری مشهد فرستاده شده است که هنوز نتیجه توزیع آن را گزارش نداده‌اند و امیدوار است با جدیت‌هایی که می‌شود، به طوری که دستور فرموده‌اند، در جلب مشترکین برای مجله ایران امروز موفقیت حاصل شود.

در خاتمه معروض می‌دارد، اصولاً در مشهد اشخاص متعینی که بتوان آنها را در این قبیل امور شرکت داد کم است چنانچه هیأت مدیره باشگاه هوایی نیز تاکنون موفق نشده‌اند در بین اهالی پیش از هفتصد نفر کارمند تهیه نمایند که آنها هم اکثراً اشخاصی هستند که در حدود بیست سی تا چهل ریال حق کارمندی پرداخته‌اند و در حقیقت این عده مشترک هم که تاکنون برای مجله ایران امروز تهیه شده در نتیجه سعی و کوشش فراوان فرمانداری بوده مع هذا امیدوار است جمع دیگری را بتواند برای قبول اشتراک حاضر نموده و گزارش آن را به عرض برساند.

فرماندار مشهد [امضا عماد ممتاز]

[حاشیه ۱: اقدامات فرماندار مشهد قابل تقدیر است ولی باید تمام مجلات را به فروش برسانند.

[حاشیه ۲: دفتر، همینطور به فرمانداری مشهد بنویسید.

۳۲۶۳
۱۰۸۰۱۱

۹۰

نمره ۱۳۹۴۲، [تاریخ] ۱۸/۱۰/۴ [۱۳]

وزارت کشور

عطف به نامه شماره $\frac{۸۲۱۸۱}{۶۴۷۳}$ (اداره جغرافیایی)، راجع به مجله ایران امروز معروض می‌دارد

همانطور که مرقوم شده بود، در پیشرفت امور مجله مزبور، تشریک مساعی شده و خواهد شد و چون اخبار و مقالاتی که در چنین مجله مهمی باید درج شود، شایسته دقت و تحصیل مطالب سودمند می باشد، از آقای صهبا، نماینده باستانشناسی که از لیسانسیه هاست، تشویق شده و مقالاتی راجع به آثار باستانی اصفهان و تحقیقاتی که نموده تهیه و به مجله مزبور ارسال داشتند، از طرفی عکسهایی از ابنیه قدیمی اصفهان که در این دوره تعمیر شده و عمارات جدید که شهرداری ها یا از طرف دولت ساخته یا مشغول ساختن هستند.

طبق دستور شماره $\frac{45433}{78897}$ برای اداره کل امور شهرداریها تهیه شده. عکسهای مزبور که نمونه [ای] از اصلاحات و عمران جدید کشور است، باتوضیح و تعریف کامل که در ظهر آنها نوشته شده و به منزله اخبار است، تصور می رود قابل چاپ در مجله باشد. بهر حال یک نسخه اضافی از چند شهرداری ها به اداره مزبور ارسال گردید.

بقیه عکس های شهر اصفهان و سایر شهرداریها همین چند روزه ارسال خواهد شد و البته مقرر خواهد فرمود که موضوع را تحت مطالعه قرار داده و هر کدام را که صلاح باشد به مجله بفرستند.

فرماندار اصفهان

[امضاء]

برابر است [امضا]

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]

۱۱۰۲ غ ۱۱۰۲

۹۱

نمره ۹۲۶، [تاریخ] ۱۸/۱۰/۸ [۱۳]

بعدالتعنوان

با نهایت احترام، بازگشت به مرقومه شماره ۷۷۳۰ با نهایت جدیت و کوشش که تاکنون برای تهیه داوطلب جهت اشتراک مجله ایران امروز به عمل آمده، مع هذا به طوری که طی شماره $\frac{745}{18/8/1}$ به عرض رسانیده است، از نقطه نظر فقدان ذوق و احساسات در اهالی این شهر موفق نگردیده است داوطلبی برای این قسمت تهیه نماید، ناگزیر مایوسانه مراتب را بدین وسیله گزارش و به عرض می رساند.

رونوشت چون اصل است [امضا]

شهر داربهبهان: علی اصغر بردبار

[۳۲۶۳]
۱۰۸۰۱۱

۹۲

ایران امروز، نامه ماهانه
شماره ۱۲۳۰، تاریخ ۱۳۱۸/۱۱/۱۷

مقام محترم نخست وزیری

در اثر امریه‌ای که برای اشتراک مجله ایران امروز به وزارتخانه‌ها و ادارات صادر فرمودند، بعضی از آنها از قبیل وزارت کشور و فرهنگ و دادگستری کارمندان خود را به اشتراک تشویق نموده‌اند ولی از طرف وزارتخانه‌ها و ادارات نامبرده زیر هنوز اقدامی به عمل نیامده، مستدعی است، امر فرمایند مجدداً به آنها یادآوری شود.

صورت وزارتخانه‌ها و اداراتی که تاکنون مشترک معرفی ننموده‌اند

وزارت جنگ	۱-	و ادارات متبوعه
وزارت دارایی	۲-	" "
وزارت راه	۳-	" "
وزارت پست و تلگراف	۴-	" "
وزارت پیشه و هنر	۵-	" "
وزارت بازرگانی	۶-	" "
اداره شهربانی	۷-	" "
اداره شهرداری	۸-	" "
اداره کشاورزی	۹-	" "

[امضا]: محمدحجازی

[حاشیه]: تاکید شود. ۱۳۱۸/۱۱/۱۷ [۱۳]

[۳۲۶۴]
۱۰۸۰۱۱

۹۳

وزارت کشور، اداره جغرافیایی

شماره ۸۴۱۱/۵۵۹۸، ۱۳۱۸/۱۲/۵، محرمانه-راسته.

جناب آقای نخست وزیر

چنانکه مستحضرنند، مجله ایران امروز که معرف ترقیات کشور ایران و مورد توجه مخصوص می باشد مقرر است به طور مرتب و با کمال ظرافت و نفاست چاپ و منتشر گردد. اداره مجله نامبرده در اجرای این منظور نهایت سعی و مراقبت را نموده و می کند، ولی با وجود اقداماتی که شده، تاکنون موفق نگردیده است هزینه خود را از بهای فروش مجله تامین نماید، به قسمی که در سال جاری مقداری کسر هزینه داشته و اگر حال بر همین منوال باشد، در سال آینده نیز کسر هزینه به شرحی که در زیر معروض می گردد خواهد داشت.

در سال ۱۳۱۸ هزینه مجله از حیث خرید کاغذ و چاپ و گراور و حقوق کارمندان آن و سایر هزینه ها ۸۸۰/۸۰۰ ریال می باشد، ولی عده مشترکین آن تاکنون یک هزار و چهارتن بوده، بنابراین کسر درآمد آن قدری بیشتر از ۳۶۰/۰۰۰ ریال می شود.

در بودجه سال ۱۳۱۹ هزینه که پیش بینی گردیده ۵۳۰/۷۶۰ ریال و درآمد آن در صورتی که سه هزار شماره به فروش برسد ۳۰۰/۰۰۰ ریال پیش بینی می گردد، بدین ترتیب کسر درآمد آن برای سال ۱۳۱۹ به ۲۳۰/۷۶۰ ریال بالغ می گردد.

کسر درآمد سال جاری بابت وام از بانک ملی ایران و بازرگانان و همچنین در حدود ۲/۴۰۰/۰۰۰ ریال هزینه چاپ وام به چاپخانه مجلس شورای ملی است که البته اگر مقرر شود چاپخانه مجلس هزینه چاپ را مطابق قراردادی که با وزارت دارایی راجع به مطبوعات آن وزارتخانه دارد محسوب نماید به قریب نصف مبلغ بالا تقلیل خواهد یافت، مع هذا کسر درآمد هر قدر باشد مستدعی است نظر به این که وزارت کشور محلی برای تامین آن ندارد مقرر فرمایند کسر درآمد سال جاری را از محل صرفه جویی اعتبار دولت و کسر درآمد سال ۱۳۱۹ را نیز که به ۲۳۰/۷۶۰ ریال بالغ می گردد، معادل آن در بودجه نامه نگاری در سال ۱۳۱۹ منظور شود.

نسخه [ای] از بودجه سال جاری و سال ۱۳۱۹ برای ملاحظه به پیوست تقدیم است.

وزیر کشور [امضا علی اصغر حکمت]

۳۲۶۴
۱۰۸۰۱۱

۹۴

تهران، روزنامه آینده ایران

خدا، شاه، میهن، شماره ۵۱۰۴، سالمه ۱۳۱۹/۳/۳

بایگامه جناب آقای نخست وزیر

روزنامه آینده ایران که از آغاز سال ۱۳۰۸ شروع به انتشار نموده و دارای سابقه روشن و خدمات صادقانه‌ای در راه شاهپرستی و میهن‌دوستی و ایجاد غرور ملی است و جزو خدمتگزاران آزادی زن در کشور شاهنشاهی ایران می‌باشد. اکنون می‌خواهد به یاری پروردگار و با توجهات عالیّه هیأت معظم دولت برای خدمت در راه پرورش افکار روزانه منتشر شود. چون عصر درخشان سلطنت پهلوی، عصر کار و کوشش و هدف هیأت معظم دولت تشویق از خدمتگزاران است انتظار دارم به نحوی که مقتضی می‌دانند در پیشرفت منظور مقدس بنده که خدمت مستقیم به مرام عالیّه دولت شاهنشاهی است، مساعدت فرمایند تا دچار مشکلات اقتصادی نشوم. باقی بسته به رای و مرام محترم است.

مدیر روزنامه آینده ایران

[امضا عادل خلعتبری]

۹۸۳
۱۱۶۰۰۴

۹۵

تهران، انجمن دانشوران

خدا، شاه، میهن، شماره ۵۱۰۵، سالمه ۱۳۱۹/۳/۳

بایگامه عالی جناب آقای نخست وزیر

با کمال احترام خاطر مبارک را مستحضر می‌دارم، انجمن دانشوران از نظر خدمت به حفظ آثار علمی و ادبی، به ویژه به منظور برجسته نگاهداری یادگارهای شادی و پیروزی ملت ایران در امر پیوند مقدس همایونی، کوشیده است، کلیه چامه‌ها و چکامه‌هایی که به مناسبت این پیوند

همایون توسط استادان سخن در این جشن تاریخی و بی نظیر سروده شده جمع آوری و در رساله مخصوص به نام (مجموعه شادباش سخنوران ایران) چاپ و به پیشگاه والاحضرت همایونی ولایت عهد و والاحضرت همایون فوزه پهلوی تقدیم دارند.

چون انجام این خدمت مستلزم مساعدت مالی است، تمنا دارد امر و دستور فرمایند از محل اعتبار مطبوعات وزارت فرهنگ یا نشریات پرورش افکار یا اعتبار ویژه ای برای چاپ این کتاب سودمند که یادگار درخشنده ای از دوران پرافتخار سلطنت همایون اعلیحضرت پهلوی و فهرست گویندگان برجسته ایران و نماینده احساسات سرورانگیز و شادمانی جاویدان ملت زنده ایران است اعطا فرمایند تا این کتاب هرچه زودتر چاپ و به معرض استفاده همگان گذارده شود.

با تقدیم عالی ترین احترامات

مدیر انجمن دانشوران ایران [امضا عادل خلعتبری]

[حاشیه ۱]: آقای معاون از اعتبارات دولتی محلی نیست، این انجمن که می خواهد به این افتخار نایل شود می تواند وسایل مادی آن را به وسیله اشخاص توانگر فراهم کرده و چند نفر را پیدا کند که این زحمات را متحمل شود و در این کار شرکت کند. ۱۹/۳/۸

[حاشیه ۲]: نسبت به قسمت های مختلف به طور خلاصه به وزارت فرهنگ نوشته شود. ۱۹/۴/۸ [۱۳]

[حاشیه ۳]: آقای برومند اقدام فرماید. ۱۹/۴/۸ [۱۳]

[۹۸۳
۱۱۶۰۰۴]

۹۶

تهران، روزنامه آینده ایران

خدا، شاه، میهن، سالمه ۱۳۱۹/۳/۳، شماره ۵۱۰۷

مقام عالی جناب آقای نخست وزیر

با کمال احترام معروض می دارد این بنده دارای بیست سال پیشینه در نامه نگاری و سخنرانی و ترویج ادبیات و خدمت به فرهنگ همگانی کشور شاهنشاهی هستم و در این مدت با توجهات پروردگار و در سایه الطاف عالیّه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی به انجام خدمت صادقانه توفیق

یافته و کوچکترین لغزشی در خدمات ملی و اجتماعی و سیاسی بنده پیش نیامده، اکنون که سازمان پرورش افکار برای رشد فکری ملت گام‌های بلندی برمی‌دارد، این بنده با پیشینه روشن که در زمینه پرورش افکار دارم برای خدمتگزاری در این راه کاملاً آماده‌ام، متمنی است امر فرمایند، به نحوی که مقتضی است از تجربیات و معلومات بنده استفاده فرمایند.

با تقدیم شایسته‌ترین احترامات

مدیر روزنامه آینده ایران

[امضا عادل خلعتبری]

[حاشیه:] آقای معاون، بفرستید به دبیرخانه سازمان پرورش افکار با این بخش مذاکره کنند چندی است که می‌تواند

انجام بدهد، ترتیب آن را بدهید ۱۹/۳/۸ [امضا]

[۹۸۳]
[۱۱۶۰۰۴]

۹۷

سازمان پرورش افکار

هیأت مرکزی، دبیرخانه، شماره ۹۰۹

تهران به تاریخ ۱۳۱۹/۴/۲۳، موضوع: کمک به آقای خلعتبری

جناب آقای نخست وزیر

در پاسخ نامه شماره ۲۲۳۶- مورخ ۱۹/۴/۱۶ درباره کمک به آقای عادل خلعتبری برای چاپ و انتشار مجموعه اشعار سخنوران در روزنامه آینده ایران تصدیق می‌دهد که در بودجه سازمان پرورش افکار محلی برای این گونه کمک‌های مادی نیست. اصولاً سازمان پرورش افکار مطابق وظیفه [ای] که دارد کمک و راهنمایی معنوی به مطبوعات می‌نماید.

رئیس هیأت مرکزی [امضا اسماعیل مرآت]

[حاشیه:] آقای فخرايي با پیشینه بدهید و اقدام فرمایید. ۱۹/۴/۲۴ [۱۲]

[۹۸۳]
[۱۱۶۰۰۴]

۹۸

وزارت کشور، اداره کل شهربانی
تاریخ ۱۹/۴/۲۵، شماره ۳۰۳۶۸/۵۸، فوری است

جناب آقای نخست وزیر

نامه (ایران امروز) مورد توجه ذات مقدس اعلیحضرت همایون شاهنشاهی واقع و فرمان مطاع مبارک ملوکانه چنین شرفصدور یافته است که کسر هزینه آن پرداخته شود. به طوری که آقای محمدحجازی، مدیر نامه مزبور، شفاهاً اطلاع داده است فعلاً نامه مزبور کسر هزینه دارد. متمنی است مقرر فرمایید نسبت به هزینه نامه مزبور رسیدگی و کسر هزینه آن از اعتبار مربوطه تامین شود تا وقفه [ای] در انتشار آن رخ ننماید.

رئیس اداره کل شهربانی - سرپاس مختار

[امضا]

[حاشیه ۱:] آقای معتمدی اقداماتی را که شده است، بنویسید مسبق شوند. [۱۳] ۱۹/۴/۲۷ [امضا محمد قوام]
[حاشیه ۲:] رونوشت در پیرو رونوشت نامه شماره ۴۷۶۳، ۱۹/۴/۳۱ برای آگاهی آقای حجازی مدیر مجله ایران امروز فرستاده می شود. رئیس دفتر

$$\left[\frac{۳۲۷۳}{۱۰۸۰۱۱} \right]$$

۹۹

فرمانداری رشت
شماره ۱۳۹۳۱، تاریخ ۱۳۱۹/۸/۱۲

جناب آقای نخست وزیر

نامه شماره ۸۲۵۵ مورخه ۲۲ مهر ماه ۱۳۱۹ زیارت، در نتیجه خواندن رونوشت های پیوست آن (برای این که رفع تصدیع خاطر مبارک شده باشد) اختصاراً عرضه می دارد.

اخيراً از طرف وزارت کشور به منظور اجرای امر جناب عالی ابلاغ نمودند که مقرر فرموده‌اید آقای محمد حجازی رئیس کمیسیون مطبوعات سازمان پرورش افکار به منظور ایجاد روزنامه آبرومندی در شهرستانهای مربوطه مسافرت کرده و پس از بررسیهای دقیقه جهت انجام منظور با مساعدت فرمانداری و رؤسای فرهنگ اقدام اساسی به عمل آورند، بنده در مقابل این دستور گزارشی که حاکی از خلاصه جریانات باشد زیر شماره ۱۱۳۴۸ به وزارت متبوعه عرض کرده‌ام که اینک رونوشت آن لفاً تقدیم می‌گردد.

بنابراین، با توجه به مدلول آن و پرونده این کار که حاکی از گزارشهای دیگر بنده باشد تصدیق خواهند فرمود که موافقت با اجرای تقاضای آقای نوعی (فعالاً) غیر مقدور می‌باشد و اگر هم اجازه فرمایید ممکن است بعد از آمدن آقای حجازی مجدداً این قضیه مطرح شده و تصمیم لازم اتخاذ و به عرض برسد که در آن صورت اگر شایسته بود ممکن است امتیاز دایرکردن چنین روزنامه [ای] که منظور جناب عالی است به آقای نوعی واگذار^۳ شود. فرماندار

[مضا]

[۳۲۷۲
۱۰۸۰۱۱]

۱۰۰

وزارت فرهنگ، اداره کمیسیون مطبوعات سازمان پرورش افکار

شماره ۶، تاریخ ۱۳۲۰/۱/۱۲، ضمیمه صورت مجلس - ۳ برگ

ریاست محترم هیات مرکزی سازمان پرورش افکار

بنابه امر عالی به اهواز مسافرت نموده برای ایجاد یک روزنامه یومیه در آن استان اقداماتی به عمل آورد که نتیجه آن ضمن صورت مجلس پیوسته به این نامه به عرض می‌رسد. چنانکه در صورت مجلس قید شده، روزنامه‌ای به نام کارون ایجاد خواهد شد البته آقای مجید موقر که سابقاً روزنامه خوزستان را داشته‌اند، در گرفتن امتیاز روزنامه کارون مقدم خواهند بود با ایشان در این خصوص در مذاکره هستیم و به زودی نتیجه آن را به عرض عالی خواهیم رسانید.

رونوشت برای استحضار جناب آقای معتمدی معاون نخست‌وزیری فرستاده می‌شود.

رئیس کمیسیون مطبوعات پرورش افکار

محمدحجازی [امضا]

[حاشیه]: آقای فخرایی، رونوشت این نامه و پیوست آن به اداره کل انتشارات و تبلیغات فرستاده شود. ۱۳۲۰/۱/۱۸ [۱۳]

۳۲۶۷
۱۰۸۰۱۱

۱۰۱

پیشکاری ولایت عهد

شماره ۳۸، تاریخ ۱۳۲۰/۱/۶، پیوست عریضه

جناب آقای نخست وزیر

حسین مجاهد، مدیر روزنامه بهار ایران، از شیراز عریضه [ای] به پیشگاه مبارک والا حضرت همایونی ولایت عهد تقدیم و عرض نموده است، با این که قریب یازده سال است در نشر روزنامه تحمل زحمت نموده، مع هذا اخیراً اجازه انتشار آن را از مشارالیه سلب و فقط به روزنامه گلستان پروانه روزنامه داده شده است. به این جهت استدعا نموده است که امر و مقرر فرمایند به روزنامه او هم اجازه انتشار داده شود که بتواند به درج اخبار و هدایت مردم موفق گردد. عین عریضه پیوست ارسال و حسب الامر مبارک ابلاغ می نماید که قدغن^(۱) فرماید موضوع را مورد دقت و رسیدگی قراردادده چگونگی قضیه را معلوم و اعلام دارند که به عرض پیشگاه مبارک برساند.

پیشکار ولایت عهد [امضا علی اصغر مؤید نفیسی]

۳۲۶۷
۱۰۸۰۱۱

۱۰۲

سازمان پرورش افکار، هیأت مرکزی
دبیرخانه، شماره ۹۶، [تاریخ ۱۳۲۰/۲/۲۳]

جناب آقای نخست وزیر

در پاسخ نامه شماره ۱۴۰۲/۲/۱۱-۱۳۲۰/۲/۱۱ راجع به اشتراک روزنامه هفتگی ستاره و پخش آن میان سالمندان خاطر مبارک را مستحضر می‌دارد که برای نوآموزان سالمند مطابق ماده ۱۱/ آیین‌نامه آموزش سالمندان از طرف وزارت فرهنگ روزنامه مخصوصی منتشر و برایگان بین نوآموزان توزیع می‌شود. بنابراین سالمندان فعلاً احتیاجی به روزنامه ندارند.

رئیس هیأت مرکزی

[امضا اسماعیل مرآت]

[حاشیه ۱]: مختصراً پاسخ داده‌شود.

[حاشیه ۲]: با پیشینه به عرض برسد. ۲۰/۲/۲۳ [۱۳]

۳۲۶۷
۱۰۸۰۱۱

۱۰۳

سازمان پرورش افکار، هیأت مرکزی
دبیرخانه، شماره ۴۰، تهران به تاریخ ۱۳۲۰/۲/۲۸

جناب آقای معتمدی معاون نخست‌وزیر

از تبریز تلگرافی رسیده مبنی بر آن که روزنامه آریا زیرچاپ [است] لکن اداره شهربانی مانع انتشار است، متمنی است اقدام فوری فرمایید.

رئیس کمیسیون مطبوعات پرورش افکار

[امضا] محمدحجازی

۳۲۶۷
۱۰۸۰۱۱

۱۰۴

سازمان پرورش افکار، هیأت مرکزی، دبیرخانه
شماره ۳۶، تهران به تاریخ ۱۳۲۰/۲/۳۰، ضمیمه رونوشت نامه

ریاست اداره فرهنگ شهرستان رشت

با اطلاع از مفاد رونوشت نامه شماره $\frac{۴۰۱۶}{۲۰/۲/۲۱}$ به عنوان فرمانداری و شهربانی رشت شخصاً از جناب عالی تمنا می‌کنم هر طور صلاح می‌دانید روزنامه سپیدرود را که خودتان ایجاد فرمودید پایدار نگاهدارید، هر پیشنهادی بفرمایید البته پذیرفته خواهد بود با تشکرات.

رئیس کمیسیون مطبوعات پرورش افکار محمدحجازی

رونوشت برای استحضار جناب آقای معتمدی معاون نخست وزیر فرستاده می‌شود.

رئیس کمیسیون مطبوعات پرورش افکار

محمدحجازی [امضا]

$$\frac{۳۲۶۷}{۱۰۸۰۱۱}$$

۱۰۵

سازمان پرورش افکار، هیأت مرکزی
دبیرخانه، شماره ۴۲، تهران به تاریخ ۱۳۲۰/۳/۶

اداره روزنامه آریای تبریز

در پاسخ نامه شماره $\frac{۵}{۲۰/۲/۳۱}$ به وصول تلگراف مبنی بر تقاضای رفع توقیف چاپ روزنامه از اداره شهربانی آنجا اقدام لازم به عمل آمده و البته تاکنون در نتیجه آن روزنامه مرتباً انتشار یافته است.

راجع به کاغذ باید فعلاً مانند سایر روزنامه‌ها خودتان تهیه نمایید. ضمناً هر نوع مساعدتی را که تقاضا دارید مشروحاً پیشنهاد کنید تا اقدام بشود.

در خصوص دادن آگهی‌های اداری و ثبتی و اخبار روزانه به آن روزنامه و تهیه مشترک کافی برای اشتراک روزنامه و غیره نیز اقدام لازم به عمل آمده و قریباً از نتیجه آن مطلع خواهید گردید.

رئیس کمیسیون مطبوعات پرورش افکار

محمدحجازی

رونوشت برای استحضار جناب آقای معتمدی معاون نخست وزیری فرستاده می شود.

رئیس کمیسیون مطبوعات پرورش افکار- محمدحجازی [مضا]

[۳۲۶۷]
[۱۰۸۰۱۱]

۱۰۶

ایران امروز، نامه ماهانه

شماره ۵۶۵، تاریخ ۱۳۳۰/۳/۱۸

جناب آقای نخست وزیر

در پاسخ امریه شماره ۳۲۱۸ مورخه ۲۰/۳/۱۴ اینک به طور اختصار علت فروش نرفتن مجله ایران امروز را به عرض می رساند.

اولاً این مجله مانند مجله ترکیه "کمالیست" و مجلات تبلیغاتی سایر کشورها به منظور نمایاندن مفاخر گذشته و ترقیات امروز ایجاد گردیده، مقالات آن در قسمت اول منحصر به ترجمه احوال بزرگان دیرین و شرح اشیای موزه باستان و صنایع قدیم و کتابهای خطی کهنه و قطعات ادبی و علمی و شاهکارهای تاریخ کهن و از این قبیل است.

قسمت دوم مخصوص کارخانجات و ساختمانها و صنایع و علوم و ادبیات جدید و وقایع مهم جاری است.

از مقالات بهداشت و خانه داری و کشاورزی و کاریکاتور و حوادث جنگ و مد و معما و عجایب و غرایب و این گونه مطالب که مورد رغبت خوانندگان عمومی است اجتناب می شود.

ثانیاً قیمت مجله در سال صدریال است به اضافه ده ریال و هشتاد دینار حق سفارشی برای خارج از تهران زیرا برای آن که مجلات در ولایات به دست مشترک برسد، ناگزیر باید سفارشی بشود. البته این حق اشتراک برای مجله ای که به منظور تبلیغ و فقط مورد استفاده خواص است قابل تحمل عموم نیست.

به نظر بنده مجله تبلیغی را باید رایگان یا به قیمت خیلی ارزان داد تا مقصود حاصل شود و گرنه

تحمیل کردن مجله به اشخاص و به کارمندان دولت نتیجه به عکس می‌دهد. در صورتی که این نظریه بنده مورد قبول واقع نشود، بایستی هرچه زودتر در فروش مجلات به هر وسیله که مقتضی است اقدام مؤثر بشود والا سال به پایان رسیده مجلات منتشر نمی‌شود و درآمدی که در بودجه پیش‌بینی شده وصول نخواهد شد.

وزارت‌کشور خود مؤسس این مجله بوده و همه قسم مساعی در فروش آن به کار برده‌اند، لکن کوشش آقایان استاندارها و فرماندارها همه یکسان نبوده مثلاً جناب آقای سهیلی در زمان استانداری کرمان در مدت دوماه بدون عنف نود مشترک تهیه فرمودند در صورتی که مرحوم عظیمی فرماندار رشت در ظرف دو سال یک نفر مشترک هم پیدا نکردند.

[حاشیه: فعلاً بایگانی شود. ۱۰/۶/۱۳۲۰]

[۳۲۶۷
۱۰۸۰۱۱]

۱۰۷

[فروردین‌ماه ۱۳۲۰]

پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی

اعلیحضرتا، پدرتاجدارا، در عصر درخشان شاهنشاهی اعلیحضرت همایونی که عامه طبقات از برکت امنیت و آرامش کشور در مهد آسایش و هریک از منبعی که پرتو عزم آهنین و اراده پولادین ذات اقدس همایونی برای گذران توده ایجاد گشته اعاشه می‌نماید. این جان‌نثار که یکی از شاه‌پرستان عقیدت شعار است، نامه بهار ایران را یازده سال است که در شهرستان شیراز با نهایت آبرومندی منتشر کرده و به شهادت شماره‌های موجود آن، با قضاوت دانشمندان و مطلعین و اولیای محترم دولت، همیشه به انتشار مقالات عام‌المنفعه پرداخته و نیات مقدس شاهانه را پیروی و برای فهماندن ترقیات و پیشرفت‌های روزافزون کشور شاهنشاهی به افراد مردم با بیاناتی متین و مقالاتی مهیج و سودمند، اقدام و بخوبی انجام وظیفه نموده‌است، بویژه از مدتی به این طرف مطابق تصمیم سازمان پرورش افکار، با گرانی روزافزون کاغذ و هزینه‌های دیگر متحمل خساراتی شده و تهیه چاپخانه ویژه روزنامه کرده و رفع نواقص نموده تا بتواند

منظور اصلی دولت شاهنشاهی را درست عملی نماید.

از اول فروردین ۱۹ [۱۳] بدون هیچ گونه سابقه و اطلاع قبلی نامه نگاری فارس را منحصر به گلستان^۳ نموده اند و جان نثار را با یک عده کارمندان روزنامه و چاپخانه پریشان ساخته اند، اینک دست التجاء به آستان مبارک زده و از آن نجات دهنده ایران کهن درخواست می نماید که امر جهان مطاع به انتشار روزنامه بهار ایران صادر تا به دعاگویی مشغول ادامه خدمتگزاری گردم. جان نثار از شیراز، حسین مجاهد، مدیر روزنامه بهار ایران

[حاشیه]: به عرض می رسد.

[۳۲۶۷]
[۱۰۸۰۱۱]

۱۰۸

وزارت دارایی، دفتر وزیر

شماره ۴۴۱۷۸، [تاریخ] [۱۳۲۰/۱۲/۲۰]

جناب آقای نخست وزیر

طبق حسابی که از چاپخانه مجلس داده شده، هزینه چاپ بیست شماره مجله ایران امروز در سال ۱۳۱۸ و ۱۳۱۹ مبلغ چهارصد و پنجاه و هفت هزار و دویست و بیست و پنج ریال و هفتاد دینار (۴۵۷۲۵۶/۷۰ ریال) می باشد، و به علاوه مبلغ گزافی هم بابت بهای کاغذ و هزینه های روزانه و حقوق و دستمزد کارکنان اداری مجله نامبرده پرداخت گردیده که باید به آن اضافه شود. معلوم نیست باتمام این مخارج چه استفاده از آن شده و می شود به نظر وزارت دارایی با مزیقه بسیار بودجه دولت و گرانی و کمیابی کاغذ که در آتیه نیز گرانتر خواهد شد ادامه چاپ مجله نامبرده به صلاح و صرفه دولت نمی باشد.

با مراتب معروضه مستدعی است در صورت موافقت با نظر وزارت دارایی دستور بفرمایند عجالتاً از چاپ مجله گفته شده صرف نظر نمایند تا با وضعیت و مشکلات کنونی از این حیث خسارتی متوجه دولت نگردد. وزیر دارایی [امضا محمود بدر]

۳. احتمالاً نام یک نشریه است.

[حاشیه]: این شرح به آقای اداره کل تبلیغات ابلاغ شود که نظر خودشان را بگویند. به هر صورت نظر دولت این است که به این کیفیت و مخارج سنگین آن ادامه انتشارمجله با این ترتیب مشکل است. ۲۱/۱/۲۳ [۱۳]

[۳۶۶۵]
۱۰۸۰۱۱

وزارت دارایی
قسمت مالی، [تاریخ ۱۳۲۰]

تعداد مجلات چاپ شده و مصرفی در سال ۱۳۲۰

شرح	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد و شهریور	مهر و آبان	آذر و دی	بهمن	اسفند
تعداد مجلات چاپ شده	۴۰۰۰	۳۵۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۲۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰	۱۰۰۰
تعداد مصرفی	۲۲۵۴	۲۳۰۸	۱۷۸۷	۱۶۸۰	۱۴۳۰	۱۱۹۲	۹۰۰	۹۰۸	۹۵۵
موجودی	۱۷۴۶	۱۱۹۲	۲۱۳	۳۲۰	۵۷۰	۸۰۸	۱۰۰	۹۲	۴۵

۴۲۵۷۰/۱۰ ریال

مبلغ دریافتی $\frac{۲۱}{۳۵}$
جمع ۴۲۵۹۱/۴۵ ریال

رونوشت با اصل برابر است باباپور

چهل دو هزار و پانصد و نود و یک ریال و چهل و پنج دینار

رونوشت برابر با رونوشت است کاشانی نژاد

$\frac{۳۲۶۵}{۱۰۸۰۱۱}$

۱۱۰

وزارت دارایی، قسمت مالی

شماره ۲۷۷۷/ب/۶۶۷۴، تاریخ ۱۳۲۱/۳/۲، [پیوست] یک برگ

جناب آقای نخست وزیر

در تعقیب نامه شماره (۴۴۱۷۸) به تاریخ بیستم اسفندماه راجع به هزینه چاپ مجله ایران امروز خاطر عالی را مستحضر می دارد:

طبق صورت حسابی که از چاپخانه مجلس رسیده، چاپخانه نامبرده بابت هزینه چاپ نه شماره مجله ایران امروز که در سال ۱۳۲۰ منتشر گردیده، مبلغ یکصد و هشتاد و چهار هزار و نود و پنج دینار (۱۸۴۰۴۵/۹۵ ریال) مطالبه دارد که البته مبلغ گزافی هم بابت بهای کاغذ و هزینه های متفرقه و حقوق دستمزد کارکنان اداری مجله مذکور پرداخت گردیده که باید به آن اضافه شود و به شرح سیاهه پیوست و توضیحاتی که داده اند، در سال ۱۳۲۰ به طور کلی هیجده هزار و پانصد شماره مجله چاپ شده که سیزده هزار و چهارصد و چهار شماره آن توزیع و پنج هزار و هشتاد و شش شماره آن بلامصرف و در انبار موجود می باشد. ضمناً معروض می دارد از قرار تحقیقاتی که به عمل آمده از هزار و چهارصد و چهار شماره هم که توزیع شده مقدراری به شهرستانها ارسال شده که تاکنون بهای آنها هم وصول نگردیده است.

نظر به این که معلوم نیست با تمام این هزینه ها تاکنون چه استفاده از چاپ و نشر مجله ایران امروز شده، بنابراین و به طوری که طی نامه شماره (۱۴۴۱۷۸) به عرض رسانیده به نظر وزارت دارایی با مضیقه فعلی بودجه کشور و کمیابی کاغذ که روز بروز هم گرانتر می شود ادامه چاپ مجله ایران امروز به صلاح و صرفه دولت نبوده مستدعی است با نظر وزارت دارایی موافقت فرموده دستور فرمایند عجالاً از چاپ مجله گفته شده صرف نظر نمایند تا بیش از این خسارتی متوجه دولت نگردد.

وزیر دارایی

[امضا محمدریدر]

[۳۲۶۵]
۱۰۸۰۱۱

ایران امروز، نامه ماهانه

صورت فرمانداری‌ها و بخشداری‌های شهرستان که به عنوان آنها مجله فرستاده شده است

۲۳- فرمانداری بوشهر	۱- فرمانداری اصفهان
۲۴- " " آبادان	۲- " " آباده
۲۵- " " بوشهر	۳- " " لار
۲۶- " " سنندج	۴- " " بم
۲۷- " " خرم‌آباد	۵- " " کاشان
۲۸- " " ساوه	۶- " " اصفهان
۲۹- " " سمنان	۷- " " همدان
۳۰- " " گرگان	۸- " " کرمانشاه
۳۱- " " خوی	۹- " " تبریز
۳۲- " " مهاباد	۱۰- " " یزد
۳۳- " " سبزوار	۱۱- " " قزوین
۳۴- " " بیرجند	۱۲- " " ساری
۳۵- " " تربت حیدریه	۱۳- " " اراک
۳۶- " " بجنورد	۱۴- " " مشهد
۳۷- " " مراغه	۱۵- " " قوچان
۳۸- بخشداری شاهی	۱۶- " " شیراز
۳۹- " " آمل	۱۷- " " رضایه
۴۰- " " آهر	۱۸- " " اردبیل
۴۱- " " بیجار	۱۹- " " زنجان
۴۲- " " ابهر	۲۰- " " قم
۴۳- فرمانداری مرند	۲۱- " " رشت
۴۴- بخشداری قصرشیرین	۲۲- " " کرمان

- ۴۵- بخشداری ماکو " " " " " "
- ۴۶- " " لنگرود " " " " " "
- ۴۷- " " فسا " " " " " "
- ۴۸- " " اصطهبانات " " " " " "
- ۴۹- " " آستارا " " " " " "
- ۵۰- " " آذرشهر " " " " " "
- ۵۱- " " شاه‌آباد " " " " " "
- ۵۲- " " نیریز " " " " " "
- ۵۳- " " بابل " " " " " "
- ۵۴- " " میانه " " " " " "
- ۵۵- " " ایلام " " " " " "
- ۵۶- " " بابلسر " " " " " "
- ۵۷- " " نجف‌آباد " " " " " "
- ۵۸- " " شهرکرد " " " " " "
- ۵۹- " " شهرضا " " " " " "
- ۶۰- فرمانداری اردکان " " " " " "
- ۶۱- " " کنگاور " " " " " "
- ۶۲- " " کازرون " " " " " "
- ۶۳- " " فیروزآباد " " " " " "
- ۶۴- " " جهرم " " " " " "
- ۶۵- " " زاهدان " " " " " "
- ۶۶- " " کن‌آباد " " " " " "
- ۶۷- " " طبس " " " " " "
- ۶۸- " " فردوس " " " " " "
- ۶۹- " " کاشمر " " " " " "
- ۷۰- " " بندرپهلوی " " " " " "
- ۷۲- " " شاهرود " " " " " "
- ۷۳- " " شهبسوار " " " " " "
- ۷۴- " " گلپایگان " " " " " "
- ۷۵- " " نیشابور " " " " " "
- ۷۶- " " لاهیجان " " " " " "
- ۷۷- " " شوشتر " " " " " "
- ۷۸- " " ملایر " " " " " "
- ۷۹- " " بندرعباس " " " " " "
- ۸۰- " " سیرجان " " " " " "
- ۸۱- بخشداری نهاوند " " " " " "
- ۸۲- " " سقز " " " " " "
- ۸۳- " " رفسنجان " " " " " "
- ۸۴- " " بانه " " " " " "
- ۸۵- فرمانداری اهواز* " " " " " "

[۳۲۶۳]
۱۰۸۰۱۱

۱۱۲

ایران امروز، نامه ماهانه

چون استان چهارم با اهمیتی که داراست فاقد روزنامه بود که علاوه بر نشر مقالات سودمند به منظور توسعه پرورش افکار عمومی با درج اخبار محلی و اقداماتی که از طرف دولت شاهنشاهی جهت عمران و آبادی و پیشرفت این استان می شود، موجبات شناساندن آن را به سایر نقاط کشور فراهم آورد، بر اثر توصیه و تشویق ادارات استانداری و فرهنگ، آقای ربیع انصاری مدیر داروخانه و تجارخانه انصاری حاضر شدند روزنامه [ای] که امتیاز آن بنام کیوان از طرف وزارت فرهنگ به نام ایشان صادرگشته در شهرستان رضاییه دایر و چون برای انجام این منظور قبلاً لازم بود چاپخانه آبرومندی نیز در این شهر تاسیس گردد، لذا با کمک های معنوی ادارات نامبرده، شرکتی نیز به نام شرکت سهامی چاپ رضاییه با سرمایه سیصد هزار ریال که تمام آن پرداخته شده تشکیل و ماشین آلات چاپخانه نیز خریداری و فعلاً عمارت مخصوص شرکت هم برای نصب ماشین آلات در دست ساختمان است، از طرف دیگر به توجه خاصی که دولت شاهنشاهی به ترقیات مطبوعات کشور دارند، آقای محمدحجازی، رئیس کمیسیون مطبوعات سازمان پرورش افکار و مدیر مجله ایران امروز، برای بررسی امور این روزنامه و چاپخانه و رفع نواقص آن مامور و به رضاییه تشریف آورده و در طی سه جلسه که با حضور ایشان در ادارات استانداری و فرهنگ تشکیل گردید، نظریات اولیای دولت را برای پیشرفت امور و مطبوعات به طور مؤثری گوشزد و با بیانات سودمند خود تشویقات لازمه را نموده تا هرچه زودتر [روز] نامه نامبرده شروع به کار نماید. بالتجیه آقای انصاری برای آن که بتواند روزنامه مفید و آبرومندی تاسیس و آن را بدون تعطیل و تعویق منتشر نماید، تقاضاهایی نموده که در این صورت مجلس در پنج برگ به شرح زیر یادداشت تا برای انجام آنها اقدامات مقتضی به عمل آید:

۱- تامین کاغذ روزنامه به طوری که با روزنامهجات مرکزی عمل می شود (برای شروع روزنامه سیصد شماره روزانه در چهار صفحه به قطع اطلاعات چاپ خواهد شد و بعداً ممکن است هم

به تعداد شماره‌های آن و هم به تعداد صفحات افزوده شود).

۲- مخابره تلگرافی اخبارخارج (لااقل دوهزارکلمه روزانه) و همچنین مخابره تلگرافی اخبار داخله.

۳- ارسال مقالات متنوعه از طرف اداره پرورش افکار.

۴- دستور به ادارات فرهنگ و بهداری و کشاورزی برای تهیه مقالات و کمکهای معنوی.

۵- دستور به ادارات استانداری و فرمانداری و شهرداری برای دادن اخبار مربوط به عمران و آبادی مرکز استان و شهرستانهای تابعه و اخبار مربوط به باشگاه هواپیمایی و سایر اطلاعاتی که مقتضی درج در روزنامه است.

۶- دستور به اداره استانداری و سایر ادارات دولتی برای ترغیب و تشویق مردم و همین‌طور بنگاههای بازرگانی و غیره به اشتراک روزنامه و دادن آگهی‌ها و مساعدت‌های دیگری که باعث پیشرفت امور روزنامه می‌شود.

در خصوص شرکت سهامی چاپ رضائیه نیز برای آن که این بنگاه نوزاد هم مشمول کمکهای معنوی دولت واقع گردد، قرار شد پیشنهاد شود کلیه مطبوعات دوایر دولتی در شهرستان رضائیه و سایر شهرستانهای استان چهارم (که خود فاقد چاپخانه هستند) و تاکنون اکثر آنها یا در تهران و یا در تبریز چاپ می‌شدند به شرکت نامبرده رجوع شود که از این جهت مساعدتی به آن شده و به زودی بتواند ماشین‌آلات شرکت را توسعه داده و احتیاجات این استان را از نظر امورچاپی تکمیل نماید.

آقای محمدحجاری

آقای کفیل شهرستان رضائیه اداره فرمانداری

[۳۲۷۲]
۱۰۸۰۱۱

۱۱۳

وزارت کشور، تاریخ ۱۳۱۸/۸/۴، شماره ۳۸۱۷

هیأت وزرا در جلسه ۲۶ شهریورماه ۱۳۱۳ بر طبق پیشنهاد وزارت پست و تلگراف مواد چهارگانه

متحدالمآل شماره ۴۶۸۷ مورخه ۱۳۰۷/۴/۲۴ راجع به ورود و نصب دستگاههای رادیوکنسرت را ملفی نموده و به جای آن مواد ذیل را تصویب می نماید.

۱- ورود دستگاههای فرستنده تلگراف و تلفن بی سیم را [با] ادوات متعلق به آن (به استثنای آنچه را که برای رفع حوایج بی سیم دولت علیه ایران لازم می باشد یا موسسات متفرقه به موجب اجازه رسمی وزارت پست و تلگراف و تلفن وارد نمایند، به طور کلی ممنوع است).
تبصره- ساختن دستگاههای فرستنده در داخله مملکت منوط به اجازه رسمی است که در ماده (۱) ذکر شده است.

۲- اساساً ورود دستگاههای گیرنده برای اخذ اصوات و نغمات و رادیوکنسرت با تادیبه حقوق گمرکی مجاز است. ولی نصب آن مطابق مقررات ماده ۴ تصویبنامه حاضره باید انجام داده شود. توضیح: مقصود از دستگاههای گیرنده برای اخذ اصوات و نغمات رادیوکنسرت، دستگاههایی می باشد که برای این منظور ساخته شده و حد اعلائی طول موج آنها/۲۰۰۰ متر است.

۳- اداره گمرکات مأمور است که دستگاههای اخذ اصوات را در موقع ورود به دفتر گمرکی با حضور و اطلاع رؤسای تلگرافخانه و نظمی و مامورین بی سیم دولت علیه ایران در صورتی که در سرحد حضور داشته باشند به دقت معاینه و تفتیش نمایند تا دستگاه فرستنده نباشد. برای نصب آنتن و استفاده از هر قسم دستگاههای گیرنده رادیو بایستی قبلاً اجازه نامه تشکیلات کل نظمی مملکتی را تحصیل نموده و بعد از آن اجازه نیز از وزارت پست و تلگراف برای شرایط کلی در دست داشت.

۴- دارندگان دستگاههای گیرنده به هیچ وجه نباید مبادرت به نشر اخبار تلگرافی و تلفنی^۳ نمایند. تصویبنامه در کابینه ریاست وزرا ضبط است.

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]

۱۲۲۸۱۰۲

۱۱۴

وزارت کشور، اداره کل امور کشور
شماره ۹۴۱۳۹/۷۲۱۷، تاریخ ۱۳۱۸/۱۰/۱۸، بخشنامه

فرمانداری اصفهان

بخشنامه

چون دستگاه فرستنده رادیوی ایران تا چندماه دیگر برای انتشار اخبار حاضر خواهد بود، کمیسیون رادیو در نظر گرفته خبرهای مربوط به وقایع کشور از طرف وزارتخانه‌ها و ادارات و بنگاه‌های دولتی به عنوان آزمایش برای انتشار به روزنامه‌های پایتخت داده شود تا پس از به کار افتادن دستگاه فرستنده به وسیله رادیو منتشر گردد؛ بنابراین، شایسته است قدغن فرمایید فهرستی از خبرهای مهم و اقدامات عام‌المنفعه که در آن شهرستان انجام یابد، ترتیب و هرچند روز یکبار به وزارتخانه بفرستند و بدیهی است با در نظر گرفتن این اصل که تازگی اخبار مورد پسند عمومی است و در مواردی که ایجاب نمایند اخبار فوری را هرچه زودتر گزارش نمایند تا فرصت انتشار آنها فوت نشده و اقدامات مهم و عام‌المنفعه که در آن شهرستان می‌شود، در موقع به اطلاع عموم برسد، ضمناً نیز تقسیمی که نسبت به انواع اخبار شده برای مزید آگاهی در ذیل نوشته می‌شود:

- ۱- اخبار راجع به عمران و آبادی.
 - ۲- اخبار مربوط به بهداشت عمومی.
 - ۳- اخبار عمومی دامها.
 - ۴- اخبار کشاورزی.
 - ۵- اخبار اقتصادی و بازرگانی و خواربار.
 - ۶- اخبار انتظامی.
 - ۷- اخبار حوادث.
 - ۸- اخبار مسافرت‌های رسمی.
 - ۹- اخبار اداری.
- چنانچه عکس‌هایی نیز از آثار تاریخی و ساختمانها در مناظر زیبای آن شهرستان برای چاپ در

روزنامه‌ها و مجلات فرستاده شود، بسیار پسندیده و مطلوب خواهد بود.
وصول این بخشنامه را اعلام فرمایید.

از طرف وزیرکشور

[امضا احمد فریدونی]

[حاشیه:] این از کارهای ساکن است در جلسه ۱۳۱/۱۱/۱۴ [۱۳۱] شورای شهرستان مذاکره و موکول به حضور آقای رئیس فرهنگ شد. در جلسه ۱۸/۱۱/۱۷ با حضور آقایان رئیس شهربانی - دارایی - فرهنگ مذاکره شد.

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]

۱۰۲ غ ۱۳۱۲

۱۱۵

وزارت کشور

تاریخ ۱۸ بهمن [۱۳۱۸]، شماره ۱۶۹۶۴

وزارت کشور

گرچه اطلاعاتی که ضمن بخشنامه ۷۲۱۷/۹۴۱۳۹ برای انتشار به وسیلهٔ رادیو و روزنامه‌ها خواسته شده، مهم و مستلزم اینست که با فرصت کافی و وسایل لازم با دقت تهیه شود تا شایستهٔ انتشار باشد و به همین علت قبلاً با ادارات ذی‌مدخل مثل فرهنگ، کشاورزی، دامپزشکی، بهداری، شهرداری که قسمت عمدهٔ اطلاعات مربوط به آنها است مذاکره و مکاتبه شده و مشغول تنظیم آن هستند که پس از شور در جلسه پرورش افکار تکمیل و تقدیم شود. لیکن چون ضمن تلگراف ۷۷۴۹ تأکید در ارسال اطلاعات شده بود، برای اجرای امر، اطلاعاتی راجع به عمران بخش‌ها و شهرداری‌ها که در دفتر فرمانداری موجود بود با عجله یادداشت و فهرست آن لفاً تقدیم می‌شود. امید است مورد پسند واقع و الا اگر نقصی ملاحظه شود مقرر فرمایند نمونه از مرکز (مخصوصاً راجع به اخبار ۶ و ۷ و ۹ بخشنامه در موضوع اخبار انتظامی، حوادث، اداری) بفرستند تا از منظور وزارتخانه بیشتر اطلاع حاصل و در آتیه به همان طریق ارسال شود.

به قسمی که ضمن ۱۳۹۴۲/۱۴/۱۰/۱۸ جوابیه ۱۸۱/۶۴۷۳ اداره جغرافیایی راجع به عکس و مقالات جهت مجله ایران امروز عرض شده، اولاً از ساختمانهای جدید شهرداریها در جواب

بخشنامه ۷۸۸۹۷، هریک دو نسخه عکس به اداره کل امور شهرداریها ارسال و استحضار داده شده از هر کدام برای چاپ در مجله یا روزنامه صلاح بدانند انتخاب فرمایند، مجدداً به شهرداریها دستور تهیه عکس داده شده ولی به واسطه بعد مسافت و بارندگی و انسداد بعضی راهها تقدیم عکس جدید چند روز معطلی خواهد داشت.

ثانیاً، مقالاتی جهت مجله ایران امروز راجع به آثار باستانی فرستاده شده است.

بدیهی است در اصفهان بناهای تاریخی و ساختمانهای جدید زیاد و قابل اینست [که] عکس و شرح هریک منتشر شود، لیکن به قسمی که عرض شده این منظور مستلزم وقت بیشتری و تشریح مساعی ادارات دیگر می باشد که اقدام شده و برای تاخیر آن البته اجازه خواهند فرمود. از طرف فرماندار اصفهان

سررشته دار [امضا]

[حاشیه: ضمائم: ۱- اخبار عمران بهداری اصفهان

۲- اخبار عمران شهرداری [دیگر]

۳- خلاصه اقدامات عمران بخشداریها

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]

۱۰۲ غ ۱۲ آ

۱۱۶

وزارت فرهنگ، [تاریخ، ۱۳۱۹]

۱- برنامه صبح چهارشنبه چهارم اردیبهشت ۱۳۱۹

گشایش رادیو بی سیم قصر (مطابق برنامه جداگانه)

۲- برنامه عصر چهارم اردیبهشت (سه ساعت بعد از ظهر)

در دارالفنون

تمام یا قسمتی از برنامه زیر به وسیله رادیو پخش می شود:

- ۱- سرود شاهنشاهی ۱۰ دقیقه
- ۲- گشایش به وسیله جناب آقای نخست‌وزیر ۱۰ دقیقه
- ۳- گزارش کمیسیون سخنرانی به وسیله جناب آقای اعلم ۱۰ دقیقه
- ۴- گزارش کمیسیون نمایش به وسیله جناب آقای علی‌نصر ۵ دقیقه
- ۵- سرود مهرشاه ۱۰ دقیقه
- ۶- گزارش کمیسیون رادیو به وسیله جناب آقای خسروی یا جناب آقای حکیمی ۱۰ دقیقه
- ۷- گزارش کمیسیون کتابهای درسی به وسیله جناب آقای رهنما ۵ دقیقه
- ۸- سرود ستایش شاه ۱۰ دقیقه
- ۹- گزارش کمیسیون موسیقی به وسیله سرگردمین‌باشیان ۱۰ دقیقه
- ۱۰- گزارش کمیسیون مطبوعات به وسیله آقای حجازی ۵ دقیقه
- ۱۱- سرود کوشش ۱۰ دقیقه
- ۱۲- اعلام شعارهای پرورش افکار به وسیله جناب آقای اسفندیاری رئیس مجلس یا ۱۰ دقیقه
جناب آقای دکتر ولی‌الله‌نصر
- ۱۳- چندنغمه موسیقی ایرانی ۱۰ دقیقه
- ۱۴- گزارش دبیرخانه به وسیله آقای فرهودی ۱۰ دقیقه
- ۱۵- اعطای جوایز ۱۰ دقیقه
- ۱۶- چندقطعه موسیقی اروپایی ۵ دقیقه
- ۱۷- چکامه در باب سازمان آقای یزدانبخش قهرمان ۲۰ دقیقه
۱۵ دقیقه
- ۱۸- دوپرده نمایش

۱- تالار تزئین می‌شود.

۲- از پیش‌آهنگان گارد احترام گذاشته می‌شود.

۳- لباس دختران سرودخوان به رنگ پرچم ایران خواهد بود.

۴- در شهرستانها برنامه در حدود برنامه فوق با توزیع گواهینامه‌های سالمندان.

۵- در تهران نیز شب چهارم اردیبهشت در آموزشگاههای سالمندان جشن گرفته و گواهینامه‌های

سالمندان توزیع می شود.

[۲۹۱۰۰/۲۹۴۶]
 ۱۶۰۴ الف الف

۱۱۷

وزارت فرهنگ، اداره دفتر وزارتی
 شماره ۱۴۹۹۹، تاریخ ۱۲ مردادماه ۱۳۱۹

هیات وزیران

چون برای کمیسیون رادیو که در جزو سازمان پرورش افکار است، می باید رئیس تعیین شود و به موجب ماده ششم اساسنامه سازمان پرورش افکار مصوب هیأت وزیران، رؤسا کمیسیونهای پرورش افکار به پیشنهاد وزارت فرهنگ و تصویب هیأت دولت، انتخاب می شوند، اینک جناب آقای علم وزیر پست و تلگراف و تلفن را به ریاست کمیسیون رادیو پیشنهاد و تقاضای صدور تصویبنامه می نماید.

وزیر فرهنگ [مضا اسماعیل مرآت].

[حاشیه:] ابلاغ وزارت فرهنگ، وزارت خارجه، کتاب و پست و تلگراف. ۱۳/۵/۱۹۱۳ [۱۳]

[۸۳۱۱]
 ۱۱۳۰۰۸

۱۱۸

وزارت فرهنگ
 شماره ۵۴۸۱، تاریخ ۱۵/۵/۱۹۱۳ [۱۳]

هیأت وزیران در جلسه ۱۲ مردادماه ۱۳۱۹ برطبق پیشنهاد شماره ۱۴۹۹۹، مورخ ۱۳۱۹/۵/۱۲، وزارت فرهنگ و نظر به ماده ششم اساسنامه سازمان پرورش افکار، جناب آقای علم، وزیر پست و تلگراف و تلفن را به ریاست کمیسیون رادیو انتخاب نمودند.

[امضا اسماعیل مرآت]، [امضا مجیدآهی]

[۸۳۱۱]
[۱۱۳۰۰۸]

۱۱۹

وزارت پست و تلگراف و تلفن، اداره کارگزینی
دایره خدماتی، شماره ۱۹۰۲۹/۴۰، مورخه ۱۳۱۹/۵/۱۶

جناب آقای منصور نخست وزیر

تصویبنامه شماره (۵۴۸۱) ۱۳۱۹/۵/۱۵، راجع به انتصاب این بنده به ریاست کمیسیون
رادیو زیارت، و معروض می‌دارد:

به طوری که خاطر مبارک مستحضر است، در هیأت وزیران این بنده تصویبنامه مذکور را امضا
نموده‌ام و حال هم که تصویبنامه صادر شده مستدعی است امر فرمایند انجمنی در تحت
ریاست عالیہ آن مقام و شرکت جنابان: آقای وزیرداری و آقای وزیر فرهنگ و آقای حکیمی
معاون وزارت پست و تلگراف و تلفن و خود بنده و هرکس دیگر را که صلاح می‌دانند، تشکیل و
معلوم شود اساساً وظایف کمیسیون رادیو چه بوده و این بنده چه وظایفی را باید انجام دهم. بعد
از مذاکره در حضور محترم و رفع اشکالاتی که به نظر می‌آید، اگر برایم مقدور باشد، مفتخراً
قبول خواهدکرد والا عدم تواناییم را به عرض خواهم رسانید.

وزیر پست و تلگراف و تلفن [امضا: علم]

[حاشیه ۱:] آقای معتمدی به طور خصوصی از آقای حکیمی استفسار نمایند مقصود چیست؟ تشکیل کمیسیون چه
ضرورت دارد؟ ممکن است کمیسیون ضرورت قطعی داشته باشد، مضایقه نخواهدشد. لکن به هر حال، تصمیم دولت
ابلاغ شده ولو این که خود آقای وزیر پست و تلگراف هم امضا نکرده باشند، باید اجرا شود. [۱۳] ۱۹/۵/۱۷

[حاشیه ۲:] با جناب آقای حکیمی مذاکره و قرار شد جناب آقای وزیر پست و تلگراف شخصاً خدمت جناب آقای نخست
وزیر شرفیاب شده و پیشنهادهای خود را اظهار نمایند، بایگانی شود. [۱۳] ۱۹/۵/۲۱

[۸۳۱۱]
[۱۱۳۰۰۸]

۱۲۰

وزارت کشور، اداره اطلاعات

شماره ۳/۱۹۹۸۶۲/۳۴۲۰۳، تاریخ ۱۳۱۹/۱۲/۲۹، پیوست یک برگ، بخشنامه

فرمانداری اصفهان

چون بررسی‌های که در عمل شده بود، اصلاحاتی را در برنامه دستگاه^۳ پخش صدا [ی] تهران ایجاد می‌نمود، برنامه تازه [ای] برای سال ۱۳۲۰ تنظیم شده که از آغاز سال به موقع اجرا گذارده خواهد شد. نسخه [ای] از آن فرستاده می‌شود، که قدغن فرماید اهالی را به وسایل شایسته آگاه سازند. وزیر کشور

[امضا علی‌سهیلی]

[حاشیه: ۱] دفتر، بدهید جراید انتشار دهند ۱۳۲۰/۱/۹

[۲] آقای مصباحی: به نمایندگان روزنامه‌ها که برای کسب خبر می‌آیند داده شود. ۱۳۲۰/۱/۹

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]
۱۳۲۰ الف الف ۱

۱۲۱

وزارت کشور

برنامه پخش صدای تهران - [تاریخ ۱۳۲۰]

برنامه دستگاه پخش صدای تهران

سرود شاهنشاهی - اعلام برنامه - مارش و سرودهای میهنی ۱۲-۱۲ $\frac{۱}{۴}$ گفتار خانه‌داری ۱۲ $\frac{۱}{۴}$ ۱۲ $\frac{۱}{۲}$ موسیقی ایرانی (صنحه) ۱۲ $\frac{۱}{۲}$ ۱۲ $\frac{۳}{۴}$

گفتار تاریخ و جغرافیا با گفتار ادبی

$۱۲\frac{۳}{۴}$ -۱۳

خبر: به زبان فارسی

۱۳- $۱۳\frac{۱}{۴}$

موسیقی غربی (صفحه)

$۱۳\frac{۱}{۴}$ - $۱۳\frac{۱}{۲}$

اعلام برنامه و گفتار کشاورزی

$۱۸\frac{۱}{۲}$ - $۱۸\frac{۳}{۴}$

گفتار بهداشت

$۱۸\frac{۳}{۴}$ -۱۹

موسیقی ایرانی

۱۹- $۱۹\frac{۱}{۲}$

خبر به زبان روسی

$۱۹\frac{۱}{۲}$ - $۱۹\frac{۳}{۴}$

خبر به زبان ترکی

$۱۹\frac{۳}{۴}$ -۲۰

موسیقی ایرانی

۲۰-۲۰/۲۰

سکوت

$۲۰/۲۰$ - $۲۰\frac{۱}{۲}$

موسیقی غربی

$۲۰\frac{۱}{۲}$ -۲۱

برنامه دستگاه پخش صدای تهران

خبر به زبان فارسی

۲۱- $۲۱\frac{۱}{۴}$

موسیقی ایرانی

$۲۱\frac{۱}{۴}$ - $۲۱\frac{۱}{۲}$

$۲۱\frac{۱}{۴}$ - $۲۱\frac{۳}{۴}$	خبر به زبان عربی
$۲۲\frac{۳}{۴}$	موسیقی غربی
۲۲-۲۲/۱۰	خبر به زبان آلمانی
۲۲/۱۰-۲۲/۲۰	خبر به زبان فرانسه
$۲۲/۲۰$ - $۲۲\frac{۱}{۴}$	خبر به زبان انگلیسی
$۲۲\frac{۱}{۲}$ - $۲۲\frac{۱}{۲}$	موسیقی غربی (صفحه)

سرود شاهنشاهی پایان برنامه

* * *

روزهای پنجشنبه و آدینه از ساعت $۱۷\frac{۱}{۴}$ تا $۱۸\frac{۱}{۴}$ موسیقی غربی (صفحه) روزهای آدینه از ساعت ۱۱ تا ۱۲ برنامه کودکان.

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]
۱۶۶۰۴ الف الف ۱

۱۲۲

وزارت کشور، فرماندار اصفهان
شماره ۱۰۷، تاریخ ۱۳۲۰/۱/۹، پیوند ندارد.

بخشداری اصفهان

پاسخ شماره ۳۱۳۱ اشعار می دارد اولاً منظور از صدور نامه شماره ۱۴۲۹۱ این بوده که اخبار مربوط به اقدامات بهداشتی که تا اندازه [ای] جلب نظر نماید برای انتشار به وسیله رادیو

به مرکز ارسال گردد، گزارش آقای مدرسی این حنبه را نداشته، بلکه اقداماتی را که باید بعداً به عمل آید تذکر داده است. ثانیاً نامه شماره $\frac{۲۹۰۵}{۱۹/۱۲/۵}$ به فرمانداری نرسیده است و اصولاً هم این قبیل گزارشها که قابل فرستادن به مرکز جهت انتشار به وسیله رادیو باشد باید همان طوری که ضمن شماره ۱۴۲۹۱ تذکر داده شده در دونسخه تهیه شود.

از طرف فرماندار اصفهان - مفتاح

[۲۰/۱/۶] امضا

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]

۱۶۴ الف الف ۱

۱۲۳

وزارت پست و تلگراف و تلفن

شماره ۱۲۶۲/۲۵، مورخه ۱۳۲۰/۱/۳۰

برنامه دستگاه پخش صدای تهران

بخش اول

سرود شاهنشاهی، اعلام برنامه (موسیقی گوناگون)

۱۲

گفتار خانه داری

۱۲/۱۵

موسیقی ایران (صفحه)

۱۲/۳۰

گفتار

۱۲/۴۵

خبر به زبان فارسی

*۱۳

موسیقی عربی (صفحه)

۱۳/۲۵

ساعت ۱۳/۳۰ پایان بخش اول

بخش دوم ساعت

اعلان برنامه و گفتار کشاورزی

۱۸/۲۰

گفتار بهداشت

۱۸/۴۵

موسیقی ایرانی

۱۹

خبر به زبان روسی	۱۹/۳۰
خبر به زبان ترکی	۱۹/۴۵
موسیقی ایرانی	۲۰
سکوت	۲۰/۲۰
موسیقی غربی	۲۰/۳۰
خبر به زبان فارسی	۲۱
موسیقی ایرانی	۲۱/۱۵
خبر به زبان عربی	۲۱/۳۰
موسیقی غربی	۲۱/۴۵
خبر به زبان آلمانی	۲۲
خبر به زبان فرانسه	۲۲/۱۰
خبر به زبان انگلیسی	۲۲/۲۰
موسیقی غربی (رقص)	۲۲/۳۰

ساعت ۲۲/۳۰ سرود شاهنشاهی پایان برنامه. روزهای پنجشنبه و آدینه از ساعت ۱۲ $\frac{۱}{۲}$ تا ۱۸ $\frac{۱}{۲}$ موسیقی غربی (صفحه)، روزهای آدینه از ساعت ۱۱ تا ۱۲ برنامه کودکان. رونوشت برنامه دستگاه پخش صدای تهران که از اول فروردین ۱۳۲۰ اجرا می شود برای آگهی فرستاده می شود. [مهر اداره پست و تلگراف و تلفن اصفهان]، [امضا]

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]
 ۱۶۰۴ الف الف

۱۲۴

وزارت پست و تلگراف و تلفن

رونوشت تلگراف، شماره ۱۱۰۹۵، تاریخ ۱۳۲۰/۲/۳

پستل برنامه جشن سالانه سازمان پرورش افکار که در روز مسعود و تاریخ چهارم اردیبهشت در تالار دارالفنون تهران برپا خواهد بود وسیله فرستنده موج کوتاه eqc طول موج ۳۰/۹۹ متر و

فرستنده موج متوسط eqa طول موج ۳۳۵ متر پخش خواهد شد آغاز پخش ساعت سه و نیم بعد از ظهر و برنامه از این قرار است.

(۱) سرود شاهنشاهی

(۲) گشایش وسیله جناب آقای نخست وزیر

(۳) گزارش سالیانه وسیله آقای وزیر فرهنگ. (۴) سرود مهرشاه وسیله هنرجویان هنرستان عالی موسیقی (۵) گزارش کمیسیون رادیو وسیله آقای حکیمی (۶) گزارش کمیسیون نمایش وسیله آقای نصر (۷) سرود فرهنگ (۸) گزارش کمیسیون کتابهای درسی وسیله آقای رهنما.

(۹) گزارش کمیسیون موسیقی وسیله سرگرد مین باشیان (۱۰) گزارش کمیسیون مطبوعات وسیله آقای حجازی (۱۱) سرود میهن (۱۲) گزارش دبیرخانه و خواندن تلگرافهای شادباش وسیله آقای فرهودی (۱۳) چند نغمه موسیقی وسیله نوازندگان رادیو، لازم است مراتب را به اطلاع همگی برسانید.

۲۵/۲/۲۰-۱۴۵۹/۲۵ از طرف وزیر حکمی

[مهر مواد مطابق اصل است ۱۳۲۰/۲/۳]

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]
۱۶۶۰۴ الف الف

۱۲۵

وزارت پست و تلگراف و تلفن، تلگراف

از طهران به اصفهان، شماره تلگراف ۱۱۲، تاریخ ۱۳۲۰/۲/۳

فرمانداری

چون جریان جشن سالیانه چهارم اردیبهشت پرورش افکار به وسیله رادیو پخش خواهد شد، قدغن نماید برق شهرهای آن شهرستان از ظهر روز چهارم دایر باشد که همگان استفاده نمایند.

وزیر کشور ۲۰/۲/۲۰

[حاشیه]: دفتر، فوراً به اداره برق نوشته شود که فردا برق روز بدهند. ۲۰/۲/۳

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]
۱۶۶۰۴ الف الف

۱۲۶

وزارت پست و تلگراف و تلفن
بخشنامه برای تمام شهرستانها
شماره ۵۸۰۸/۲۵، به تاریخ ۱۳۳۰/۴/۱۸

اداره پست و تلگراف و تلفن

از شهرستانها و مخصوصاً آنهایی که نزدیکتر به تهران می باشند تقاضا می شود که رادیوی تهران به عوض طول موج ۳۰/۹۹ متر در شروع بخش دوم برنامه با موج ۴۸/۷۴ متر کار نماید. لزوماً یادآور می شود انتخاب طول موج ۳۰/۹۹ متر در این فصل به این علت بوده که در نقاط دوردست کشور و کشورهای بیگانه موج بلندتری مساعد نمی باشد و تا موقعی که فرستنده موج کوتاه رادیو تهران منحصر به فرد می باشد با تقاضای شهرستانها نمی توان موافقت نمود ولی بر طبق طرحی که تنظیم شده پس از تحویل و نصب فرستنده های خریداری [شده] و پخش برنامه با دو موج کوتاه در آن واحد منظور تمام شهرستانها در تمام سال تامین خواهد شد.

وزیر پست و تلگراف و تلفن

محمد ابراهیم علم

[حاشیه:] رونوشت خدمت آقا داده شد، بایگانی شود. ۱۳۳۰/۵/۲۰ [۱۲۳]

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]

۱۳۳۰ الف الف ۱

۱۲۷

سازمان پرورش افکار، کمیسیون نمایش ها، مستقیم.

جناب آقای مرآت وزیر فرهنگ و رئیس سازمان پرورش افکار

چنان که خاطر مبارک مستحضر است، این بنده از بدو ایجاد سازمان پرورش افکار با موانع و اشکالاتی که هر بنگاه نوین دارد بیش از آنچه وظیفه داشت در پیشرفت کار جدیت و کوشش

نموده و برنامه سازمان پرورش افکار را با حسن توجه^{***} تا به حال راجع به نمایش انجام داده است و امیدوار است در آینده نیز همین جدیت و کوشش را دنبال کند، ولی لازم است چنان که کتباً و شفاهاً نیز توضیحات داده‌ام، از طرف سازمان پرورش افکار هم وسایل کار تا اندازه که ممکن باشد آماده گردد.

وضع سن سالن^{***} دارالفنون از هر حیث بد و به هیچ وجه شایستگی برای سازمان پرورش افکار ندارد، برای نمایشی که هر هفته باید در مقابل هزاران نفر داده شود و نمایندگان کشورهای خارج نیز می‌آیند از خرج چند هزار ریال نباید دریغ کرد.

در بهای سن به واسطه آمدورفت زیاد و خارج و داخل کردن نیمکت و مبل و غیره تماماً شکسته و از بین رفته و دودگری^{***} که تهیه شده (اطاق و باغ) خراب شده و باید تعمیر شود و به علاوه جناب عالی خودتان کاملاً از این مسأله مستحضر [هستند]. بلکه نمی‌توان به این دودگر قناعت کرد آیا مضحک نیست که محبس و یا خیابان و یا صحرا و یا جنگل و میدان در اطاق باشد؟ بنده برای آخرین دفعه این قضیه را مجدداً تذکر داده عرض می‌کنم، اگر ما فاقد تزیینات هستیم که فعلاً نمی‌توانیم از عهده برآیم برای چند هزار ریال نباید کوتاهی کنیم و به این جهت خواهشمندم بذل توجهی شخصاً در این باب نموده و از هر جا که ممکن است دستور رفع این نقصه را بفرمایند.

فعلاً برای اصلاح سن و ساختن دودگر پنجهزار ریال لازم است به علاوه متمنی است امر فرمایند قسمتی که کارکنان نمایش در عقب سن دارند مفروش شده و علاوه بر جارختی و اثاثیه یک یا دو پاراوان^{***} هم در آنجا بگذارند که بانوان به راحتی بتوانند تغییر لباس دهند و ضمناً مستخدم مخصوصی هم معین فرمایند که مامور آنجا بوده آنها را تهیه و مانع شود اشخاص خارجی از آنجا آمدورفت نمایند.

در خاتمه چون از بدو اجرای برنامه زمستانی تا به حال هزینه [ای] که برای نمایش‌ها شده و به شماره ۳۹۶ و ۴۵۵ صورت آنها اطلاع داده شده و جمع آنها با نمایش‌های بعد یعنی تا این تاریخ بالغ بر ۳/۵۰۰ ریال می‌گردد، پرداخت نگردیده متمنی است حواله آن را صادر فرمایند که این

*** اصل: وجه

*** اصل: سالون

*** دودگری: دکور du decor

حساب تسویه گردد.

رئیس کمیسیون نمایش ها و هنرستان هنرپیشگی - علی نصر [امضا]

[۳۲۷۰
۱۰۸۰۱۱]

۱۲۸

وزارت کشور

فرماندار اصفهان، [تاریخ ۱۳۱۸]

تعقیب نامه شماره $\frac{۱۲۲۰۰}{۱۳۱۸/۸/۱۷}$ که به وسیله آقای سیاح رئیس پیشه و هنر اصفهان ارسال گردید با تقدیم رونوشت صورت مجلس مورخه ۱۳۱۸/۸/۲۵ سازمان پرورش افکار شهرستان اصفهان، بطوری که در مندرجات صورت مجلس ملاحظه می فرمایند، طبق پیشنهاد آقای سیاح رئیس کمیسیون نمایش که با کثرت آراء مورد تصویب این سازمان واقع شده، مقرر گردیده است برای هزینه های کمیسیون نمایش مبلغی به فروش بلیط های سینما افزوده گردد و چون این موضوع بظاهر صورت وضع عوارض را پیدا می نمود بنابراین، همان طوری که بدیهی است با وصول درآمد فوق الاشعار کمیسیون پرورش افکار اصفهان، بطوری که منظور نظراست پیشرفت و رونقی به سزا خواهد داشت. فرماندار و رئیس سازمان پرورش افکار شهرستان اصفهان

[حاشیه] در صورت جلسه ضمیمه ملاحظه می فرمایند، قرار شد مراتب پس از مراجعه به کمیسیون سازمان پرورش افکار با سمت و تصویب، مقامات مربوطه به موقع اجرا گذارده شود. علی هذا با تذکر این نکته که مبلغ نامبرده جزئی و تأثیری به وضع کسانی که به سینما می آیند نخواهد داشت، متمنی است موضوع را در جلسه رسمی آن سازمان مطرح و به تصویب مقامات مربوطه رسانیده، نتیجه را اعلام فرمایید تا به موقع اجرا گذارده شود.

[۲۹۱۰۰۲۹۴۶]
۱۶۰۴ الف الف

۱۲۹

وزارت پیشه‌و هنر، اداره پیشه‌و هنر استان دهم و هفتم،

شماره ۱۰، تاریخ ۱۸/۷/۲۵ [۱۳]

ریاست سازمان پرورش افکار اصفهان

گرچه تاکنون چندین جلسه با^۳ که اداره فرهنگ معرفی نموده است کمیسیون نمایش تشکیل گردیده و برای پیشرفت اقداماتی هم شده است. مع هذا همان طوری که در جلسه قبل عرض کردم منظور اساسی از تشکیل سازمان پرورش افکار تغییر روحیه طبقه دوم و سوم بوده و آنها را باید به راه راست هدایت نمود. لذا جلسات سخنرانی نمایش، موزیک و سایر باید در بین توده رواج داشته باشد و برای این منظور یک عده اشخاص و یک تشکیلاتی لازم است، تهیه آن هم بدون داشتن بودجه و وجوه لازم غیر ممکن است.

گرچه آقای سعیدنقیسی ضمن اظهاراتشان اطلاع دادند که در این خصوص بودجه معینی تصویب شده است ولی معلوم نیست کی و چطور خواهد رسید، لذا پیشنهاد می‌نمایم که اجازه داده شود به طریق زیر مبلغی به نفع کمیسیون نمایش پرورش افکار به بلیط‌های سینما اضافه شود تا بدین طریق بتوان هزینه‌های اولیه را پرداخت.

۱۰ دینار	به بلیط‌های یک ریالی
" ۲۵	به بلیط‌های دو ریالی
" ۵۰	به بلیط‌های سه و چهار ریالی
۱ ریال	به بلیط‌های پنج ریالی

ضمناً تا موقعی که محل مناسبی برای نمایش و سخنرانی تهیه شود اجازه دهند که هر یک از سینماها سالن خودشان را یک دفعه در ماه به اختیار کمیسیون نمایش بگذارند.

سیاح [امضا]

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]

۱۱۲۲۸۱۰۲

۱۳۰

سازمان پرورش افکار، کمیسیون نمایش‌ها
دایره دبیرخانه، همراه دوبرگ، شماره ۴۷۱، تاریخ ۱۳۱۸/۱۲/۱۸

جناب اشرف آقای دکتر متین دفتری نخست وزیر

با تقدیم رونوشت نامه که به ریاست سازمان پرورش افکار نوشته شده است دعا دارد از آنجایی که پشتیبان این بنگاه حضرت مستطاب عالی می‌باشید امر صریحی صادر فرمایند که هرچه زودتر راجع به آن اقدام نمایند.

رئیس کمیسیون نمایش‌ها و هنرستان هنرپیشگی - علی نصر [مضا]

[حاشیه:] به آقای وزیر فرهنگ بنویسید. ۱۸/۱۲/۲۱

[۳۲۷۰
۱۰۸۰۱۱]

۱۳۱

وزارت دارایی، اداره کل مالیات غیرمستقیم
شماره ۱۶۹۲۰، به تاریخ ۱۳۱۸/۱۰/۴

اداره دارایی

به طوری که اطلاع دارند، ضمن بخشنامه شماره ۱۵۶۲۹ مورخه ۱۳۱۸/۹/۱۴ دستور داده شده بود که صدی دو اضافه عوارض دریافتی شهرداری از بلیط سینما و نمایش که برای هزینه هنرستان هنرپیشگی اختصاص داده شده در آخر هرماه از جمع درآمد شهرداری برگشت و به اطلاع شهرداری در وجه سازمان پرورش افکار پرداخت شود، اینک بنابر تقاضای شماره ۱۷۴۲-۱۳۱۸/۹/۱۲ هیأت مرکزی سازمان پرورش افکار متمنی است صدی دو اضافه عوارض نامبرده را در حساب مخصوص نگاهداری و درآمد حاصله از این محل را در آخر هرماه از جمع درآمد شهرداری برگشت و به وسیله اداره حسابداری وزارت فرهنگ برای سازمان پرورش افکار ارسال دارید.

رئیس اداره کل مالیات غیر مستقیم - منوچهر نیک‌بوی

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]
۱۰۲ غ ۱۳۳۲

۱۳۳

سازمان پرورش افکار

کمیسیون نمایش‌ها، تاریخ ۱۳۱۹/۳/۷

جناب اشرف آقای دکتر متین دفتری نخست وزیر

چنانکه در جشن سالیانه پرورش افکار در سالن دارالفنون به عرض رسانید، نمایش‌های منظم هفته در هنرستان هنرپیشگی واقع در خیابان لاله‌زار (باغ معروف به علاءالدوله) از امشب که هفتم خردادماه می‌باشد از ساعت هفت و نیم بعد از ظهر شروع می‌گردد و همیشه شب نمایش هفت و نیم بعد از ظهر هر سه شنبه خواهد بود و چنانکه استحضار دارند بهای گرانترین بلیط پانزده ریال است.

ضمناً پنجه بی‌همتای استاد بزرگ (مشیر همایون) در روی بیانو در هر شب حضار را به سرور خواهد آورد.

رئیس هنرستان هنرپیشگی و کمیون نمایش‌ها، علی‌نصر [امضا]

[حاشیه]: آقای معاون آیا مردم اطلاع پیدا کرده‌اند یا نه

[۳۲۷۰]
۱۰۸۰۱۱

۱۳۳

سازمان پرورش افکار، هیأت مرکزی

دبیرخانه، شماره ۹۲۴، محرمانه و مستقیم، تاریخ ۱۳۱۹/۴/۲۲ [۱۳]

موضوع: دقت در نمایشنامه‌ها

ریاست کمیسیون نمایش و هنرستان هنرپیشگی

نمایش دو جلسه اخیر باغ فردوس به ویژه نمایش شب جمعه ۲۱ تیر با اصول پرورش افکار

تناسبی نداشت و به علاوه بازیکنان نیز نقش‌های خود را از عهده بر نمی‌آمدند و در نتیجه انتقاد عمومی را به خود جلب نمود.

خواهشمند است مراقبت کافی بفرمایند که اولاً نمایشنامه‌ها مربوط به اصول پرورش افکار و تهذیب اخلاق عمومی بوده و خارج از آن نباشد و مخصوصاً از تشکیل صحنه‌های عشق‌بازی به کلی خودداری شود. و بازیکنان هم قبلاً به اندازه کافی تمرین نمایند.

ثانیاً دستور فرمایید یک نسخه از نمایشنامه‌ها را قبلاً منتهی تا روز سه‌شنبه هر هفته ارسال نمایند که ملاحظات لازم در آن به عمل آید و فرصت برای تکمیل آن باقی باشد. رئیس هیأت مرکزی

رونوشت برای استحضار خاطر محترم جناب آقای نخست‌وزیر تقدیم می‌شود.

[امضا]: اسماعیل مرآت

[حاشیه]: ملاحظه شد. صحیح نوشته‌اند.

[۳۲۴۸]
[۱۰۸۰۱۱]

۱۳۴

سازمان پرورش افکار

کمیسیون نمایش‌ها، دایره دبیرخانه، شماره ۳۷۶، تاریخ ۱۳۱۹/۹/۲۸

جناب آقای نخست‌وزیر

با کمال احترام خاطر شریف را مستحضر می‌دارد به طوری که در رادیو و روزنامه‌ها انتشار یافت تماشاخانه هنرستان هنرپیشگی (کمیسیون نمایش‌های سازمان پرورش افکار) از روز یکشنبه اول دی ماه ساعت ۷ و نیم بعد از ظهر در خیابان لاله‌زار (باغ مرحوم علاءالدوله) هر شب دایر و از این تاریخ در پایتخت یک تماشاخانه دایمی (تاتر) خواهد بود، با این موفقیتی که در نتیجه چندین سال زحمت به دست آمده خواهشمند است، گاه‌گاه کارکنان کمیسیون نمایش و هنرستان هنرپیشگی را از تشریف‌فرمایی خود قرین امتنان فرمایید. برنامه هر نمایش در روزهای یکشنبه عوض خواهد شد و نمایش هفته اول عبارت از دو قسمت موسوم به

(مگه همیشه) و (کلفت ونوکر) می باشد. بهای بلیط - ۱۵ - ۱۰ - ۵ ریال خواهد بود.

رئیس کمیسیون نمایش ها و هنرستان هنرپیشگی

علی نصر [امضا]

[حاشیه]: جواب نوشته شود. مراقبت و اهتمامی که برای سازمان و ترتیب نمایش (تاتر) مبذول داشته اید موجب امتنان و خوشوقتی است و انتظار می رود که با علاقمندی کامل این رویه را تعقیب نمایید، بطوری که همواره در ترقی و پیشرفت باشد البته سعی خواهیم داشت در حد امکان در مجالس نمایش حاضر شوم.

[۳۲۷۰]
[۱۰۸۰۱۱]

۱۳۵

وزارت فرهنگ، اداره دفتر وزارتی

شماره ۴۲۵۵۹، تاریخ ۱۳ بهمن ماه ۱۳۱۸، ضمیمه هفت جلد کتاب

جناب آقای دکتر متین دفتری نخست وزیر

به طوری که اطلاع دارند بر حسب امر مبارک شاهانه وزارت فرهنگ برای یکنواخت کردن کتابهای درسی دبیرستانها که با مطالب صحیح و چاپ مرغوب و بهای مناسب تهیه و در دسترس دانش آموزان تمام کشور قرار گیرد از سال گذشته مشغول اقدام گردید. اینک یک دوره از کتابهای سال اول دبیرستان را شامل هفت جلد که تالیف آنها به وسیله استادان و دانشمندان انجام و از چاپ بیرون آمده، برای ملاحظه محترم و نگاهداری در کتابخانه شخصی ارسال خدمت داشت. وزیر فرهنگ

[امضا] اسماعیل مرآت

[حاشیه]: پاسخ بدهید برای اظهار نظر ۱۸/۱۱/۱۴

[۳۲۶۱]
[۱۰۸۰۱۱]

۱۳۶

دفتر نخست وزیر

شماره ۱۳۹۹۱، تاریخ ۱۶/۱۱/۱۳ [۱۳]

جناب آقای وزیر فرهنگ

نامه شماره ۴۲۵۵۹ به انضمام هفت جلد کتاب دوره اول دبیرستان مورث[#] امتنان گردید.

نخست وزیر

[حاشیه ۱]: اسلوب این کتابها قابل تحسین است و البته مؤلفین را تقدیر خواهید فرمود آیا کمیسیون کتب درسی سازمان پرورش افکار هم دخالتی داشته است یا خیر.

[حاشیه ۲]: به خط مبارک اضافه فرموده اند.

$$\frac{۳۲۶۱}{۱۰۸۰۱۱}$$

۱۳۷

وزارت فرهنگ، اداره دفتر وزارتی

شماره ۴۳۳۶۱، تاریخ ۱۸/۱۱/۱۳ [۱۳]

جناب آقای نخست وزیر

با اظهار امتنان از حسن توجهی که طی نامه شماره (۱۳۹۹۱) نسبت به کتابهای درسی دبیرستان فرموده اند در پاسخ قسمت اخیر آن زحمت می دهد که رئیس و کارمندان کمیسیون کتابهای درسی پرورش افکار در تالیف و تدوین این کتابها دخالت و نظر داشته اند.

وزیر فرهنگ

[امضا] اسماعیل مرآت

$$\frac{۳۲۶۱}{۱۰۸۰۱۱}$$

وزارت کشور، اداره کل امور کشور، فوری است.

بخشنامه به کلیه فرمانداریهای

تبریز- اردبیل- رضائیه- خوی - مهاباد- مراغه - بیجار- خرم آباد- گلپایگان - اهواز- خرمشهر-
 بهبهان^۳ - زنجان - قزوین - ساوه - اراک
 رشت - شهبور- قم - کاشان - سمنان - ساری - گرگان - ایلام - شاه آباد- کرمانشاهان - سنندج -
 ملایر- همدان - کرمان - بم - بندرعباس زاهدان، فرمانداری - زابل - اصفهان - یزد- شیراز- فسا-
 بوشهر- آباده - لار- بیرجند- مشهد- قوچان - بجنورد- گناباد- سبزوار- تهران تربت حیدریه -
 سردشت.

به طوری که آگاهی دارند، پیشرفت عملیات مربوط به سازمان پرورش افکار و توسعه جلسات
 سخنرانی در تمام نقاط کشور مورد توجه مخصوص دولت است و اینک که در اغلب از
 شهرستانها مجالس سخنرانی تابستانی با برنامه های آبرومندی که بیشتر با موسیقی و نمایشهایی
 نیز توأم است دایر می باشد، شکی نیست که حضور رؤسا و کارمندان دوایر دولتی در شهرستانها
 که در معنی پیشرو توده هستند در جلسات سخنرانی بسیار مؤثر است. بنابراین دستور فرماید
 که کلیه کارمندان دولتی مرتباً از سخنرانی ها استفاده کرده و ضمناً هم به منظور کشف حجاب و
 نهضت بانوان کمک مؤثری بشود. وصول این بخشنامه را اعلام فرماید. از طرف وزیر کشور
 رونوشت به استانداریهای ۳ و ۴ و ۶ و ۷ و ۹ فرستاده و ضمناً یادآور می شود که بخشنامه برای
 تسریع در اجرا راسته به فرمانداریهای تابع ابلاغ شده است.
 رونوشت برابر اصل است. از طرف وزیر کشور

[۳۲۷۰]
 ۱۰۸۰۱۱

۱۳۹

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه
شماره ۴۰۳، [تاریخ] ۱۳۱۷/۱۱/۱۰، دبستان صفوی

ریاست اداره آموزش پایتخت

متمنی است، مقرر فرمایید، آموزگاران ورزش و سرود و خط از حضور در کلاس
پرورش افکار معافند یا خیر.

[امضای مهر وزارت معارف، دبستان صفوی]

[۲۹۰۰۰۸۹۰۰]
۱۱/۲ و ۲۸۰

۱۴۰

وزارت جنگ، اداره آموزش پایتخت
[تاریخ] ۱۳۱۷/۱۱/۱۳ [۱۳]

دبستان دولتی صفوی

در جواب نامه شماره ۴۰۳ اشعار می دارد که کلیه آموزگاران مشمول ماده دوم اساسنامه
پرورش افکار اعم از آموزگاران کلاس یا دروس فنی از قبیل خط و غیره باید در کلاس مربوط
حاضر شوند.

کفیل اداره آموزش پایتخت [امضا]

[۲۹۰۰۰۸۹۰۰]
۱۱/۲ و ۲۸۰

۱۴۱

[تاریخ ۱۳۱۷/۱۱/۶]

ریاست محترم اداره آموزش پایتخت

در پاسخ نامه نامه شماره ۱۶۷۹۴ اداره آموزش پایتخت اشعار می دارد. طبق بخشنامه
۱۷/۱۱/۱۲

شماره: ۴۶۱۲۱/۱۶۵۶۷ و ۱۷/۱۱/۸ مقرراتی که دستور داده شده بود رفتار و شرفیاب، آقای یحیی قربانعلی، خدمتگزار دبیرستان دارالفنون ممانعت و از درک مطالب پرورش روحی آینده خود محروم، لذا استدعا دارم علت جلوگیری توضیح خواسته شود که با سایر کارمندان این اداره این گونه رفتار نشود.

فدوی مصطفی پوربهبهانی

[امضا] ۱۷/۱۱/۲۶

[۲۹۰۰۸۹۰۰]

۱۲۸۰ و ۱۲۲

۱۴۲

وزارت فرهنگ

اداره آموزش پایتخت، [تاریخ ۱۳۱۷/۱۱/۱۷]

ریاست دبیرستان دارالفنون

طبق گزارش واصل از دبستان صفوی یکی از مستخدمین دبیرستان دارالفنون از ورود آقای مصطفی پوربهبهانی به مجلس درس پرورش افکار ممانعت نموده است خواهشمند است مقرر دارید در این خصوص مراقبت لازم به عمل آورند.

کفیل اداره آموزش پایتخت [امضا]

[۲۹۰۰۸۹۰۰]

۱۲۸۰ و ۱۲۲

۱۴۳

وزارت فرهنگ

اداره آموزش پایتخت، تاریخ ۱۷/۱۱/۲۲ [۱۳]

دبستان صفوی

پس از وصول گزارش شماره ۴۱۵ راجع به آقای پوربهبهانی مراتب به ریاست دبیرستان دارالفنون اعلام و معلوم شد که از ورود مشارالیه ممانعتی به عمل نیامده به آموزگار مزبور اطلاع

بدهید که خود را به ریاست دبیرستان مذکور معرفی کند تا رسیدگی و حقیقت مطلب معین شود.

کفیل اداره آموزش پایتخت [مضا] ۱۷/۱۱/۲۲

[۲۹۰۰۸۹۰۰]
۱۲۸ و ۱۲۲

۱۴۴

وزارت معارف و اوقاف و صنایع مستظرفه

شماره ۴۱۴، تاریخ ۱۳۱۷/۱۱/۱۶

ریاست اداره آموزش پایتخت

در پاسخ نامه نمره ۱۶۷۹۴ - اشعار می دارد، علت حاضر نشدن در کلاس پرورش افکار، کسالت مزاج بوده، پزشک رسمی دبستان هم تصدیق نموده که چند روزی استراحت نمایم، ولی چون کسی نیست که دبستان را اداره نماید، مجبوراً به دبستان می آیم. البته پس از بهبودی امیداست که بتوانم در کلاس حاضر شوم.

مدیر دبستان صفوی شماره ۱۸

[مضاومهر وزارت معارف، دبستان صفوی]

[حاشیه: فعلاً بایگانی شود تا جواب از همه برسد. ۱۷/۱۱/۱۶]

[۲۹۰۰۸۹۰۰]
۱۲۸ و ۱۲۲

۱۴۵

وزارت طرق

شماره ۱۰۱۹۵، تاریخ ۱۳۱۷/۱۲/۱۰

ریاست محترم سازمان پرورش افکار

پاسخ شماره (۲۵) آن ریاست محترم زحمت می دهد، بین کارمندان اداره راه شوسه کسی که

آماده سخنرانی بنگاه سازمان پرورش افکار اصفهان باشد موجود نیست، بدیهی است طبق دستور آن بنگاه و وزارت متبوعه، به قدر امکان بین کارمندان صحرایی و اداری این اداره، مطابق وظیفه [ای] که دارم برنامه سخنرانی را اجرا و آنها را به وظایف شاه پرستی و میهن دوستی و انجام وظیفه آشنا و راهنمایی می نمایم و ضمناً سعی کافی می شود که چنانچه در طی انجام اجرای برنامه سازمان پرورش افکار کسی که آماده سخنرانی شد به آن بنگاه معرفی نمایم.

رئیس اداره راه شوسه اصفهان فریار

[امضا]

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]

۱۱۲۲ غ ۱۰۲

۱۴۶

شهرداری اصفهان

شماره ۱۲۵۰۳، به تاریخ ۱۳۱۷/۱۲/۱۳

جناب آقای رئیس سازمان پرورش افکار و فرماندار اصفهان

عطف به مرقومه شماره (۲۵) با کمال احترام معروض می دارد در شهرداری عضوی که بتواند سخنرانی نماید و از عهده انجام این منظور برآید موجود نیست.

شهرداری اصفهان - دکتر نوایی

[امضا]

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]

۱۱۲۲ غ ۱۰۲

۱۴۷

اداره کل فلاحت، اداره فلاحت اصفهان

شماره ۷۵۸۸، [تاریخ] ۱۳۱۷/۱۲/۲۷

ریاست محترم سازمان پرورش افکار

عطف به نامه نمرة ۲۵-۱۷/۱۲/۹ معروض می دارد که این اداره کارمندی که صلاحیت

سخنرانی جهت معرفی به آن سازمان داشته باشد ندارد.

رئیس اداره کشاورزی اصفهان - رضی زاد

[امضا]

۲۹۱۰۰۳۵۷۳
۱۱۲ غ ۱۰۲

۱۴۸

وزارت داخله، اداره کل آمار و ثبت احوال

شماره ۲۰۳۸۵، تاریخ ۱۳۱۷/۱۲/۲۳، مستقیم

اداره فرمانداری اصفهان

راجع به اجرای ماده ۱۶ اساسنامه سازمان پرورش افکار و تصویبنامه دومین جلسه هیأت مرکزی، اوامری رسیده که چون شعبه سازمان پرورش افکار شهرستان اصفهان هنوز تشکیل نشده و تصمیماتی اتخاذ و ابلاغ نگردیده، به این جهت مراتب به آن فرماندار که سمت ریاست سازمان این شهرستان را خواهند داشت عرض و کسب تکلیف می نماید که وظایف کارمندان این اداره را نسبت به موضوع معلوم و آگهی فرمایند تا اقدام شود والا این اداره منفرداً به وظایف خود عمل نماید.

کفیل آمار و ثبت احوال اصفهان

[امضا]

[حاشیه: [ناخوانا است]

۲۹۱۰۰۳۵۷۳
۱۱۲ غ ۱۰۲

۱۴۹

خلاصه اقدامات عمرانی بخشداران اصفهان در سالهای ۱۳۱۷ و ۱۳۱۸

حومه

- ۱- ده رشته راه به طول ۱۱۱ کیلومتر در دهات حومه احداث گردیده و سه قسمت آن تحت ساختمان است.
- ۲- ۱۵۰ دهنه پل روی راههای فوق به طرز جدید ساخته شده.
- ۳- باتلاقیهای^۳ قصبه خوراسگان - آدرمناباد و قراء دیگر خشکانیده شده.
- ۴- مرده شویخانههای دهات که غالباً روی آبهای مشروب بنا گردیده بود خراب و در محل های دورتری ساختمان شده.
- ۵- گرمابه های دهات تماماً مطابق اصول بهداشتی تعمیر شده است.
- ۶- دونفر پزشک و یک نفر کمک پزشک برای دهستانهای حومه استخدام گردیده.
- ۷- به قدر احتیاج دوا تهیه و به مصرف رسیده و صد هزار قرص گنه گنه بین اهالی دهات پخش شده است.
- ۸- راه آتشگاه که از خیابان شیخ بهایی اصفهان شروع و به جاده نجف آباد منتهی می شود، یکی از جاده های مهم و دارای ۳۰ کیلومتر طول می باشد که به خرج مالکین ایجاد و اخیراً نیز شن ریزی آن کامل شده است.
- ۹- راه از آتشگاه به سده که شش کیلومتر و قصبه سده را به جاده آتشگاه متصل می نماید آن هم جاده خوبی است که به هزینه اهالی ساختمان شده است.

شهرضا

- ۱- پنج رشته راه به طول ۱۰۵ کیلومتر احداث گردیده و در طول راههای ساخته شده پل سازی نداشته است.
- ۲- ۲۶۰ رشته قنات متعلق به تمام بخش شهرضا به وسیله مالکین اقدام به تعمیر و لارویی شده.
- ۳- چهل هزار اصله درخت در کلیه بخش کاشته شده.

نجف آباد

- ۱- هشت رشته راه به طول ۲۱ کیلومتر احداث شده.

- ۲- یک دهنه پل به طرز جدید ساخته شده.
- ۳- یک نفر پزشک برای دهستان کرون استخدام شده و مقداری هم دوا تهیه و مصرف شده.
- ۴- کلیه قنوات بخش تعمیر و لارویی شده.
- ۵- در حدود هفت هزار اصله درخت در کلیه بخش کاشته شده.

آخوره

- ۱- یک رشته راه به طول ۲۴ کیلومتر احداث شده.
- ۲- چهار باتلاق خشکانیده شده است.
- ۳- چهار رشته قناتهای قریه آخوره تنقیه و لارویی شده است.
- ۴- تعداد ۶۸/۳۰۰ اصله درخت در تمام بخش کاشته شده است.

کوهپایه

- ۱- راهسازی نداشته و تعداد ۶۲۷۰۰ اصله درخت کاشته شده.
- ۲- ۷ رشته قنات جدید احداث شده.

اردستان

- ۱- راهسازی دهستان گرمسیر خاتمه و به علاوه راهسازی ۱۲ ده به مرکز بخش انجام یافته.
- ۲- ۱۲۳ رشته قنات تنقیه و لارویی شده.
- ۳- در حدود دویست هزار اصله درخت غرس شده.

لنجان

- ۱- پنج رشته راه به طول ۱۲۰ کیلومتر ساخته شده.
- ۲- کلیه قنوات و انهار مشترک و اختصاصی تنقیه و لارویی شده.
- ۳- راه اصفهان به فلاورجان که فوق العاده مهم و دارای —^{۱۱} کیلومتر طول است تمام شده است.

^{۱۱} اصل سند نیز به همین گونه است.

فریدن

۱- یک رشته راه به طول ۴۲ کیلومتر ساخته شده است.

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]

۱۰۲ غ ۱۲۲

۱۵۰

وزارت فرهنگ، اداره فرهنگ و اوقاف اصفهان
دایره بازرسی، شماره ۱۰۵، تاریخ ۱۳۱۸/۱/۱۲، محرمانه

جناب آقای فرماندار اصفهان

به طوری که خاطر مبارک مستحضر است، اداره فرهنگ با نهایت جدیت به منظور پرورش افکار سعی دارد همه هفته مجلس سخنرانی همگانی را تشکیل داده، وسایل لازم را از هر جهت فراهم و موانع و اشکالات موجوده را رفع نماید که حقیقاً مورد استفاده واقع گردد. متأسفانه به طوری که شخصاً مشاهده فرمودید در مجلس سخنرانی هفته گذشته که روز ۵شنبه نهم فروردین ماه جاری بود غالب آقایان رؤسا [ی] ادارات دولتی و کارمندان دعوت را اجابت ننموده و در آن مجلس حاضر نشده بودند و فقط آقایان رؤسا [ی] محترم اداره شهربانی و راه تشریف آورده بودند.

اینست که تمنا دارد برای این که زحمات این اداره مورد استفاده عموم واقع شود به کلیه ادارات دولتی و بنگاههای عمومی دستور اکید صادر فرمایند که آقایان رؤسا قبول زحمت نموده، شخصاً در مجالس مزبور تشریف بیاورند و کلیه کارمندان خود را که به نام هریک دعوت جداگانه فرستاده می شود مکلف نمایند، در این مجالس حاضر شده استفاده نمایند و هم چنین برای احضار رؤسا و بنگاههای عمومی و طبقات مختلفه دیگر هر قسم مقتضی می دانند دستور اقدام لازم به مامورین مربوطه صادر فرموده، نتیجه را اعلام فرمایند.

رئیس فرهنگ اصفهان - شکرایی، [مضامین اداره معارف و اوقاف اصفهان ۱۳۰۶]

[حاشیه: ۱] در یادداشت سازمان نوشته شد، به ادارات مرتباً نوشته شود.

[حاشیه: ۲] ضمیمه نمایند مطالب [ی] که فردا در شورای شهرستان مذاکره شود.

۲۹۱۰۰۳۵۷۳
 ۱۰۲ غ ۱۲

۱۵۱

وزارت کشور، فرماندار اصفهان، شماره ۶۲
 تاریخ ۱۳۱۸/۱/۱۹، موضوع مسوده: سازمان پرورش افکار

آقای رئیس دادگستری - دارایی - راه - پیشه و هنر - پست و تلگراف - کشاورزی - شهر بانی - شهرداری

در تعقیب اولین نشست شعبه پرورش افکار شهرستان اصفهان، یک نسخه از اساسنامه سازمان مزبور که از طریق وزارت کشور با تاکیدات لازمه ابلاغ گردیده، لفاً ارسال و لزوماً اشعار می‌دارد که با اهمیتی که در پیشرفت امر از طرف دولت داده می‌شود، متأسفانه، علاوه بر این که مساعدتی از طرف بعضی ادارات نمی‌شود و با مذاکرات موکدی که در مرکز این شهرستان به عمل آمده، اغلب از آقایان رؤسا در جلسات سخنرانی حضور نمی‌نمایند و این خود باعث عدم پیشرفت کار خواهد بود و با نهایت تأسف به آقایان محترم ابلاغ می‌گردد اجرای وظایف اساسنامه، انجام و اطاعت شود، چون کسی حضوراً به مرکز فرستاده نشده، مخصوصاً تذکر می‌دهم که اگر در آتیه رعایت دستورات مقامات عالی نشود، ناچارم برای رفع مسئولیت چنین گزارش دهم هیچ میل ندارم مجدداً علی‌رغم * ماه، همکاری با آقایان محترم مجبور به گزارش بر خلاف میل خودم شوم.

[امضا]

۲۹۱۰۰۳۵۷۳
 ۱۰۲ الف ۱

۱۵۲

وزارت راه

شماره ۱۰۱۵۸، مورخه ۱۸/۷/۴، بخشنامه

آقای فریار رئیس اداره راه شوسه اصفهان

چون بر طبق ماده شانزدهم اساسنامه پرورش افکار مصوب هیأت وزیران مورخ

دی‌ماه ۱۳۱۷، مقرر است برای پرورش افکار خدمتگزاران دولت به وسیله انتشارات و مجالس سخنرانی و آموزشگاههای مخصوص اقدام شود، لهذا مقتضی است خودتان شخصاً این موضوع را تحت نظر گرفته عجلتاً ماهی یک مرتبه مجالس سخنرانی برای کارمندان خود در اداره یا جای مناسب دیگری ترتیب بدهید و خودتان یا کسان دیگری از کارمندان راجع به یک موضوع مفید که کمک به روشن نمودن افکار و اذهان کارمندان نماید سخنرانی نمایید. موضوعات این سخنرانی‌ها را ممکن است در زمینه وظیفه‌شناسی - دوستی میهن - مطالب مربوط به بهداشت یا مطالب ساده راجع به عملیات ساختمانی و تعمیراتی و کارهای اختصاصی خود آن اداره و وزارت‌راه و به طور کلی هر نوع مطالب دیگری که به حال کارمندان مفید باشد قراردادید. انتظار می‌رود آن طوری که شایسته اهمیت این موضوع است شخصاً دقت و مراقبت نموده و اقداماتی را که در این زمینه به عمل می‌آورد اطلاع دهید و ضمناً مضمون سخنرانی‌هایی که می‌شود به وزارتخانه بفرستید. رونوشت مانند اصل است.

وزیر راه - دکتر سجادی

[امضا و مهر دفتر اداره طرق اصفهان]

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]

۱۱۰۲ غ ۱۰۲

۱۵۳

وزارت کشور، فرماندار اصفهان

شماره ۱۰۲۷۹، [تاریخ ۱۳۱۸/۷/۱۲]

وزارت کشور

عطف به نامه شماره ۱۳۸۶۴/۵۸۷۲۳- مورخه ۳۱/۶/۳۱۸ [۱] آقای سعید نفیسی که از طرف کمیسیون سخنرانی سازمان پرورش افکار روانه شده بودند، وارد و فرمایشات را ابلاغ نمودند، این موضوع همواره مورد توجه و مراقبت مخصوص بوده و از تاریخ تأسیس تاکنون جلسات سخنرانی مرتباً ادامه داشته. شب دهم را هم در دبیرستان سعدی با حضور مدعوین و جمعیت زیادی از طرف آقای سعید نفیسی سخنرانی مفصل و مفیدی به عمل آمد.

راجع به تشکیل کمیسیون شش‌گانه هم مطابق صورتی که دارند و تلواً ملاحظه خواهند فرمود از رؤسای ادارات برای روز دوشنبه نهم دعوت و با حضور آقای نفیسی جلسه [ای] تشکیل و در اطراف موضوع مذاکرات لازمه به عمل آمده، عموماً در اجرای امر و قبول کارمندی حاضرند ولی برای این که تاکنون از طرف وزارتخانه‌های مربوطه دستوری نرسیده اقتضا دارد مقرر فرمایند در این باب از طرف وزارتخانه‌های مربوطه هم دستور مستقیمی صادر شود که چون کمیسیون‌های نمایش و موسیقی محتاج به هزینه و مصارفی خواهند بود، متمنی است محل اعتبار و دستور، آن را تعیین و صادر فرمایند.

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]

۱۳۰۲/۲۲

۱۵۴

وزارت راه، اداره راه‌شوسه اصفهان

دایره دفتر، شماره ۶۵۶۲، تاریخ ۱۳۱۸/۷/۲۳، پیوست دارد

اداره محترم فرمانداری اصفهان

محترماً زحمت می‌دهد، به موجب مرقومه شماره ۱۰۱۵۸ مورخه ۱۸/۷/۴ وزارتسی، که رونوشت آن برای مزید استحضار پیوست است، فعلاً ماهی یک مرتبه مجالس سخنرانی در اداره تشکیل و برای روشن نمودن افکار و اذهان کارمندان در موضوعات مختلف سخنرانی شود.

اینک آقای معتمدی شرحی در اطراف (شاه‌پرستی و میهن‌دوستی) تهیه و به نظر آقای رئیس شهربانی و آقای رئیس فرهنگ، مدیر دبیرخانه سازمان پرورش افکار رسانیده که پس از حصول موافقت جناب عالی قرائت نماید.

رونوشت آن را با اظهار نظری که از طرف آقایان در ذیلش شده برای استحضار و دستور مقتضی تقدیم می‌دارد.

رئیس اداره راه‌شوسه اصفهان: فریار [امضا]

[حاشیه ناخوانا]

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]

۱۳۱۲غ۱۰۲

۱۵۵

وزارت کشور، فرماندار اصفهان
(بخشداری فریدن)، شماره ۱۷۸۵، تاریخ ۱۳۱۸/۹/۵

اداره فرمانداری اصفهان

به عرض می‌رساند اهالی این بخش عموماً بی‌سواد و به واسطه نبودن دبستان کافی، صدی‌نودونه جاهل می‌باشند، البته تصدیق خواهند فرمود هر اقدام و اصلاحی زائیده از افکار قوی بوده و مجری آن بایستی عالم‌باشد. متأسفانه در این بخش فاقد این قسمت است، لهذا برای پیشرفت منویات مقدس دولت و اصلاحات استدعا دارد مقرر فرمایند شعبه پرورش افکار شهرستان اصفهان، سالیانه سیصدریال به دبستان داران کمک نموده تا همه هفته عده‌ای از اهالی را در دبستان دعوت نموده و به وسیله مدیر دبستان یا رؤسای ادارات بخش سخنرانی شده و اهالی این بخش را از اوضاع مشعشع کنونی مطلع نمایند و مبلغ نامبرده صرف سوخت و روشنایی مجالس مزبور شود، بقیه بسته به نظر مبارک است.

معصومی [مضامهر بخشداری فریدن]

[حاشیه:] هریک را جهت اظهار عقیده بفرستید.

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]

۱۳۱۲غ۱۰۲

۱۵۶

وزارت کشور، اداره کل امور کشور
شماره ۱۰۸۶۳۹/۸۳۸۹، تاریخ ۱۳۱۸/۱۲/۵، بخشنامه، خیلی فوری

استانداری نهم

فرمانداری مشهد در اجرای دستور ۷۲۱۷/۱۸۹۴۱۳۹/۱۰/۱۸ گزارشی طی شماره

۱۰۵۷۱-۱۳۱۸/۱۱/۹ متضمن اخبار و اطلاعات مربوط به عمران و آبادی، بهداشت عمومی، بهداشت دامها، کشاورزی، اقتصادی و بازرگانی، انتظامی شهرستان مشهد فرستاده است که استحقاق تمجید دارد.

اگر دستور فرمایید که در گزارشهای بعدی حتی الامکان اخبار ساختمانی با عکسهایی توأم باشد بدیهی است مطلوبتر و برای درج در روزنامهها مناسبتر خواهد بود. اشاعه اخبار و اطلاعات عام المنفعه از بنگاههای دولتی به وسیله روزنامهها و رادیو اصولاً مورد توجه مخصوص دولت است و برای حسن گردش آن شایسته است قدغن فرمایید در این خصوص به همه فرمانداریهای آن استان هرچه زودتر نکات ذیل را به موقع اجرا گذارند. تعیین یکی از کارمندان لایق و باذوق فرمانداری که مسوول جمع آوری اخبار و اطلاعات و آمار گوناگون شهرستان باشد و مراقبت کند که اخبار و اطلاعات به موقع و بطور منظم و مرتب فرستاده شود و بدیهی است با در نظر گرفتن این اصل که تازگی اخبار و اطلاعات مورد پسند عموم است باید در مواردی که ایجاب نماید اخبار و اطلاعات فوری هرچه زودتر گزارش شود تا فرصت انتشار آنها از دست نرود.

ارسال عکسهایی از ساختمانهای نو، خانههای روستایی نوین، نمونه مزارع، پلها، راههای تازه ساز، آثار تاریخی و مناظر زیبا و غیره.

ارسال صورت سخنرانی و خطابههایی که توسط مامورین وزارت کشور به منظور پرورش افکار و غیره ایراد می شود و یا لاقلاً فرستادن قسمتهای برجسته از سخنرانیها و خطابههای نامبرده. تهیه مقالات راجع به کارهای سودمند و عام المنفعه که مربوط به وزارت کشور است، توسط نویسندگان باذوق و ضمناً نیز آنها را به وسیله بخشنامه متوجه فرمایید که وزارتخانه برای تشویق تهیه کنندگان بهترین مقالات، تدابیری اتخاذ کرده و به علاوه ممکن است مقالات آنها مشمول اساسنامه جوایز پرورش افکار نیز واقع شده و نویسنده به دریافت جایزه نقدی یا مدال افتخار نایل گردد.

رونوشت برای اطلاع و اجرای دستوریه فرمانداری اصفهان فرستاده می شود.

وزیر کشور [مضا]: علی اصغر حکمت

[حاشیه ۱]: در شورای شهرستان [مطرح] خواهد شد. ۱۵/۱۲/۱۸۱۳ [۱۳]

[حاشیه ۲]: آقای معاون، در شورای محل هم مطرح شود.

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]

۱۰۲ غ ۱۱۲

۱۵۷

وزارت داخله (اداره کل بهداشتی)
اداره بهداشتی اصفهان، [تاریخ ۱۳۱۸]

گزارش واقدامات عام المنفعه بهداشتی اصفهان در سال ۱۳۱۸

- ۱- چون دهستانهای جی، کراچ، قهاب، برآن، پست بهداشتی نداشت و از طرفی مالاریا هم در آن حوزه زیاد بود، لذا یک پست بهداشتی در دهستانهای نامبرده تاسیس و داروهای لازم مخصوصاً املاح کینین به اندازه کافی در دسترس بهداشتی گذارده شد و جلوگیری از مالاریای آن حوزه گردید.
- ۲- چون حوزه کرون و عربستان، آبله کوب نداشت، لذا یک نفر آبله کوب سیار به آن حوزه اعزام و کلیه اطفال آن حوزه تلقیح همگانی گردیده و به کلی آبله در آن حوزه دیده نشده.
- ۳- چون در اوایل سال ۱۳۱۸ [۱] مالاریا در حسنی عربستان بروز نموده بود، پس از سرکشی و تشخیص کامل یک نفر پزشک با داروهای لازم اعزام و بیماران را معالجه و از مالاریای آنجا جلوگیری به عمل آمد.
- ۴- چون در اوایل سال ۱۳۱۸ [۱] چند نفری مبتلا به تیفوئید و تیفوس در اصفهان دیده شد لذا به وسیله پزشکان بهداشتی در بخشهایی که بیماری نامبرده دیده شده بود، واکسیناسیون نموده و به وسیله پلشتبری^۳ منازل و اثاثیه و جدانمودن مبتلایان از شیوع آن جلوگیری شد.
- ۵- مبارزه با بیماری زهروی که به وسیله بیمارستان خورشید و بنگاه بهداشت به عمل آمده و عده کثیری از مبتلایان را معالجه و از چنگال بیماری سوزاک و سیفلیس نجات داده شده.
- ۶- چون یکی دونفر مبتلا به آبله در حوزه چهارمحال و لنجانان و شهرضا دیده شده بود، لذا به وسیله آبله کوبان تلقیح همگانی شروع و از بروز آبله جلوگیری به عمل آمد.
- ۷- چون حوزه چهارلنگ بختیاری، آبله کوب نداشت لذا آبله کوب به آن حوزه اعزام و تلقیح همگانی به عمل آمد.

۳. پلشتبری: میکروب زدایی

۸- چون حوزه جانکی، خان میرزا، فلارد آبله کوب نداشت، در هذلسنه آبله کوب اعزام و کلیه قراء آنجا تلقیح همگانی گردید.

۹- چون دباغهای سده، در قصبه سده، و دباغخانه داشتند و وجود آنها در آبادی برای بهداشت همگانی مضر بود. آنها را از قصبه خارج و در محل دوردستی ساختمانی طبق اصول بهداشتی برای آنها به وسیله یکی از مالکین [بنا] گردیده و کلیه در خارج قصبه مشغول شدند.

۱۰- چون در بعضی قراء، غسالخانه وجود نداشت و اهالی اموات خود را در آب مشروب غسل می دادند، لذا به وسیله پزشکان بهداری جلوگیری و مقدمات ساختمان غسالخانه برای آنها فراهم و فعلاً اغلب قراء ساختمان آنها را تمام و بعضی قراء در صدد شروع به ساختمان غسالخانه طبق مقررات بهداشتی هستند.

۱۱- عده بیمارانی که از اول سال تا حال به بیمارستان خورشید برای درمان مراجعه نموده اند و درمان گردیده اند، عده سرپایی (۵۳۵۰۴ نفر) و عده بستری (۲۳۵) نفر و تعداد نسخه های دارویی که به رایگان داده شده است (۲۲۱۸۹) می باشد.

۱۲- عده بیمارانی که برای درمان به بیمارستان شهرداری مراجعه نموده اند، عده سرپایی (۴۳۸۶۷) نفر و عده بستری (۶۷۶) نفر و تعداد نسخه های دارویی رایگان (۱۸۰۰۰) عدد می باشد.

رئیس بهداری اصفهان، دکتر مؤیدی

[مضامهر بهداری اصفهان]

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]
۱۳۲۲ غ ۱۰۲

۱۵۸

اخبار عمران شهرداری های اصفهان مربوط به بخشنامه ۷۲۱۷ وزارت کشور

[تاریخ ۱۳۱۸]

اصفهان

۱- درآمد سالیانه شهرداری که پنج میلیون[#] ریال پیش بینی شده بود، در ده ماهه اول امسال در

همین حدود وصول شده و به این قرار تا آخر امسال امید است به شش میلیون ریال برسد.

۲- یک میدان در ابتدای خیابان چهارباغ (محاذی پل ۳۳ چشمه) به نام ۲۴ اسفند، احداث و نهرسازی و تسطیح و باغچه‌بندی آن تمام و اطراف آن عمارت دواشکوب (طبقه) ساخته و وسط میدان تختگاه و پایه‌سنگی به طرز باشکوهی ساخته‌اند که افتخار نصب مجسمه مبارک را خواهد داشت و در آتیه نزدیکی این میدان بسیار زیبا و باشکوه که در سایر نقاط نظیر ندارد، محل تفریح اهالی خواهد بود.

۳- شهر اصفهان دارای خیابان‌های متعدد و زیبایی است که از سنه ۱۳۱۷ اقدام به آسفالت^{##} قسمتی از آنها شده و در نظر است سال آتیه هم مقداری آسفالت ریزی شود و فعلاً خیابان چهارباغ، سپه، شاه، آسفالت شده و پیاده‌رو و چند خیابان دیگر هم آسفالت شده است.

۴- شهرداری سیم و کابل و پایه فلزی از آلمان وارد کرده و شهر را کابل‌کشی نموده و چند عمارت زیبا در نقاط مختلفه شهر جهت نصب ترانسفورماتور^{##} ساخته و مشغول اتمام آن است و قریباً روشنایی شهر به وسایل جدید تامین خواهد شد.

۵- جهت جلوگیری از سیل، سه سد در کنار زاینده‌رود، بطرز جدید ساخته شده است.

۶- پل‌های تاریخی تعمیر شده و فعلاً محل آمدورفت می‌باشد.

۷- یک عمارت جدیدی در خیابان شاهپور، جهت اطفال شیرخوار و فقیر برای نگاهداری فقرا مطابق نقشه شروع و قسمت عمده آن ساخته شده است.

۸- یکی از عمارات قدیمه، جهت تیمارستان، تعمیر و فعلاً دیوانگان در آن جا بطرز خوبی پرستاری می‌شوند و وسایل لازمه، از قبیل آشپزخانه، درمانگاه، داروخانه، گرمابه، مهیا شده است.

۹- بیمارستان سنبلستان که ۵۰ تخت‌خوابی است تعمیر و در حدود اعتبارات بودجه، لوازم پزشکی آن تکمیل گردیده و علاوه بر بیماران بستری، عده زیادی بیمار، روزانه مداوا می‌شوند. علاوه بر این، بیمارستان ۲۷ تخت‌خوابی دولتی خورشید و بیماری چشم تحت نظر مامورین بهداشتی کل اداره می‌شود و شهرداری دارای تیمارگاههای دیگر و مامورین بهداشتی است.

۱۰- خیابان‌های شهر را (آن قسمت که آسفالت نشده) این ایام مشغول شن‌ریزی و تسطیح هستند و عبور و مرور وسایط نقلیه را در آتیه تسهیل خواهد نمود.

۱۱- در خیابان شیخ بهایی روی نهر بزرگ طاق بزرگ و طولانی زده شده و از نظر فنی خیلی مهم و زیبا می باشد.

۱۲- رفت و روب شهر به وسیله تقسیم مامورین و مراقبت آنها تامین گردیده است.

۱۳- پرورشگاه این بنگاه متجاوز از صد نفر پسر و دختر یتیم را شبانه روز نگاهداری می نماید و عمارت در آنجا ساخته شده است و دارای لوازم از قبیل دانشپایه، هنرستان، سالن، گرمابه، آشپزخانه، اطاق خواب و امثال آن می باشد. دانش آموزان نصف روز درس می خوانند و نصف دیگر هنرمی آموزند. در آنجا موسیقی، قلمزنی، خیاطی، عکاسی، درودگری و غیره تعلیم داده می شود [این محل] جز شیر و خورشید سرخ است، لیکن شهرداری سالی ۷۲ هزار ریال کمک می نماید.

۱۴- در خیابانهای شهر، در این دو ساله، درختکاری شده و بقیه آن هم اسفند خواهد شد.

۱۵- در شش سال اخیر میدان تاریخی نقش جهان، مرمت کامل شده و مغازه های اطراف ساخته و وسط گلکاری و حوض بزرگی احداث شده و محل تفریح همگانی است.

۱۶- به همنچین، خیابان چهارباغ، به سمت شمال شهر امتداد داده شده و قسمت عمده اطراف آن، ساختمان شده است و به این ترتیب از وسیع ترین و زیباترین خیابانهای کشور طولانی تر و به راه مدخل شهر متصل می گردد و نیز خیابانهای دیگری به نام حافظ و هاتف در پرجمعیت ترین نقطه شهر احداث و آباد گردیده است.

۱۷- دور شهر چند خیابان عریضی به نام (خیابان های دور شهر) در سالهای اخیر احداث و تسطیح شده، این خیابانها که تقریباً ۲۰ کیلومتر طول دارد حوزه شهرداری را از حومه آن مجزا^{*} می نماید و چون از میان باغات عبور نموده و اطراف آنها درختکاری شده، بسیار خوش منظر و در عین حال برای شهر مفید می باشد.

۱۸- یک میدان وسیع فرودگاه جهت هوایما از طرف شهرداری ساخته و آماده شده است.

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]
۱۱۰۲۲۰۲

۱۵۹

[تاریخ ۱۳۱۸]

جناب آقای نخست‌وزیر ریاست معظم سازمان مرکزی پرورش افکار عمومی کشور

با کمال توقیر اجازه می‌خواهد به عرض رساند که در نطق افتتاحیه سال گذشته آن حضرت در موضوع پرورش افکار دونکته حساس بود که بدون کمترین مداخله بی‌نهایت جالب توجه و پرمعنی می‌بود نخستین نکته این که:

دولت امروزی برای انجام مقاصد خود هیچ‌گونه نیازمندی به این سازمان ندارد و دارای آن مقدار قوت و توانایی هست که تمام نظریات اصلاحی خود را اجرا نماید؛ بنابراین تأسیس این سازمان تنها به منظور روشن نمودن اذهان و تقویت افکار است و بس) نکته دیگر آن که: مخصوصاً معلمین و دبیران می‌توانند سهم وافری در مساعدت با پیشرفت این منظور عالی داشته باشند.

اینک نظر به همین قسمت است که نویسنده (که خود یکی از دبیران ادبیات است) در صدد برآمد علاوه بر آنچه عملاً به آن اشتغال دارم، آنچه به نظر قاصر برسد و برای پیشرفت پرورش عمومی مفید می‌داند در ضمن این مختصر به عرض رساند. به این امید که اگر پسند آید هم تشویقی از ارادتمند بشود و هم اجازه داده بشود قسمتهای دیگری را هم در این موضوع معروض دارد.

با تقدیم احترامات فایقه

دبیرادبیات هنرستان اصفهان. نورالله نورشوق [امضا]

۳۲۶۹
[۱۰۸۰۱۱]

۱۶۰

وزارت فرهنگ، اداره فرهنگ و اوقاف حوزه اصفهان
اداره دفتر، شماره ۳۷۰۰۷، تاریخ ۱۳۱۷/۱۱/۱۷، همراه ۴ برگ

جناب آقای فرماندار اصفهان

با تقدیم یک نسخه اساسنامه پرورش افکار مصوب هیأت وزیران مورخ دی ماه ۱۳۱۷ و یک برگ اساسنامه آموزشگاه پرورش افکار و یک نسخه برنامه طرز اجرای اساسنامه های نامبرده معروض می دارد، به طوری که در برنامه همراه ملاحظه می فرمایند از طرف مقام نخست وزیر برای شرکت رؤسای ادارات کشوری در شورای پرورش افکار دستور لازم به وزارتخانه ها و ادارات مستقل مربوطه صادر گردیده، لهذا برای این که این اداره بتواند هرچه زودتر منویات عالی هیأت وزیران را به موقع اجرا بگذارد. مستدعی است مقرر فرمایند در اسرع اوقات دعوتی از رؤسای ادارات [وزارت] کشور اصفهان برای تشکیل شورای پرورش افکار این شهرستان به عمل آمده و نتیجه را به این اداره اعلام فرمایند.

رئیس فرهنگ اصفهان - شکرایی

[حاشیه:] روز عید یادآوری شود با آقایان فرهنگ مذاکره شود.

[۲۹۱۰۰۳۵۷۳]

۱۳۱۷ غ ۱۰۲

۱۶۱

وزارت دادگستری، ثبت اداره املاک و اسناد، ابوالقاسم ملایری
سر دفتر دفترخانه رسمی شماره ۳۲، تاریخ ۱۹/۲/۵ [۱۳]، [شماره] ۱۴۸۰/۶

حضرت اشرف جناب آقای نخست وزیر دامت شوکتہ

با کمال ادب و معذرت از کوچک بودن مطلب، به عرض عالی می رساند، از روزی که جلسات سخنرانی سازمان پرورش افکار شروع شد، همه هفته در تهران یا شمیران با فرستادن کارت این جانب هم حاضر و استفاده می نمودم، فعلاً چند هفته است که کارت فرستاده نشده و

چندی قبل هم موضوع را به سازمان پرورش افکار کتباً اطلاع و ابدأً جوابی نداده‌اند، چون برای خودداری شدن از فرستادن کارت علتی به نظر نمی‌رسد، لذا متمنی است قدغن فرمایید فرستادن کارت را کمافی السابق معمول دارند.

فدوی سردفتر دفترخانه شماره ۳۲ تهران

ملایری [مضا]

[حاشیه ۱:] به دبیرخانه سازمان پرورش افکار بنویسید. ۱۹/۲/۵ [۱۳]

[حاشیه ۲:] به عرض جناب آقای معاون برسد. ۱۹/۲/۵ [۱۳]

[۳۲۷۱]
[۱۰۸۰۱۱]

۱۶۲

سازمان پرورش افکار، هیأت مرکزی، دبیرخانه
شماره ۴۲۸، تهران به تاریخ ۱۳۱۹/۲/۹، ضمیمه یک‌برگ
موضوع: نبودن جای خالی در تالار سخنرانی

جناب آقای معاون نخست وزیر

در پاسخ نامه شماره ۱۲۹۰ و با اعاده عین نامه آقای ملایری زحمت می‌دهد، به طوری که ملاحظه می‌فرمایید تالار دارالفنون حتی به اندازه مدعوین حتمی (نمایندگان - استادان - رؤسای ادارات) گنجایش ندارد که بتوان کارت برای آقایان سردفتر و طبقات دیگر فرستاد، ولی پس از شروع برنامه تابستانی در باغ فردوس برای آقای ملایری کارت فرستاده خواهد شد.

رئیس دبیرخانه - فرهودی [مضا]

[۳۲۷۱]
[۱۰۸۰۱۱]

۱۶۳

وزارت کشور

[شماره] ۷۴۸۷۶، [تاریخ] ۱۹/۴/۱۲ [۱۳]

بیشتر مأمورین به اهمیت پرورش افکار و جلسات سخنرانی و فواید آن توجه کافی ندارند،

لزوماً متذکر می‌گردد بهترین وسیله آگاه نمودن توده به وضع کشور و جهان و روشن کردن اذهان آنها سخنرانی‌هایی است که مطابق استعداد و فهم توده ایراد می‌شود بنابراین لازم است در مراکز جمعیت مخصوصاً شهرها در تشکیل مجالس سخنرانی بطور منظم و مطابق آموزش‌هایی که داده شده و ترغیب مامورین و مردم برای حضور در جلسات مراقبت و اهتمام کافی بفرمایند و در جاهایی که وسایل موجود است یا می‌توان فراهم کرد جلسات سخنرانی‌ها را توأم با نمایش‌های کوچک و بزرگ و موسیقی و تفریح‌های مفید دیگر بنمایند که مردم بیشتر تحریک و ترغیب به حضور بشوند. برای آنکه درجه مراقبت در این خصوص معلوم باشد، آخر هرماه گزارشی از سخنرانی‌هایی که در آن ماه در حوزه آن فرمانداری شده است با توضیح برنامه هریک و تعداد حضار و تخمین صنوف مختلف که حضور داشته‌اند به وزارت کشور بفرستید از وزارت فرهنگ و سازمان پرورش افکار درخواست شد دستور تشریک مساعی در این باب به مقامات و مامورین مربوطه صادر فرمایند.

رونوشت به استانداری فرستاده می‌شود که اجرای آن را در استان با نظر مراقبت مخصوص نگریسته و وسایل انجام آن را تقویت فرمایند.

وزیر کشور

رونوشت برابر اصل است [امضا]

[۳۲۷۰
۱۰۸۰۱۱]

۱۶۴

دفتر نخست‌وزیر

شماره ۱۵۴۵، تاریخ ۱۹/۲/۱۴ [۱۳]، فوری است

وزارت کشور

پیرو شماره $\frac{۷۸۹}{۱۹/۱/۲۸}$ دایر به لزوم تعقیب عملیات مربوطه به پرورش افکار و توسعه مجالس سخنرانی در تمام شهرستانها، اینک از ریاست هیأت مرکزی سازمان پرورش افکار نامه‌ای رسیده مشعر بر این که: با مراجعه به آمار تفصیلی سخنرانی‌های ولایات معلوم گردیده در پاره [ای] نقاط من جمله: آذربایجان غربی، خوزستان، گیلان، قم و محلات، زنجان، کرمان،

سنندج، مکران، کمتر از سایر حوزه‌ها مجالس سخنرانی پرورش افکار تشکیل می‌گردد. در این خصوص به رؤسای فرهنگ حوزه‌های نامبرده دستورهای لازم داده شد. مقتضی است آن وزارت نیز طی بخشنامه [ای] اهمیت موضوع را به فرمانداران شهرستانهای مزبور گوشزد نموده و مخصوصاً تأکید شود در توسعه ازدیاد مجالس سخنرانی پرورش افکار جدیت مخصوص نمایند و نتیجه را نیز گزارش دهند.

[مرتضی] فخرایی

[۳۲۴۸]
۱۰۸۰۱۱

۱۶۵

نخست‌وزیر، شماره ۴۳۷۵، به تاریخ ۱۳۱۹/۴/۲۴

وزارت فرهنگ

از وزارت کشور راجع به مرخصی رؤسا و کارکنان ادارات فرهنگ شهرستانها به مناسبت فصل تابستان و تأثیری که این موضوع در عدم سرعت پیشرفت کار مجالس سخنرانی‌های همگانی پرورش افکار دارد، شرحی طی شماره ۷۴۹۷۸ به آن وزارتخانه اشعار و رونوشت به ریاست وزیران فرستاده‌اند.

چون موضوع پیشرفت و توسعه عملیات و اقدامات مربوطه به پرورش افکار و انعقاد جلسات سخنرانی به طور منظم در کلیه نقاط کشور مورد توجه مخصوص است و نباید وقفه‌ای در آن روی دهد، قدغن فرمایید از دادن مرخصی به رؤسا و مدیران تاحدی خودداری نموده و ترتیب کار طوری داده شود که در پیشرفت کار سخنرانی‌های پرورش افکار وقفه‌ای حاصل نگردد.

نخست‌وزیر

[۳۲۴۸]
۱۰۸۰۱۱

۱۶۶

وزارت کشور، اداره کل امور کشور
شماره ۷۴۹۷۸ ک، فوری، مستقیم

وزارت فرهنگ

چون بیشتر وسایل کار مجالس سخنرانی پرورش افکار را در شهرستانها ادارات فرهنگ محل مرتب و فراهم می کنند و توسعه عملیات مربوط به پرورش افکار و انعقاد مرتب جلسات سخنرانی مورد توجه مخصوص است و هیچ گونه وقفه در آن جایز نیست، متمنی است مقرر فرمایید چون فصل تابستان است و معمولاً رؤسا و کارکنان ادارات فرهنگ شهرستانها در صدد تحصیل مرخصی برمی آیند، به ادارات مربوطه دستور داده شود که در مورد درخواست مرخصی آنان، نکته بالا را در نظر گرفته و طوری بکنند که رؤسا و کارکنان ادارات فرهنگ شهرستانها برای همکاری و معاضدت با فرمانداران، در محل حاضر و آماده بوده و تعطیل تابستان به پیشرفت و تشکیل منظم مجالس سخنرانی لطمه وارد نسازد و از نتیجه اقدامات در این باب وزارت کشور را مستحضر فرمایند.

[امضا]

رونوشت برابر اصل است

۳۲۴۸
۱۰۸۰۱۱

۱۶۷

وزارت پست و تلگراف و تلفن، تلگراف از شهسوار به تهران
شماره تلگراف ۳۳۲، تاریخ ۴/۲۸/۱۳۱۹

جناب آقای نخست وزیر

دیروز عصر جلسه فوق العاده هیأت مدیره شعبه باشگاه هواپیمایی علاوه بر جلساتی که هفته [ای] سه روز مرتباً در دفتر باشگاه تشکیل می شود، منعقد و نیز در ساعت ۲۰ هم سومین مجلس سخنرانی تابستانی پرورش افکار در باغ شهرداری با حضور آقای رئیس املاک و اغلب

رؤسای دواير و اهالی و عده [ای] بانوان، همین طور کارمندان و مامورین شهربانی عموماً به اتفاق بانوانشان منعقد و آقای بیان، سردفتر محضر رسمی در اطراف پیشه و هنر سخنرانی نمودند، ضمناً طبق گزارش بخشدارهای تابعه و اطلاع مستقیم در هفته یک روز مرتباً هم در رودسر و نوشهر مجلس سخنرانی منعقد و ادامه دارد.

۲۱۰۲ فرماندار شهرستان شهسوار - مستشاری

[۳۲۷۰
۱۰۸۰۱۱]

۱۶۸

وزارت فرهنگ، اداره دفتر وزارتی
شماره ۱۳۶۷۳، تاریخ ۲۹ تیرماه ۱۳۱۹

جناب آقای نخست وزیر

در پاسخ نامه شماره ۴۳۷۵ راجع به مجالس پرورش افکار در شهرستانها زحمت افزا می شود که نامه شماره ۷۴۹۷۸ وزارت کشور در این باب رسید و پاسخ آن به قرار زیر:

در پاسخ وزارت کشور - نامه شماره ۷۴۱۷۸ - ک واصل گردید به طوری که اطلاع دارند و در برنامه نامبرده هم تصریح نموده اند اقدامات مربوط به تشکیل مجالس پرورش افکار را از روز بنیاد این سازمان تاکنون نمایندگان فرهنگ به عمل می آورند و به مناسبت تابستان هم به هیچ یک از نمایندگان فرهنگ مقرر نیست مرخصی داده شود و مرخصی نمایندگان فرهنگ تابع مقررات عمومی و مانند مرخصی نمایندگان سایر وزارتخانهها است و ارتباطی با فصل ندارد. مجالس سخنرانی پرورش افکار هم در تمام شهرستانها بر طبق گزارشهایی که می رسد مرتباً دایر می باشد. " داده شد. بطوریکه ملاحظه می فرمایند نمایندگان فرهنگ در تابستان به مرخصی نمی روند و تعطیل تابستان مربوط به دانش آموزان می باشد.

وزیر فرهنگ

[امضا اسماعیل مرآت]

[حاشیه ۱: پیشینه چه بود؟ ۱۳/۱۹/۴/۳۱]

[حاشیه ۲: توضیح داده شد بایگانی شود ۱۳/۱۹/۴/۳۱]

[۳۲۴۸]
[۱۰۸۰۱۱]

۱۶۹

سازمان پرورش افکار، هیأت مرکزی
دبیرخانه، شماره ۱۰۹۲، تهران به تاریخ ۱۳۱۹/۶/۳

مقام نخست وزیری

به قرار گزارشی که از فرهنگ خراسان رسیده است مجالس سخنرانی شهرستان مشهد به واسطه نداشتن وسایل رونق چندانی ندارد و نتیجه مطلوب از آنها به دست نمی آید و پیشنهاد کرده اند برای جلب مردم به استفاده از سخنرانی ها یک دستگاه رادیو در تالار سخنرانی آنجا نصب شود. خواهشمند است امر و مقرر دارند شهرداری مشهد از اعتبار خود یک دستگاه رادیو برای مجالس سخنرانی خریداری و در تالار سخنرانی نصب نمایند.

رئیس هیأت مرکزی

[امضا اسماعیل مرآت]

[حاشیه:] با نظر موافق به وزارت کشور نوشته سریعاً در این باب اقدام نمایند. ۱۳۱۹/۶/۴ [۱۳]

[۳۲۷۰]
[۱۰۸۰۱۱]

۱۷۰

[مکاتبه فرماندار آذربایجان با نخست وزیر]، [۱۳] ۱۹/۶/۲۸

تصدقت کردم

در این موقع خوشبختی و سعادت مندی ایران که مقام منیع رئیس الوزرای، برطبق میل و آرزوی عامه، خصوصاً آذربایجانی به وجود مبارک مزین و مباهی گشته، فریضه عالم فدویت خود می دانم هر نیک و بد تبریز را به عرض برسانم تا در سایه توجهات مبذوله ذات اشرف نفخه حیات بر کالبد مرده و افسرده و به هوای پژمرده آذربایجان خصوصاً شهر تبریز که امروزه

متها درجه اهمیت را دارد تاییده و دمیده شده تا، رفته رفته به حالت خود از هر جهت برگشته، جانی گیرد و روانی بپذیرد.

از جمله اقدامات خیلی مهم و مفید، گسیل داشتن مردان دانشمند عالم سخنران در میان اهالی است که سرعت ترقی و مدنیت هر ملت، فقط و فقط بسته به توسعه افکار و تنویر اذهان و تصفیه اخلاق آن ملت است و حصول این مرام نیز تنها در سخنرانی در میان توده به توسط دانشمندان باید شود و هیچ راه دیگری و علاج علیحده [آی] ندارد. پس انجام خدمات ملی و تحمل زحمات اجتماعی از همه بیشتر متوجه ذمه و همت و کفایت دانشمندان و اهل علم هر قومی مانند اورنگ‌ها علاقه می‌گیرد.

چقدر خوشحال و مسرورم که ذات مقدس شاهانه تاسی به پادشاهان قدیم ایران فرموده‌اند. مجالس سخنرانی که در زمان پادشاهان ایران موسوم به (ارسن‌گوش یا انجمن‌گرویز) بوده، در کشور ایران تاسیس فرموده و کاملاً پی به منافع بی‌شمار آن برده‌اند.

همین قدر عرض می‌کنم سه مجلس سخنرانی آقای اورنگ، اول در دانشسرای دختران، دویم در باغ‌گلستان که از آثار برجسته حضرت اشرف است، به علاوه اشخاصی که با بلیط دعوت آمده بودند زیاده از شش هزار بلیط به فروش رسیده بود. سیم در دانشسرای پسران که دو ساعت و نیم تمام در تحت عنوان عشق و کار سخنرانی نموده و در چندین رشته حتی روضه خوانی، صحبتها کرده و در خاتمه مقصود خود را به طور خیلی شیرین و متین به پایان رسانیدند و کار به جایی انجامید که چند نفری از شاه‌پرستان و میهن‌دوستان متمول که حاضر شدند برای ۱۵ روز اقامت آقای اورنگ در تبریز مبالغی تقدیم نمایند که دوسه مجلس هم برای مردم صحبت بدارند و به خود ایشان هم از قراری که شنیدم اظهار داشته بودند.

به طور اختصار عرض می‌کنم این ورود آقای اورنگ به تبریز، تغییرات کلی در روحیات اهالی خصوصاً متمولین و مایه‌دارها که حیثیت و شرافت و مکننت و ثروت خودشان را اهمیت می‌دهند، داد، و به خیالات دیگری افتاده‌اند که آقای اورنگ عرض خواهد کرد.

در هر حال مثل اورنگ شخص عالم دانشمند شاه‌پرست ایران دوست خوش‌بیان حقیقت‌گو که محافظه‌کار هم نبوده و آنچه را که باید بگوید، بگوید، لازم است، نه امثال بنده و دیگران، زیاده جسارت است.

[۳۲۷۰]
[۱۰۸۰۱۱]

۱۷۱

وزارت پست و تلگراف و تلفن، [تاریخ] ۱۹/۷/۲

(رونوشت گزارش رمز تلگرافی رسیده از مشهد)

شب گذشته در دبیرستان شاهرضا مجلس سخنرانی پرورش افکار منعقد و آقای دکتر سامی راد در موضوع بیماری تیفوئید[#]، سخنرانی نمودند ولی به طور کلی در سخنرانی های هفتگی پرورش افکار فقط عده قلیلی از رؤسای دوائر دولتی حاضر می شوند و به واسطه حاضر نشدن سایر رؤسا و کارمندان دولتی جمعیت خیلی کم و از سخنرانی ها نتیجه مفید گرفته نمی شود. پستل
رونوشت برابر اصل است [مهر ناخوانا]

[۲۹۱۰۰۱۱۵۵]
۱۲۴ ط ۵۱۸

۱۷۲

دفتر نخست وزیر

شماره ۷۵۷۰، تاریخ ۱۹/۷/۳ [۱۳]، محرمانه

بخشنامه به تمام وزارتخانه ها

وزارت کشور - دارایی - دادگستری - راه - پیشه و هنر - بازرگانی - فرهنگ و اداره کل کشاورزی
طبق گزارشی که از مشهد رسیده، در مجلس سخنرانی که در دبیرستان شاهرضا منعقد بوده، به طور کلی عده کمی از رؤسای دوائر دولتی آنجا حاضر شده بودند و به واسطه عدم حضور سایر رؤسا و کارمندان دولت جمعیت خیلی کم [بوده است] و با این ترتیب اساساً از سخنرانی ها آن طور که منظور نظر است نتیجه گرفته نمی شود. بنابراین به تمام مامورین شهرستانها و استانها

دستور دهید در جلسات سخنرانی‌ها و پرورش افکار مرتباً حاضر شوند.

نخست‌وزیر

رونوشت به پاسخ از نامه شماره ۱۰/۱۹۹۶ برای آگاهی وزارت پست و تلگراف فرستاده شود.

رئیس دفتر [امضا هادی اشتری]

[۳۲۷۰]
[۱۰۸۰۱۱]

۱۷۳

سازمان پرورش افکار، هیأت مرکزی

دبیرخانه، شماره ۱۲۲۵، تهران به تاریخ ۷ مهر ۱۳۱۹

موضوع: راجع به عدم حضور عده کفای در مجالس سخنرانی مشهد، محرمانه

جناب آقای نخست‌وزیر

بخشنامه محرمانه شماره (۷۵۷۰) راجع به عدم حضور عده کفای در مجالس سخنرانی مشهد واصل گردید. به طوری که خاطر عالی متحضر است، این موضوع قبلاً جلب توجه سازمان را نموده و طی نامه شماره ۱۰۹۲ مراتب به اطلاع آن مقام رسید و مخصوصاً تقاضا شد برای جلب اهالی مشهد به مجالس سخنرانی، به طوری که اداره فرهنگ خراسان پیشنهاد کرده، امر بفرمایند از اعتبار شهرداری مشهد یک دستگاه رادیو خریداری و در تالار سخنرانی نصب گردد. اکنون هم به اداره فرهنگ خراسان دستور داده شد برای حضور کارمندان فرهنگ در جلسات سخنرانی اقدام لازم به عمل آورد.

رئیس هیأت مرکزی

[امضا اسماعیل مرآت]

[۳۲۷۰]
[۱۰۸۰۱۱]

۱۷۴

وزارت کشور، شماره ۱۸۶۳، تاریخ ۱۳۱۹/۱۰/۲۸

اداره فرمانداری اصفهان

پاسخ مرقومه شماره $\frac{۱۱۷۴۹}{۱۹/۱۰/۵}$ راجع به انعقاد جلسات سخنرانی در بخش داران (فریدن) خاطر مبارک جناب آقای فرماندار را به نکات و اشکالات زیر متوجه می سازد.

- ۱- جای سخنرانی را در نقاطی که دبستان داشته باشد، ممکن است عملی کرد.
- ۲- در کلیه فریدن بیش از یک دبستان چهارکلاسه، در داران و شش دبستان دوکلاسه در شش نقطه دیگر نیست، بنابراین متجاوز از ۱۲۰ ده فاقد دبستان است.
- ۳- سرما و برودت هوا مانع تشکیل جلسات سخنرانی در این فصل می باشد.
- ۴- از طرف اداره فرهنگ نیز بودجه برای سوخت و روشنایی این قسمت تعیین نشده است بنابراین این جانب تنها راهی که در نظر دارد اینست که در موقع بهار و تابستان که برای سرکشی به کلیه نقاط بخش مسافرت می کنم، شخصاً سخنرانی هایی در دهات نموده و در آن موقع نتیجه اقدامات را به عرض می رساند.

بخشدار داران - صاحبقرانی

[امضا و مهر بخشدار فریدن]

[۲۹۱۰۰۱۲۸۱]

۱۲۸ ط ۱۲۵

۱۷۵

وزارت کشور، اداره بخشداری شهرکرد

شماره ۴۲۰۶، تاریخ ۱۳۱۹/۱۰/۲۹

اداره فرمانداری اصفهان

محترماً گزارش می نماید طبق دعوتی که قبلاً از طرف آقای نماینده فرهنگ شهرکرد به عمل آمده بود، روز چهارشنبه ۱۹/۱۰/۲۵ چهار ساعت بعد از ظهر مجلس سخنرانی در دبیرستان شهرکرد منعقد و آقای نحوی دبیرادیات دبیرستان شرحی راجع به قانون بیان نمودند که عین سخنرانی آن به پیوست ارسال می شود، در پایان سخنرانی نیز دو پرده نمایش از طرف

نوآموزان داده شد که در یک پرده آن نتیجه بی سوادى گوشزد مى گردید. عده حاضر در حدود صد و کسرى بود مجلس ساعت شش و نیم عصر خاتمه یافت.

بخشدار شهرکرد، رسولی [امضا و مهر بخش چهارمحال]

[حاشیه:] مرکز در بخش متذکر شده اند، عین سخنرانی فرستاده شود. ۱۹/۱۱/۲ [۱۳]

[۲۹۱۰۰۱۲۸۱]

۱۲۷ ط ۱۲۵ آ

۱۷۶

وزارت پست و تلگراف، تلفن - تلگراف

از شهرکرد به اصفهان، تاریخ ۱۳۱۹/۱۱/۵

گزارش ۱۹/۱۱/۴ پستل شهرکرد

دومین جلسه سخنرانی پرورش افکار دیروز ساعت ۶^{۱۴} در تالار دبیرستان تشکیل [شد]. پس از سرود شاهنشاهی آقای دکتر ریاحی در موضوع سرخچه و جلوگیری از آن، سخنرانی نمودند. سپس حبیبه کاویانی، آموزگار دبستان ارژنگ، شرحی مبنی بر این که در جلسه گذشته فقط دوسه نفر از رؤسای دوایر با بانوان خود حاضر و بقیه بدون بانوان خود آمده بودند، اظهار تأسف [نمودند]، بعد از دادن سه پرده نمایش تفریحی و اخلاقی، مجلس ساعت ۱۹ خاتمه یافت.

[حاشیه:] به ادارات رونوشت فرستاده شود که به مامورین محلی دستور داده شود که رعایت اجرای اوامر مرکز را نموده با بانوان در جلسات حاضر شوند.

[۲۹۱۰۰۱۲۸۱]

۱۲۷ ط ۱۲۵ آ

۱۷۷

وزارت کشور

شماره ۳۲۶۵، [تاریخ ۱۳۱۹/۱۱/۵]، همراه دوبرگ

اداره فرمانداری اصفهان

باسخ مرقومه شماره $\frac{۱۱۷۴۹}{۱۹/۱۰/۵}$ پیوست رونوشت دستور وزارت کشور راجع به سازمان مجالس سخنرانی، به عرض عالی می‌رساند، با این که در نجف آباد هنوز محل مناسبی (سالن بزرگ) برای تشکیلات جلسات سخنرانی تعیین و ساختمان نشده، مع الوصف در ایام پنجشنبه هر هفته در دبیرستان دولتی با حضور کارمندان دوایر دولتی و عده [ای] از معتمدین محل و دانش آموزان به وسیله آقایان مدیران و آموزگاران و فضلا [ی] محلی، سخنرانی‌های مفیدی به عمل آمده و در صدد است که جایگاه بزرگی برای اجرای این منظور تهیه و برابر دستورات صادره اقدام به سازمانهای سخنرانی نموده، گزارشات کاملی تقدیم دارد. اینک طبق دستور ارسالی دوبرگ نتیجه سخنرانی هفته قبل را لفاً از نظر مبارک می‌گذراند.

بخشدار و شهردار نجف آباد - معصومی [امضا] و مهربخشدار نجف آباد

[حاشیه: مطابق دستور مرکز رفتار شود.]

[۲۹۱۰۰۱۲۸۱]

۱۲۷ ط ۱۲۵

۱۷۸

وزارت کشور، شماره ۱۳۰۷۸، تاریخ ۱۳۱۹/۱۱/۶

اداره پیشه و هنر اصفهان

طبق گزارش تلگرافخانه شهرکرد در جلسه سخنرانی پرورش افکار آنجا فقط دوسه نفر از رؤسای دوایر با خانم‌های خود حضور داشته و بقیه بدون خانم‌های خود آمده بودند، چون با تاکیداتی که از مرکز نسبت به پیشرفت مجالس سخنرانی و پرورش افکار می‌شود، باید عملیات مامورین دولتی سرمشق سایرین قرار گیرد. قدغن فرمایید مامورین آن اداره رعایت اوامر مرکز

را نموده در جلسات نامبرده با خانم‌های خود حضور به هم رسانند.

فرماندار اصفهان

[مهر و امضای فرماندار اصفهان]

[حاشیه:]: نماینده ندارد.

[۲۹۱۰۰۱۲۸۱]

۱۲۷ ط ۱۱۵ آ

۱۷۹

اداره کل کشاورزی، اداره کشاورزی استان دهم
شماره ۱۳۱۴۸، تاریخ ۱۹/۱۱/۷ [۱۳]، فوری است

کشاورزی شهرکرد

به طوری که اداره فرمانداری اصفهان اطلاع می‌دهند در حضور جلسه سخنرانی کارمندان آن بخش تنها حضور بهم رسانیده و به اتفاق خانمشان نبوده‌اند نظر به این که در این طور جلسات کارمندان دوایر دولتی هر محل بایستی سرمشق سایرین باشند. بنابراین انتظار دارم در تمام جلسات به اتفاق خانم‌های خود حاضر شده و من بعد نیز مایلم چنین گزارشی که حاکی از عدم حضور باشد به این اداره نرسد. رونوشت جهت اطلاع اداره فرمانداری فرستاده می‌شود ضمناً اشعار می‌دارد متصدی کشاورزی بخش شهرکرد مجرد و خانمی نداشته که به اتفاق در جلسه سخنرانی حضور بهم رسانند.

رئیس اداره کشاورزی استان دهم - بازرگانی [امضا]

[حاشیه:]: شرحی که اخیراً به ادارات نوشته شده بود ضمیمه نیست.

[۲۹۱۰۰۱۲۸۱]

۱۲۷ ط ۱۱۵ آ

۱۸۰

وزارت دادگستری، اداره دادگستری اصفهان

شماره ۱۱۶۰۶/۱۴، تاریخ ۱۳۱۹/۱۱/۸

آقای امین دادگاه بخش شهرکرد واردل

چون موافق گزارش تلگرافخانه شهرکرد که به اداره فرمانداری اصفهان رسیده فقط دوسه نفر از رؤسای دواير آنجا با خانم‌های خود در جلسات سخنرانی حضور بهم رسانیده، در صورتی که حضور مامورین دولت و خانم‌های آنان در جلسات نامبرده برای ترغیب و تشویق سایرین مورد نظر و توجه مرکز است لذا خواهشمند است خود شما و خانم و سایر آقایان کارمندان دفتری و خانمهایشان مهمانمکن^۳ حضور بهم رسانیده و دیگران را هم تشویق فرمایند.

رونوشت در پاسخ نامه شماره ۱۳۰۷۸ مورخه ۶ماه جاری اداره فرمانداران ایفاد می شود.

رئیس دادگستری استان دهم حشمت‌الله قضایی

[امضا]

[۲۹۱۰۰۱۲۸۱]

۱۲۷ ط ۱۲۵

۱۸۱

وزارت کشور، اداره شهرداری

شماره ۱۲۸۴، تاریخ ۱۳۱۹/۱۱/۹

جناب آقای فرماندار اصفهان

معطوفاً به مرقومه شماره ۱۲۷۳۷ منضم رونوشت گزارش شماره ۱۰۱۱/۱۹/۱۰/۲۱ آقای متصدی کشاورزی شهرضا راجع به عدم دعوت مشارالیه در جلسه سخنرانی زیر شماره ۱۲۶۳ از آقای نماینده فرهنگ شهرضا توضیح و علت عدم دعوت از مشارالیه خواسته شد، معلوم گردید غفلت از نامه رسان بوده که به سبب گرفتاری و فراموشی، کارت دعوت را نرسانیده.

۳. مهمانمکن: تا بتوان، به اندازه توانایی، تا وقتی که ممکن باشد. ر.ک. فرهنگ معین، ترکیبات خارجی.